

Doberdob, Sovodnje, Ronke,
Štandrež, Gorica, Tržič

Povsod, kjer nas potrebujete.

O duševnem zdravju v slovenščini

6

Zaradi dežja in prekomerne vlage
v Brdih gnilijo česnje

15

Razlikujemo se.

www.zkb.it

00513

00513

00513

9 77124 666007

9

Primorski dnevnik

*Zvesto
z nami
že 65 let*

DUŠAN UDovič

Neredko se zgodi, da nase pozabiš, ko se veliko z drugimi ukvarja. Med zbiranjem pričevanj na majske dni ob 65-letnici osvoboditve nas je nekoga dne prešinilo: saj smo vendar bili tudi mi protagonisti tistega burnega dogajanja, naš dnevnik, čigar prva številka je izšla točno na današnji dan pred 65 leti. No, če nismo bili ravno neposredni protagonisti, smo vsekakor poklicni potomci, sinovi in tudi že vnuki tistih partizanskih zanesenjakov, ki so v pravkar osvobojenem Trstu odločili, da bo v mestu odtlej izhajal tudi slovenski dnevnik. Tako kot nekoč, že na začetku prejšnjega stoletja časopis Edinost, dokler ga ni nasilno zatrl fašizem.

Ponoven izid slovenskega dnevnika je bil v tistih, še po smodniku dišečih povojnih majskih dneh najbolj otplivljiv znak volje po preporodu, obstaju in ponovni uveljavljeni dotlej zatiranega slovenskega jezika. Tukrat še nihče ni vedel da nas bo velik del Slovencev po odločitvah zgodovine ostalo v mejah Italijanske države. Ko je do tega naposled prišlo, je postala vloga Primorskega dneva še pomembnejša, postal je mnogo več kot zgolj obveščalec in zapisovalec vsakdanjega dogajanja. Izkazal se je tudi kot neobhodno potreben mobilizator in povezovalec naših ljudi na Tržaškem in Goriškem, pozneje tudi v videmski pokrajini. In to je vse do danes tudi ostal.

Do 7. maja 1945 je v osvojenem Trstu izšlo še nekaj številke slavnega Partizanskega dnevnika, nakar je z bolj ali manj isto ekipo partizanskih novinarjev začel svojo pot njegov naslednik, Primorski dnevnik. Tiskarski stroji in rotacija so bili vojni plen z redakcije italijanskega fašističnega dnevnika, ki je na Slovence desetletja bruhal prezir in sovrašto. Evforija je bila v prvih dneh po osvoboditvi popolna, kot si je lahko predstavljati, tiskana slovenska beseda se je sredi Trsta po dolgletnem mrku samozavestno vrnila med bralce. Kako je bila tista odločitev daljnosežna, lahko z zadoščenjem zapišemo danes, ko je Primorski dnevnik še vedno tu. Po vsebini in obliki drugačen, sodoben, prilagojen tehnološkemu razvoju in potrebam časa, a ponosen in navezan na svoj enkratni izvor, bogato zgodovino in tradicijo. Časopis z žlahtnim pedigreejem, kot nas je nedavno z neprkritim spoštovanjem opredelil nek rimski državni funkcionar, ki sicer o Slovencih ne ve prav veliko, ve pa vse o časopisih, k izhajo v Italiji.

(Nadaljevanje na 3. strani)

EU - Evropska komisija predlaga nove ukrepe za utrditev pakta stabilnosti in rasti

Bruselj naj bi ocenil državne proračune pred parlamenti

Na obzoru strožje sankcije - Nekatere članice nezadovoljne

JUBILEJ - Začeli smo izhajati 13. maja 1945

Naš rojstni dan

Ponatis prve številke
Primorskega dnevnika, ki je izšla v Trstu, 13. maja 1945.

LIBIJA - Padel airbus s 104 ljudmi na krovu

Letalsko nesrečo preživel le 10-letni nizozemski deček

MARINIGH
confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

ČETRTEK, 13. MAJA 2010

št. 112 (19.819) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK, pr. 26. novembra 1943 včasi Zatrz nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj v Bruslju v okviru svežnja ukrepor za krepitev pakta stabilnosti in rasti s ciljem zagotovitev stabilnosti evra predlagala strožji nadzor nad nacionalnimi proračuni z letom 2011 in tudi strožje kazni za kršitelje pakta. Prav tako je predlagala, da se nadzor razširi tudi na makroekonomske politike. Strožji nadzor želi komisija vzpostaviti tako, da bi finančni ministri unije nacionalne proračune posameznih držav obravnavali in ocenili, preden bi o njih odločali nacionalni parlamenti teh držav. Na ta predlog so se nekatere članice unije že odzvale z nezadovoljstvom.

Na 18. strani

Družba Generali z rastjo dobička, Geronzi pa z manjšo plačo

Na 4. strani

Protest opernih gledališč se stopnjuje

Na 6. strani

Pokrajinsko konzulto skrbijo nestrpni toni v Ronkah

Na 14. strani

V Pevmi štiri srne na otroškem igrišču

Na 15. strani

SLOVBIK
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

ODLIČNO
VODENJE:
PRIMERI
DOBRE PRAKSE

danes, 13.05.2010
18.00

Tumova dvorana (KBcenter)
Korzo Verdi 51 - Gorica

Danilo Zavrtanik
Predsednik Univerze
v Novi Gorici

www.slovik.org info@slovik.org

18

LJUBLJANA - Po anketi novogoriške fakultete za uporabne družbene študije

Podpornikov arbitražnega sporazuma več od nasprotnikov

Po pričakovanjih bo kampanja vsekakor odločilna za končni izid referendumu

LJUBLJANA - Medtem ko je bila včerajšnja sreda že zadnji dan za prijavo organizacije kampanje pred referendumom o arbitražnem sporazumu, ki bo 6. junija, je anketa novogoriške Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) pokazala, da je podpornikov sporazuma več od nasprotnikov. Toda delež slednjih je od aprila močno porasel in razliko med njimi ni velika. Tako bi arbitražni sporazum na referendumu podpiralo 37,6 odstotka volivcev, 32,9 odstotka bi jih bilo proti, 29,5 odstotka pa je še neodločenih. Prejšnji mesec pa je sporazum podpiralo 36,6 odstotka vprašanih, 24,9 odstotka jih je bilo proti, 38,6 odstotka pa je bilo neodločenih.

Referendumu se namerava zelo verjetno udeležiti 42 odstotkov vprašanih. Da je njihova udeležba malo verjetna, pa je napovedalo 27,5 odstotka vprašanih. Med tistimi, ki se bodo referendumu bolj verjetno udeležili, je tistih, ki bi sporazum podprli, več kot med tistimi, ki se ga bodo manj verjetno udeležili.

Za sporazum bi sicer v večji meri glasovali moški, medtem ko so ženske v večji meri izrazile neopredeljenost. Raziskava pa kaže tudi, da bi za sporazum večinsko glasovali volivci vladnih strank in tisti, ki podpirajo vlado. Tisti, ki vlade ne podpirajo, bi bili večinsko proti, še kaže telefonska raziskava, ki jo je FUDŠ opravil med 3. in 6. majem na vzorcu 906 vprašanih polnoletnih prebivalcev Slovenije.

Kampanja bo zato, kot je bilo po svoje tudi pričakovano, odločilna za usodo arbitražnega sporazuma na referendumu. Včeraj je v Kranju prvo večjo javno tribuno v podporo sporazumu priredila SD, na kateri so poleg premierja Boruta Pahorja sodelovali tudi Katarina Kresal (LDS) in Gregor Golobčič (Zares), pa tudi predstavnik De-SUSA. V torek pa so se v Šentjurju podobne tribune - le da proti sporazumu - udeležili Janez Janša (SDS), Radovan Žerjav (SLS) in Ljudmila Novak (NSi).

Vse parlamentarne stranke razen De-

SUSA so doslej uradno že prijavile samostojno organizacijo kampanje. Zunajparlamentarna NSi prijava napoveduje, kot organizatorja pa sta se prijavila še Zveza domoljubnih društev Hervardi in Zavod 25. junija, ki arbitražnemu sporazumu nasprotujeta.

Polnočni se je sicer iztekel rok, do katerega so se morale politične stranke oz. civilnodružbene organizacije prijaviti, če želijo uradno vstopiti v kampanjo. Državni volilni komisiji morajo sporočiti podatke o organizatorju kampanje in odprieti posebne transakcijske račune. Toda četudi tega niso storile do polnoči, je to zgoji prekršek in ne pomeni izključenosti iz kampanje. Teoretično se torej lahko prijavijo vse do referendumu, je za STA povedal tajnik DVK Marjan Golobčič.

Medtem je sicer poslanec SLS Franc Pukšič inšpektoratu za notranje zadeve prijavil vlado, ki po njegovem mnenju s spletno stranko o arbitražnem sporazumu in brezplačnimi telefonskimi številkami za pojasnjevanje državljanom v zvezi s sporazumom krši zakon o volilni in referendumski kampanji. Po zakonu vlada namreč ne more biti organizator referendumsko kampanje, poudarja Pukšič in zahteva, da inšpektorat ukrepa.

Predreferendumsko dogajanje je odmevalo tudi na Hrvaškem. Reški Novi list je poročal, da je premier Pahor v ponedeljku v televizijskem soočenju z Janšo razkril, da je predsednika hrvaške vlade Jadranka Kosor sprejela »trgovino«, da v zameno za odpravo slovenske blokade v pristopnih pogojih Hrvaške z EU sprejme slovensko zahovo po izhodu na odprto morje. Toda te trditevso nato na hrvaškem zunanjem ministrstu zanikali.

Kot so poudarili, Kosorjeva Pahorju v pogojanjih o urejanju spora o meji ni obljubila ničesar, sploh pa ne teritorialnega stika Slovenije z odprtim morjem. Dogovoren je zgoj arbitražni sporazum, so poudarili. Pri tem so dodali še, da je Kosorjeva takoj po podpisu arbitražnega sporazuma podpisala izjavo, da nobeno določilo iz arbitražnega sporazuma ne bo pomenilo, da je Hrvaška sprejela slovensko zahtevo po teritorialnem stiku z odprtim morjem. Ta izjava pa je bila dogovorjena tudi s slovensko stranko, še trdijo v Zagrebu in dodajajo, da je omenjeno razvidno tudi iz besedila arbitražnega sporazuma, ki določa, da se bo do vprašanja meje na morju in na kopnem urejala izključno v skladu z mednarodnim pravom.

O arbitražnem sporazumu so sicer danes govorili tudi v državnem zboru na seji odbora za zunanjo politiko, pri čemer je Jožef Jerovšek (SDS) spraševal zunanjega ministra Samuela Žbgarja, ali obstaja kakšni aneks k arbitražnemu sporazumu. Minister je to zanikal, Jerovšku pa je na njegovo vprašanje odgovoril tudi, da na nobeni strani še ni bila sprejeta uradna odločitev o arbitriju.

Svoje mnenje v zvezi z arbitražnim sporazumom pa je včeraj v Delu zapisal tudi bivši ustavni sodnik Matvej Krivic, ki je menil, da nasprotniki arbitražnega sporazuma delujejo v korist Hrvaške, ne Slovenije. Poleg tega je nasprotnike sporazuma obtožil, da živijo v (samo)prevarah in morda cele zavestno zavajajo.

Med drugim je izpostavil, da Piranski zavilni bil nikoli v celoti od države Slovenije, ki je nastala 25. junija 1991, saj bi za to morala imeti tudi savudrijsko obalo. Toda tej se je Slovenija odpovedala že leta 1947. Zato Slovenija »neposrednega teritorialnega« dostopa do odprtega morja ne more dobiti; da dobi vsaj drugačno, toda mednarodnopravno zavarovan in zagotovljen dostop, pa je sedanji arbitražni sporazum zadnja priložnost,« je poudaril Krivic. (STA)

SLOVENIJA

Ekskurzije za dijake in učence

LJUBLJANA - Ob izteku šolskega leta je slovensko ministerstvo za šolstvo in šport priredilo celo vrsto nagradnih strokovnih ekskurzij za vse stopnje slovenskih šol v Furlaniji-Julijski krajini. V sodelovanju z novogoriškim prevoznim podjetjem Avrigo bodo ta teden izpeljali še zadnji dve. 302 petošolca vseh slovenskih osnovnih šol, od Milj do Špetra, bo odpotovalo na izlet v Ljubljano, medtem ko se bo 45 dijakov zadnjih razredov nižjih srednjih šol udeležilo 3-dnevnega nagradnega izleta po Sloveniji.

Pred tem so že izpeljali 7 enodnevnih izletov in tri dvo-dnevne ekskurzije za dijake vseh šestih višjih srednjih šol, ki se jih je udeležilo 416 dijakov in dijakinj.

Skupno bo torej slovensko ministerstvo za šolstvo priredilo 12 ekskurzij (8 enodnevnih, 3 dvo-dnevne in eno tridnevno) za 763 dijakov in učencev slovenskih šol v Furlaniji-Julijski krajini.

LJUBLJANA - V Državnem svetu predstavili knjigo Borisa Pangerca Srce v prgišču zemlje Neprecenljiv delež slovenskih kmetov za ovrednotenje in obrambo zemlje na Tržaškem

LJUBLJANA - V slovenskem državnem zboru so predvčerjnjim predstavili knjigo Borisa Pangerca Srce v prgišču zemlje, ki je izšla ob 60-letnici Kmečke zvezne. Predstavitev je potekala na pobudo državnega sveta in njegovega predsednika Blaža Kavčiča.

Razpravo je uvedel državni svetnik in predsednik komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar, ki je podčrtal pomen obstoja Kmečke zvezne kot stanovske organizacije kmetov v zamejstvu. Vlogo zvezne je v svojem posegu poudaril tudi predsednik državnega sveta Blaž Kavčič, ki je obenem naglasil pomen organizacije pri obrambi zemlje ob razlastitvah kmetijskih površin. Kavčič je ocenil, da iz knjige, ki je izšla ob obletnici, izhaja neprecenljiva vloga, ki so jo odigrali slovenski kmetje na Tržaškem v vsem povojnem obdobju, ko so bila prizadavanja za ohranitev zemlje obenem tudi prizadavanja za ohranitev identitete slovenskih ljudi.

O Kmečki zvezni, katere šestdesetletna zgodovina je v dobrni meri zajeta v Pangerčevi knjigi, je spregovoril predsednik organizacije Franc Fabec, ki se je med drugim zavzel za še tesnejše sodelovanje med matico in zamejstvom, tudi na področju kmetijstva. Za to sedaj, po padcu meje med državama, obstajajo še boljši pogoji, ki jih je treba izkoristiti.

O knjigi je nato spregovoril odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovičič, rekoč, da gre za zbornik, ki lahko tudi v matični Sloveniji veliko pove o kmetijstvu in nasploh razmerah, v katerih je v povojnem času živila slovenska narodna skupnost na Tržaškem. Zlasti tržaška občinska uprava je imela omaločaževalen odnos do kmetijskih površin, Slovenci pa so tudi sicer morali plačati velik davek za infrastrukture in druge posoge na teritoriju, ki so bili večkrat dvomljive javne koristi.

Avtor knjige Boris Pangerc je v svojem posegu poudaril, da se je tematike lotil z velikim veseljem in naravnim afiniteto, saj mu je kmetijstvo blizu kot upravitelju, šolniku, literarnemu ustvarjalcu in, nenasadnje, navdušenemu oljkarju. Želel je, da v knjigi ostane zapisano, kolikšen doprinos so dali in ga še vedno dajejo slovenski kmetje na Tržaškem pri ohranjanju zemlje in proizvajanjtu visoko kakovostnih domaćih pridelkov. Pangerc je ob tem izrazil željo, da bi se tega čim bolj in čim širše zavedali tudi v Sloveniji.

DEŽELA - Na Pohodu miru Perugia-Assisi bo okrog 200 ljudi iz FJK

Nujno zagovarjati vrednote, ki so zapisane v italijanski ustavi

TRST - Okrog 200 ljudi iz dežele Furlanije-Julijiske krajine se bo udeležilo Pohoda miru Perugia-Assisi, ki ga bodo priredili v nedeljo, 16. maja. Pridružili se bodo mnogim ljudem, ki se bodo kot že vsako leto podali na 24 kilometrov dolgo pot od mestnega središča v Perugii do Assisia z namenom spodbujanja miru v svetu. Na Pohodu miru bodo sodelovali laiki in verniki iz vsega sveta, ustanove in organizacije, ki se borijo za socialne pravice in proti revščini, in sploh vsi, ki zahtevajo pravičnejši svet.

Sodelovanje na pohodu miru udeležencev iz dežele FJK so predstavili včeraj na sedežu deželnega sveta deželni svetniki Stranke komunistične prenove-Alternativne levice Igor Cocijančič, Roberto Antonaz in Stefano Pustetto ter Demokratske stranke Franco Codega in Sergio Lupieri. Srečanja so se udeležili tudi predstavniki Omizja miru (Tavola della pace) iz FJK. Kot so poudarili, je nujno ponovno zagovarjati temeljne vrednote, s katerimi

Predstavitev Pohoda miru je bila na sedežu deželnega sveta

KROMA

mi vsi formalno soglašamo, toda nihče jih ne udejanja, začenši z italijansko ustavo. Dežela Furlanija-Julijiska krajina bi lahko bila dežela miru, ki spodbuja in širi vrednote solidarnosti in so-

žitja, so še poudarili. To je bil tudi na men specifične postavke za mir v deželni zakonodaji, ki pa ga je zdajšnja desnosredinska deželna vlada ukinila, je še naglasil Antonaz.

65 LET PRIMORSKEGA DNEVNIKA - Spomini Mire Božič Hreščak

Ko so dnevnik še ustvarjali novinarji v partizanskih uniformah

Cela vrsta Slovencev, ki so iz Ljubljane kapljali v Trst - Časopis je nastajal na Goldonijevem trgu, odločitve pa so sprejemali v Ulici Carducci

Ko so partizani prispevali v Trst in ga osvobodili, so s seboj prinesli tudi Partizanski dnevnik, ki se je kmalu preimenoval v Primorski dnevnik. S tem imenom še danes izhaja, zdaj pa poteka delo v uredništvu, stavnici in tiskarni popolnoma drugače. Kako je tedaj bilo, smo vprašali osebo, ki je v tržaškem uredništvu na Goldonijevem trgu med prvimi delala na našem dnevniku.

Jetništvo in svoboda

Mira Božič Hreščak se pomladi leta 1945 spominja najprej zaradi grozovitega mučenja, ki ga je doživel v ljubljanskem zaporu. »Pred mojimi očmi so mi ubili začetnika«, pravi gospa Hreščak, ki se dobro spominja najbolj krutega krvnika, domobranca. »Nato so nas Nemci odpeljali z vlakom, a mostovi so bili po Logatu že podrti in Nemci so nas prepeljali do območja Kočevja, kjer so imeli zadnje interniranje.« Ženske so bile v Sodražici, moški v Ribnici. Ko so po radiu slišali, da so partizani na pohodu ter da se že približujejo Sodražici, je nemški vojak ukazal, naj interniranci vse poberejo in z njimi odidejo. »Ponoči smo odšli. Pri Grosupljiju pa so Nenice napadli domobranci, ker je med njimi prišlo do sporja. S sojetnico sva bili skriti pod odejami na vozlu, med bitko pa sem ušla in celo noč sama pešačila do Ljubljane.« V mesto je prispevala pozno ponoči, naslednje jutro pa so partizani že imeli svojo postojanko v hotelu Slon.

Iz Ljubljane v Trst

Po veliki proslavi ob osvoboditvi, ko je bil Kongresni trg nabito poln, so Miri Božič sporočili, da mora v Trst. V obalnem mestu so potrebovali ljudi, ki dobro piše-

jo v slovenščini, saj so bile slovenske šole na Tržaškem že dolgo zaprite. »Ljubljane nisem hoteli zapustiti, naposred pa sem odšla. V Trst sem pripravovala na partizanskem tovornjaku, nikogar nisem poznaš, stekla sem naravnost do Goldonijevega trga, kjer je bil sedež Partizanskega dnevnika.«

V uredništvu je kot prvega spoznala svojega bodočega moža Dušana Hreščaka, ki je bil tedaj star 35 let. Hreščaka je posebno sodišče leta 1929 obsodilo na 27-letno zaporno kazeno, star je bil komaj 19 let. V italijanskih zaporih je preživel deset let, do pomilostivne leta 1938. »S tem pa se ni nikoli pohvalil, še meni ni ničesar pričovedoval,« pravi gospa. »On je svojo mladost preživel v zaporih. V Trstu sva začela skupaj delati in sva se spoznala, na začetku nas je bilo prav malo. Delali smo ponocni, skupaj smo pisali, jaz sem bila tudi stenografinja, potem sem članke pisala sama.«

V Trst so iz Ljubljane počasi kapljali Slovenci. »Glavni lik je bila Marija Vilfanova, z njo je prišla Aca Stanovnikova, ki sem jo poznaš iz Ljubljane. Slednja je bila v partizanah, poznaš je goriško stvarnost in govorila je tudi italijansko, zaradi česar je bila dragocena. Spominjam pa se že Cilenška, Tratnika in še marsikoga, prihajali so z vseh strani.«

Osvoboditelji so v središču Trsta zasegli celo vrsto poslopja, ki so jih namenili svojim ljudem in organizacijam. Komanda je bila v veliki stavbi v Ulici Carducci 6, na vogalu z Ulici Coroneo. »Tu so bile politične organizacije in naš tiskovni urad, šeferji so avtomobile parkirali na dvorišču. Tam so snovali Primorski dnevnik, tam se je vse organiziralo.« Marija Vilfanova je vodila sestanke in sprejemala odločitve, Dušanu Hreščaku je na primer velela: »Hreščak, ti boš direktor Primorske-

Mira Božič Hreščak

ga dnevnika.« Rekla je tudi, da moramo poiskati za naš tisk prave ljudi. Medtem je prišel Jože Koren, tu je bil Franc Kavs, pozneje se je iz Gorice pridružil Ivan Marinčič itd. Goričanov je bilo nasploh precej, spominjam se tudi Nade Okroglič.« Počembno vlogo je imela Milena Bežan, ki je govorila angleško in je imela stike z angloameriškimi silami.

»V Ulici Carducci sem med neštetimi sestanki spoznala tudi Ljubomirja Volčiča, ki je bil v Ljubljani novinar pri Jutru. Po sestankih sva se skupaj sprehajala domov in večkrat mi je omenil, da bo svojega sina prepričal, naj bo novinar.« No, uspelo mu je, saj je njegov starejši sin eminentni novinar Mitja Volčič, pravi gospa Mira Hreščak.

Goldonijev trg

Center odločanja je bil v Ulici Carducci. Primorski dnevnik pa je zaživel v poslopu na vogalu med Goldonijevim trgom in Ulici Silvio Pellico. Tam so bili uredni-

štvo, stavnica in tiskarna, pomožno tiskarno pa so pozneje odprli v Ulici sv. Frančiška. Uredništvo dnevnika je bilo v prvem nadstropju, okna so gledala naravnost na Goldonijev trg. »Od tod smo imeli lep nadzor nad shodi in sprevodi, ki so bili takrat pogosti. Naši sosedki, ki so gledali na Ulico Pellico, pa so bili novinarji časnika Komunistične partije il Lavoratore. Med njimi je bil Vladimir Kenda, ki je odlično obvladal italijanski jezik (pozneje pa je prišel na Primorski dnevnik).« Tudi v uredništvu so partizani delali v partizanskih oblekah, vse do tistega dne in juniju, ko so morale jugoslovanske sile po 40 dneh zapustiti mesto.

Z junijskimi dnevi povezuje gospa Hreščakova osebno anekdot. »Veste, kako me je mož zasnabil? Da ne bi mislili, da je bila to kaka romantična pesem. Ko so moralni partizani iz Trsta, mi je prišepnil, da je treba najino stvar legalizirat. To je bila njegova ljubezenska izjava.«

Poslopja v središču Trsta

Partizani, ki so ob samem začetku prihajali delat v Trst, so moralni nekje stanovati. Sprva so prenočevali v hotelih in penzionih, nato so marsikoga nastanili v lepih stanovanjih v Ulici Giustiniano, nasploh sproti sodne palače. Pred sodiščem so v preteklosti živel Židje, leta 1945 pa so bila stanovanja prazna in partizani so jih zasedli. »Točno pred sodiščem, med eno in drugo stavbo v Ulici Giustiniano, pa je bil bazen, v katerem smo se ponoči, ko smo se vracali z uredništvu na Goldonijevem trgu, ohlajali, preden bi šli spati,« se spominja Hreščakova, ki pristavlja, da so imeli nekateri novinarji svoje sobe kar nad uredništvom na Goldonijevem trgu.

Jugoslovani so razpolagali še s številnimi poslopiji. Beograd je imel v Ulici Ci-

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

DRUŽBE - V Milanu so včeraj objavili poslovni obračun za prve tri mesece 2010

Četrtletni dobiček skupine Generali nad pričakovanji trgov

S 527 milijoni je čisti dobiček petkrat večji kot v prvem četrtletju lani - Geronzi z nižjo plačo

TRST - Čeprav so finančni analitiki v ponedeljek napovedovali 477 milijonov evrov čistega dobička, kar bi pomnilo ogromno rast glede na 104 milijone evrov iz enakega lanskega obdobja, je družba krilatega leva včeraj poskrbela za še večjo senzacijo. V prvih treh mesecih leta je namreč zavarovalna skupina Gruppo Generali ustvarila kar 527 milijonov evrov čistega dobička, več kot petkrat več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so se premije zvišale za 16,2 odstotka na 20,9 milijarde evrov, so sporočili iz tržaške družbe.

Skupina Generali je v prvih treh mesecih letosnega leta ustvarila 1,2 milijarde evrov dobička iz poslovanja. Najbolje je poslovala na področju življenskega zavarovanja, kjer je zvišala dobiček iz poslovanja za 60,8 odstotka na 866 milijonov evrov. Na področju škodnega zavarovanja je dobiček iz poslovanja dosegel 335 milijonov evrov, kar je za dobro četrtino manj kot lani, dobiček iz poslovanja na področju finančnih storitev pa je znašal 98 milijonov evrov in se je v primerjalnem obdobju povečal za 6,4 odstotka.

Zgodovinska tržaška zavarovalnica je torej v začetku letosnjega leta nadaljevala rast, ki se je začela v drugem polletju 2009 in ki jo je poganjalo predvsem odlično delovanje na področju življenskega zavarovanja. Premoženjska struktura skupine se je tako v prvih treh mesecih leta še utrdila, saj se je čisto premoženje od 16,652 milijarde konec lanskega leta letos povečalo na 18,002 milijarde evrov.

Predsednik družbe krilatega leva Cesare Geronzi, izvoljen na aprilski skupščini delničarjev v Trstu, je četrtletne podatke včeraj na tiskovni konferenci v Milanu komentiral z ugotovitvijo, da je skupina prvo četrtletje zaključila z močno rastjo kljub težki makroekonomski situaciji. »Skupina si lahko tudi v prihodnje zastavlja ambiciozne cilje,« je prepričan Geronzi, ki kot ključno prednost skupine navaja sposobnost inoviranja in konkurenčnosti. »Dokazujemo, da smo sposobni odgovarjati na pričakovanja zelo različnih strank,« je dejal Geronzi in dodal, da so v družbi okreplili dolgoročne strategije in diversifikacijo poslovanja na ozemeljski in na sektorski ravni. »Družba se je usmerila na razvoj tradicionalne linije zaščite prihrankov in tako odgovorila na naraščajočo mednarodno konkurenco,« je še povedal Geronzi, ki je prepričan, da si skupina lahko še naprej zadaja ambiciozne cilje, saj

Predsednik Cesare Geronzi s pooblaščenima upraviteljem Giovannijem Perissinottom (levo) in Sergiom Balbinotom (desno) na aprilski skupščini delničarjev v Trstu

ARHIV

lahko računa na sodelavce, ki so se sposobni spoprijemati tudi z najzahtevnejšimi izivimi.

Za poslovanje v letosnjem letu si v družbi krilatega leva obetajo »nadaljevanje rasti poslovanja in dobička, razen v primeru izrednih in torej nepredvidljivih dogodkov«, so zapisali v tiskovnem sporočilu. V trenutnem gospodarskem kontekstu je mogoče predvideti stabilno gibanje poslovanja in izboljšanje tehničnih kazalnikov z nadaljevanjem rasti operativne učinkovitosti in z ustreznim prilagajanjem tarif, je še zapisano v sporočilu.

V okviru prizadevanj za omejevanje stroškov poslovanja, so se v upravnem svetu krilatega leva odločili, da bodo »varčevali« tudi pri nagrajevanju samih sebe. Tako so včeraj v Milanu potrdili, da je bila znižana »plača« predsednika Geronzija, zelo verjetno pa so škarje segle tudi do drugih članov vodstva družbe.

Odlični četrtletni rezultati tržaške zavarovalne družbe včeraj niso bili posebno nagrajeni na milanski borzi, kjer je delnica med borznim sestankom pridobivala 0,70 odstotka, na koncu trgovanja pa je veljala le 0,38 odstotka več kot na začetku. Morda je investitorje zmotil podatek, da je družba izpostavljena z državnimi obveznicami Portugalske, Španije, Grčije in Irske za 2,2 milijarde, medtem ko ima v italijanskih obveznicah 44,4 milijarde evrov.

PRISTANIŠČA - Okoljsko ministrstvo Državni prostorski načrt za koprsko pristanišče najbrž šele po koncu poletja

KOPER - Slovenska vlada danes ne bo sprejemala državnega prostorskoga načrta (DPN) za koprsko pristanišče, kot je ob zadnjem obisku v Luki Koper obljubil premier Borut Pahor. Kot so včeraj pojasnili na ministrstvu za okolje, je predlog DPN v zaključni fazi, poteka pa še dopolnjevanje okoljskega poročila. To mora biti dopolnjeno tudi s pripombami Italije, ki jih v Ljubljani pričakujejo do srede junija.

»Do četrtka predlog DPN ne bo posredovan v sprejem na vlogo,« so včeraj povedali na ministrstvu za okolje. Predlog DPN in okoljsko poročilo bosta po njihovih navedbah izdelana v drugi polovici maja, do konca junija naj bi se o njem izrekli nosilci urejanja prostora. Ministrstvo bo nato izdalo odločbo, da so vplivi načrtovane ureditve na okolje sprememljivi, in nato usklajen predlog posredoval v sprejem vladi.

Sicer pa je v postopek spreje-

manja DPN vključena tudi Italija. Kot pojasnjujejo na ministrstvu za okolje, je Italija konec aprila zaprosila za 30-dnevno podaljšanje roka, v katerem lahko poda pripombe. Okoljski minister Roko Žarnič je po navedbah ministrstva predlog Italije 7. maja sprejel, pripombe zahodne sosedje pa pričakujejo do 15. junija.

Kot še pojasnjujejo na ministrstvu, načelnih pripomb Ankarančanov proti gradnji tretjega pomola ni mogoče upoštevati, medtem ko so ostale pripombe preučili in jih v največji možni meri upoštevali. »Izdelana je bila dodatna strokovna podlaga za preveritev umestitve veslaške proge, na podlagi katere so prilagojene rešitve na severnem delu tretjega pomola, upoštevana je pripomba glede večjega števila sončnih kolektorjev, predvideni so dodatni omilitveni ukrepi tako v okoljskem poročilu kot v DPN,« navajajo. (STA)

Skupina NLB v četrtletju z izgubo in z novim dolgoročnim posojilom

LJUBLJANA - Skupina Nova Ljubljanska banka (NLB) je v prvem četrtletju zabeležila 2,7 milijona evrov izgubo po obdavčitvi. V banki kot glavni razlog navajajo visoke oslabitve in rezervacije, ki so znašale 70,3 milijona evrov.

NLB je včeraj s skupinom 11 tujih bank podpisala pogodbo o najemu novega dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov. Vsaka od bank je v posojilu sodelovala z enakim zneskom. NLB bo sredstva namenila za refinanciranje in financiranje dejavnosti skupine NLB. Posojilo z ročnostjo treh let so organizirale Bayerische Landesbank, BNP Paribas, Commerzbank, Credit Agricole Corporate and Investment Bank, Erste Group, ING Bank, Intesa Sanpaolo skupaj z Banko Koper, Lloyds TSB Bank, Raiffeisen Zentralbank Österreich skupaj z Raiffeisenlandesbank Niederösterreich Wien, UniCredit Bank Austria in Wells Fargo.

Emilio Terpin kandidat za novega predsednika družbe Autovie Venete

TRST - Na včerajnjem sestanku odbora za imenovanja dejelne finančne družbe Friuli, ki ima kontrolni delež v družbi Autovie Venete, naj bi se dogovorili, da bo kandidat Dežele FJK za predsedstvo avtocestne družbe Emilio Terpin. 69-letni tržaški odvetnik naj bi tako zamenjal dosedanjega predsednika Giorgia Santuza, ki je bil imenovan v vrh družbe FVG Strade. Terpin, ki je bil med drugim predsednik pordenonske finančne družbe Finest, naj bi bil imenovan na skupščini delničarjev Autovie Venete 10. junija v Trstu.

EU - Slovenija naj bi kršila prepoved državnih pomoči Bruselj sprožil preiskavo o kapitalski injekciji Elanu

BRUSELJ - Evropska komisija je začela preiskavo o kapitalski injekciji Slovenije podjetju Elan v skupni vrednosti 20 milijonov evrov, so včeraj sporočili v Bruslju. Komisija ima namreč pomisleke, da bi ukrepi v pomoč Elanu lahko kršili evropska pravila o državnih pomočeh.

V letih 2007 in 2008 sta izdelovalec smuči Elan in proizvajalec plovil Elan Marine, hčerinski družbi skupine Elan v državni lasti, ki sta bila v finančnih težavah, dvakrat prejela sredstva v skupni višini skoraj 20 milijonov evrov.

Slovenske oblasti po navedbah komisije pravijo, da 20 milijonov evrov sredstev za Elan in Elan Marine niso državna pomoč. Komisija pa ima na tej stopnji pomisleke, zato je sprožila preiskavo. »Prepričati se moramo, da kapitalske injekcije Elanu ne dajejo ne-poštene gospodarske prednosti,« je pojasnil evropski komisar za konkurenco Joaquim Almunia.

Slovenija s pomočjo Elanu ni seznanila komisije, ampak je ta za primer izvedela iz pritožbe Elanovega tekmeca, ki trdi, da so kapitalske injekcije nedovoljena državna pomoč, so še povedali na komisiji.

Intervencije države v podjetjih, ki izvajajo gospodarske dejavnosti, v skladu s pravili EU ne štejejo za državno pomoč, če se opravijo pod pogoji, ki bi jih sprejelo tudi zasebno podjetje pod tržnimi pogoji. Gre

za načelo zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Tiskovna predstavnica komisarja za konkurenco Amelia Torres je ob tem pojasnila, da bo naslednja faza v tem postopku objava nezaupnega povzetka odločitve komisije v registru državnih pomoči na spletni strani komisije in v uradnem listu. Ko bo ta objavljen, bodo lahko zainteresirane strani podale svoje pripombe, na podlagi katerih bo komisija sprejela končno odločitev o tem, ali je primer skladen z evropskimi pravili o državnih pomočeh.

Evropska komisija na tej stopnji od slovenske vlate de pričakuje komentarje o odločitvi za sprožitev preiskave, od katerih je odvisno njen nadaljnje ukrepanje, je pojasnila Torresova. Tiskovna predstavnica pa ni želeta razkriti, kdo se je pritožil zaradi kapitalske injekcije Elanu. »Pritožbe so pogostog zaupne, a tudi če niso, ni naša naloga, da delamo reklamo tistim, ki so se pritožili, zato na splošno raje ohranimo identiteto tistega, ki se je pritožil, zaupno,« je pojasnila.

Za zdaj je težko oceniti, kdaj bo komisija sprejela končno odločitev glede Elana. Torresova je pojasnila, da je hitrost odločitve odvisna od dveh stvari - kompleksnosti primera in hitrosti, s katero država odgovarja na vprašanja komisije. Postopek naj bi sicer po neuradnih podatkih trajal največ leto in pol, če bi ga slovenske oblasti zelo zavlačevali. (STA)

EVRO

1,2686 \$

-0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

12. maja 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	12.5.	11.5.
ameriški dolar	1,2686	1,2698
japonski jen	118,06	117,38
kitaški juan	8,6611	8,6715
ruski rubel	38,0277	38,3840
indijska rupee	57,2390	57,4970
danska krona	7,4418	7,4425
britanski funt	0,84940	0,85960
švedska krona	9,5781	9,6563
norveška krona	7,7865	7,8410
češka koruna	25,390	25,590
švicarski frank	1,4062	1,4095
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	273,76	276,10
poljski zlot	3,9707	4,0499
kanadski dolar	1,2890	1,3031
avstralski dolar	1,4143	1,4200
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1740	4,1798
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7082	0,7076
brazilski real	2,2589	2,2687
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9352	1,9521
hrvaška kuna	7,2630	7,2618

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

12. maja 2010

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,3381	0,4302	0,6223	1,0975
LIBOR (EUR)	0,3863	0,6244	0,9325	1,2325
LIBOR (CHF)	0,07	0,291	0,3075	0,6091
EURIBOR (EUR)	0,422	0,682	0,978	1,244

ZLATO

(999,99 %) za kg

31.573,04 € +193,67

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

12. maja 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj	spr. v %

<tbl_r cells="3" ix="5" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols

POLITIKA - Predsednik zbornice od Berlusconija pričakuje politične odgovore

Fini odklonil srečanje s posrednikom Verdinijem

V Demokratski stranki polemike okrog pomena primarnih volitev

RIM - »Dokler ni političnih odgovorov na vprašanja, ki sem jih postavil, je prezgodaj za srečanja, zlasti s posredniki.« Tako je predsednik poslanske zbornice in vodja opozicije znotraj Ljudstva svobode Gianfranco Fini pojasnil svojim najtesnejšim sodelavcem, zakaj je odklonil srečanje z Denisom Verdinijem, enim izmed treh koordinatorjev stranke. Ta bi se bil moral srečati s Finijem po nalogu vodstva stranke in še posebej njenega prvega moža Silvia Berlusconija, in sicer z namenom, da bi skušal ublažiti trenja med soustanoviteljem Ljudstva svobode, ki so dramatično izbruhnila na seji direkcije nedavnega 22. aprila. Nekateri so govorili celo o začetku »popuščanja napetosti« med obema.

Fini je svojim sodelavcem pojasnil, na katere probleme pričakuje odgovor od Berlusconija. »Na zasedanju direkcije sem postavil problem boja proti korupciji in problem stroškov, ki bi jih zahtevala uvedba federalizma. To sta politični vprašanja, na katera je treba politično odgovoriti,« je dejal. Predsednik poslanske zbornice je ob tem zanikal, da bi ga zanimala notranja organizacija stranke oziroma delitev stolčkov.

»Moramo čakati.« S tem besedama se je Verdi in odzval na časnikarska vprašanja, kako komentira Finijevo zavrnitev. »Semi eden tistih, ki so se vselej zavzemali za slogan in enotnost. V tem smislu nameravam vztrajati,« je pristavljal. Medtem se je razvedelo, da bo končna maja prvi vsedržavni shod privržencev klubov Generazione Italia, se pravi Finijeve struje znotraj Ljudstva svobode.

A če so odnosi znotraj največje vladne stranke na psu, so tudi odnosi znotraj največje opozicijske stranke v zadnjih dneh dokaj napeti. Notranja opozicija voditelju Demokratske stranke Pier Luigi Bersaniju očita, da skuša razvrednotiti primarne volitve, ki so postale nekakšen simbol demokratov. Po trditvah Daria Franceschini, Walterja Veltronija in njihovih somišljencov naj bi večina v stranki pripravljala statutne spremembe, ki bi za razpis primarnih volitev zahtevale dvotretjinsko večino v nacionalni skupščini stranke.

Toda Bersani je zavrnil očitke notranje opozicije. »Ni res, da hočemo razvrednotiti primarne volitve, paziti pa moramo, da jih ne zlorabimo in pokvarimo. Primarne volitve ne smejo postati mehanizem za samozadostno zapiranje Demokratske stranke,« je dejal.

Gianfranco Fini in Silvio Berlusconi

ARHIVSKI POSNETEK

RIM - Aretiran je bil po tekmi Roma-Inter

Gugliotta na prostosti

Kot je pokazal video posnetek, naj bi 25-letnega fanta policisti najprej pretepli

RIM - Stefano Gugliotta, petindvajsetletni fant, ki so ga 5. maja aretirali po nogometni tekmi Roma-Inter, je od včeraj ponovno na prostoti. Sodstvo je namreč dosodilo, da je njegovo zadrževanje v rimskem zaporu Regina Coeli neutemeljeno.

Aretacija mladega navijača bi se najbrž zaključila kot številne podobne aretacije: v zatisju, brez zanimanja javnega mnenja, če ne bi televizijska oddaja Chi l'ha visto predvajala amaterskih video posnetkov, ki so sprožili val polemik. Posnetek so voditeljici oddaje posredovali sorodniki aretiranca, iz njega pa je razvidno, da so policisti Stefana pretepli.

V včerajšnji utemeljitvi, s katero je sodnik za predhodne preiskave zahteval izpustitev na prostost, so zapisali, da je bil Stefano Gugliotta žrtve samovoljnega posega. Aretacija zaradi upiranja javnemu funkcionarju torej ni bila potrebna, poleg tega pa je iz posnetkov jasno razvidno, da je bila njegova reakcija upravičena: sprožilo jo je surovo ravnanje police.

Včeraj so na seznam preiskanih oseb vpisali policijskega agenta, ki naj bi Stefana udaril. Sumijo ga prostovoljnega povzročanja telesnih poškodb, tožbo pa bremenijo dejstvo, da gre za javnega funkcionarja. Njegova identiteta ni znana, šlo naj bi vsekakor za agenta s petnajstletnimi izkušnjami, ki je po mnenju kolegov »miren človek«.

Afera Gugliotta je včeraj odjeknila tudi v parlamentu. Minister Elio Vito je izjavil, da bo v primeru, da bodo obtožbe proti policistu dokazane, notranje ministrstvo tožeča stranka.

Stefano Gugliotta in video posnetek pretepa

ANSA

PROMET - Negativen rekord v Evropi

V Italiji je 56 avtomobilov na vsakih sto prebivalcev

RIM - V zadnjih petih letih je število avtomobilov v Italiji naraslo za 4,92 odstotka, saj je v letih 2005-2009 v absolutnih številkah poskočilo s 34,6 na 36,4 milijona enot. To pomeni, da je v Italiji danes 59 avtomobilov na vsakih 100 prebivalcev, kar predstavlja nič kaj zavidičev evropski rekord. Upoštevati je namreč treba, da osebna vozila v Italiji skupno prekrivajo 248 kvadratnih kilometrov površine, kar je približno toliko kot skupno obsegata mest Milan in Firence. Jasno je, da je to že kar preveč z vidika trajnostnega razvoja. Sicer pa je tolikšno število osebnih vozil pretirano tudi z vidika mobilnosti. Vsem je znan, da se z avtomobili težko prevažamo zlasti v mestih.

Navedene podatke je posredoval observatorij za trajnostno mobilnost Italijanskega združenja obnoviteljev pnevmatik (AIRP). Po oceni observatorija je v Italiji toliko avtomobilov delno zato, ker mobilnost sloni na zasebnih vozilih, delno pa tudi zato, ker ljudje premalo vozijo odrabljene automobile na odpad.

GOSPODARSTVO
BDP v prvem četrletju zrasel za 0,5 odstotka

MILAN - Italija je v letošnjih prvih treh mesecih v primerjavi z zadnjim lanskim četrletjem zabeležila 0,5-odstotno rast bruto domačega proizvoda. V zadnjih treh mesecih 2009 se je italijansko gospodarstvo skrčilo za 0,1 odstotka. Ocenja italijanskega statističnega urada je višja, kot so jo pričakovali analitiki. Ti so namreč za letošnje prvo četrletje napovedovali 0,4-odstotno rast.

Italija se je iz recesije izvila v tretjem četrletju lani, ko se je njen BDP zvišal za 0,4 odstotka. Pred tem je beležila pet zaporednih četrletij z negativno rastjo. V zadnjih treh mesecih lani se je gospodarstvo znova skrčilo, a se je z rastjo v letošnjem prvem četrletju izognilo ponovnemu zdrusu v recesijo. Gospodarsko ministrstvo je pretekli teden popravilo navzdol napovedi rasti BDP za letošnje leto z 1,1 na 1 odstotek ter dvojnico oceno javnega dolga za isto leto s 116,9 na 118,4 odstotka BDP.

GOSPODARSTVO - Banke

Unicredit v prvem četrletju zabeležil 520 milijonov evrov dobička

MILAN - Skupina Unicredit je v prvem letošnjem četrletju ustvarila 520 milijonov evrov čistega dobička, kar je 16,5 odstotka več kot v enakem obdobju lani in za 40 odstotkov več kot v zadnjem lanskem četrletju. Poslovanje se je izboljšalo, so sporočili iz bančne skupine.

Prvo letošnje četrletje izkazuje več pozitivnih elementov: neto provizije rastejo, neto obrestni prihodki so stabilni, medtem ko so se rezervacije za slabu posojila zmanjšale. Te so upadelne na 1,8 milijarde evrov, kapitalska ustreznost banke pa je na ravnini četrletje pri 8,45 odstotku ostala skoraj nespremenjena.

Dobiček iz poslovanja se je v primerjavi z zadnjim lanskim četrletjem zvišal za skoraj 11 odstotkov, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa za skoraj sedem odstotkov in se dosegel 2,93 milijona evrov. Operativni stroški se v prvem letošnjem trimesecu v primerjavi z enakim obdobjem lani skoraj niso spremenili, znašali so 3,8 milijarde evrov, je banka sporočila na svoji spletni strani.

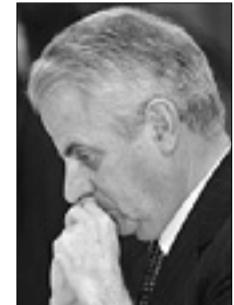
Obseg posojil je ostal na podobni ravni kot v preteklosti, kot pa so pojasnili v banki, ne na račun njihovega »zadržanega delovanja«, temveč zaradi manjšega povpraševanja. Izjema je Turčija, kjer je skupina zabeležila rast obsega posojil.

Bančna skupina je imela konec prvega letošnjega četrletja v lasti za 1,6 milijarde evrov državnih obveznic držav, ki so zaradi dolžniške krize najbolj pod pritiskom, to so Grčija, Španija, Irska in Portugalska, so še navedli v Unicredit Group. (STA)

PREISKAVE - Nekdanji minister

Scajola se ne bo predstavil pred javnim tožilcem v Perugii

RIM - Donedavni minister za gospodarski razvoj Claudio Scajola (na sliki) se jutri ne bo predstavil pred javnim tožilcem v Perugii, ki vodi preiskave o korupciji znotraj civilne zaščite in v drugih državnih vrhovih. Tako je povedal njegov odvetnik Giorgio Perroni, ki je pojasnil, da je bil Scajola povabljen na zaslišanje kot obveščena oseba, a dejansko tvega, da bi bil obravnavan kot osumljenec, ne da bi užival jamstev, ki jih zakon priznava v tem drugem primeru. Kot znano, je Scajola osumljen, da si je v Rimu nabavil luksuzno stanovanje, ki naj bi ga delno plačal podjetnik Diego Amanone, eden glavnih podkupovalcev funkcionarjev civilne zaščite in drugih državnih uprav.

Medtem vse kaže, da bo Silvio Berlusconi ostal vršilec dolžnosti ministra za gospodarski razvoj dalj časa, kot je bilo predvideno takoj po Scajolovem odstopu. Premier bi rad pred imenovanjem vedel, ali bodo preiskave imele še druge negativne posledice za vlado. Medtem ostaja glavni kandidat za novega ministra še vedno podtajnik Paolo Romani, čeprav se pojavlja tudi druga imena.

BOLJUNEC - Srečanje v priredbi združenja Afasop in občin tržaške pokrajine

Duševno zdravje tudi v slovenski besedi

Slovenski prevod informativnih priročnikov oddelka za psihično zdravje pri Zdravstvenem podjetju

Da družba stigmatizira duševne bolnike, ni novost. Vse preveč je usmerjena v uspeh in uveljavljanje individuum ter posledično vse bolj prezira skupnost, iz katere redno izloča od sebe različne posameznike. Mednje uvrščamo tudi osebe z psihičnimi motnjami, za katere vemo pre malo, saj jih mediji, predvsem pa televizijska kultura naravnost prezirajo. Za korak v smeri spoznavanja in informiranja je včeraj poskrbelo združenje svojcev duševno prizadetih Afasop, ki je v sodelovanju z vsemi občinami tržaške pokrajine v boljškem občinskem gledališču priredilo srečanje *Sporočilo o duševnem zdravju*.

Kot sta po pozdravih predstavnikov šestih občin tržaške pokrajine izpostavila predsednica in član združenja Afasop Grazia Sinossi oz. Milan Križman, je bil naren srečanja informiranje o skrivnosti in zahrabtni bolezni. Predvsem pa je bila to priložnost za predstavitev slovenskega prevoda informativnih vodnikov, ki jih izdaja oddelek za psihično zdravje pri Zdravstvenem podjetju. »Vsaki dve leti izdajamo pri oddelku za duševno zdravje vodnik po storitvah s tega področja, pred pol drugim letom pa smo se končno odločili še za njegov slovenski prevod,« je dejal direktor oddelka za psihično zdravje Giuseppe Dell'Acqua. Želja je namreč ta, da bi slovensko govoreče prebivalstvo lahko seglo po kakovostnih priročnikih v maternem jeziku. Občinske uprave naj bi zato poskrbele za primereno promocijo priročnika med občani in morebiti za njegovo predstavitev v šolah. Dell'Acqua je odbornikom vsake občine tržaške pokrajine včeraj izročil *Vodnik po storitvah s področja mentalnega zdravja*, priročnik za oskrbo starejših oseb z alzheimerjevo bolezni, ki potrebujejo pomoč. *Ko spomin opeša* in pa priročnik s koristnimi informacijami za osebe z duševnimi motnjami in njihove svojice. *Vodnik za uporabo psihotropnih zdravil*. V kratkem pa naj bi prevedeli še publikacijo o motnjah hrane.

Dell'Acqua je bil nad prevodi navdušen, saj so ti priročniki odlično sredstvo za komuniciranje in za spoznavanje duševnih motenj. »Rešili smo se namreč svedta, v katerem je bilo komuniciranje prepovedano. V umobolnici sem spoznal, da še bolničarji niso smeli spregovoriti z bolniki. Vse to se je namreč vključevalo v te-

Od leve Dell'Acqua, Sinossija in Križman med večerjnjim srečanjem o duševnem zdravju in predstavitvi slovenskih prevodov nekaterih priročnikov

KROMA

rapijo, ki ni sprejemala izzivov in je posledično spodbujala le izolacijo.« Komuniciranje in poslušanje sta po direktorjevem mnenju danes ključa uspeha. Do te ugotovitve je prišel že leta 1972, ko se je iz Salerna pripeljal v Trst, »v kraju s težkim zgodovinskim bremenom.« Najprej je naletel na slovenske priimek med pacienti, nato se na ljudi, ki jih je bilo pri sv. Ivanu res veliko. Spomnil se je, da so novembra 1972 v sodelovanju s tamkajšnjim rajonskim svetom pripravljali praznik kostanjev. Po njegovem mnenju je bilo tiskanje dvojezičnih letakov samo po sebi umevno, pa ni bilo tako - »Trst je italijanski in basaglievo skupino sestavlja komunisti,« so jim ocitali. Z užitkom se je Dell'Acqua lotil zato spoznavanja drugega, najprej skozi slovensko književnost (oboževal je predvsem Cankarjevega Hlapca Jerneja); sobivanje z njemu različnimi kulturami pa ga je povsem obogatilo.

»Danes razpolagamo s primernimi besedami, ki si jih lahko izposojamo drug od drugega in v njihovo pomoč gradimo nove odnose z ljudmi. Prisluhnimo njihovim zgodbam, spoznajmo jih, vrnimo jim identitet in ponudimo jim novo priložnost, saj jo namreč zaslужijo.« (sas)

POLITIKA - SEP

Zunanji minister Franco Frattini bo jutri v Trstu

Zunanji minister Franco Frattini se bo jutri v Trstu udeležil zasedanja Srednjeevropske pobude (Sep), na kateri bo govor o reformi te mednarodne organizacije. Italijanska stran pripravlja namreč posodobitev agencij za kooperacijo Informest in Finest in sploh uradov, ki so pristojni za odnose z državami srednje-vzhodne Evrope.

V tem vidiku je bil včeraj v Rimu sestanek med Frattinijem, predsednikom Dežele FJK Renzom Tondom, pristojno deželnou odbornico Federico Seganti in Robertom Antonionejem, ki predseduje mednarodni komisiji strokovnjakov, ki so na delu za krepitev Srednjeevropske pobude.

Med novostmi, o katerih so govorili, bo ustanovitev ene same agencije za odnose z Balkanom. Prizadevanja za spremembe bo v tranzitni fazi koordinirala odbornica Seganti, po mnenju katere potrebuje Sep po širitevi Evropske unije temeljito posodobitev, saj se odpirajo številne nove možnosti in priložnosti.

SV. JAKOB - V vozilu sta sedela tudi otroka

Slabost v avtomobilu usodna za voznika

Sinoč je pri Sv. Jakobu, v nesreči, ki jo je najverjetnejše povzročila huda slabost, umrl 70-letni voznik E. V. (občinska policija je sinoči posredovala samo pokojnikove začetnice). Drugih vpletjenih vozil ni bilo, v avtu pa sta sedela voznikova vnuka, ki ju je služba 118 samo iz previdnosti prepeljala na pregled v bližnjo otroško bolnišnico Burlo Garofolo. V Ul. Ponziana je avtomobil fiat punto približno ob 18.45 nenadoma zavozil s cestiča in se čelno zaletel naravnost v zid stanovanjskega poslopja pri hišni številki 5. Avtomobilist je bil je na mestu mrtev, morda pa ni niti doživel nesreče. Kaže namreč, da je 70 let starega voznika začetnicama E. V. med vožnjo po Ulici Ponziana obšla huda slabost, zaradi katere je izgubil nadzor nad vozilom in se zaletel v zid. Tako je navajala tržaška občinska policija. Sinoči torej ni bilo znano, ali je bil ponesrečenec v trenutku trčenja še živ. Z njim sta v avtu sedela tudi okrog osem let stara vnuka, ki sta bila v središču grozljivega dogodka, telesno pa se nista poškodovala. Služba 118, ki dedku žal ni mogla pomagati (z njim se je ukvarjal sodni zdravnik), je oba otroka z golj preventivno (in zaradi šoka, ki ga je povzročil travmatični dogodek) spremila do bližnje otroške bolnišnice Burlo Garofolo, kjer so ju pregledali zdravniki.

Prijava zaradi ljubezenskih sporocil na zidovih

Državno tožilstvo na sodišču za mladoletne je prejelo sodno prijavo na račun najstnike, ki je mazala mestne zidove. Krajan je iz okna svojega stanovanja opazoval dogajanje na Trgu Perugino in zagledal dekle, ki je s sprejem mazala zidove tamkajšnjih poslopij. Po navedbah policije je mladenka na ta način izpovedovala svojo ljubezen do nekega sovstrnika. Stanovalec je poklical policijo, prispeti so celo forenziki, agenti pa so najstnici in trem njenim prijateljem pregledali dokumente. Dekle so pospremili na kvesturo, po opravljenem postopku pa so jo odpeljali domov k staršem.

MILJE - Policija

Mladenič zaradi hašiša v priporu

V noči na sredo je miljska policija zasačila domnevnega mladega razpečevalca prepovedanih drog in ga priprila. Policiisti so iz svojega vozila opazili dva mlada moška, ki sta v središču Milj sedela v ustavljenem avtomobilu. Zdela sta se sumljiva, zato so se možje postavate avtomobilu bližali. Mladenič, ki je sedel na desnom sedežu, je ob pogledu na policiete naglo odprl vrata in peš zbežal v neznanu. Agentom je bilo tedaj jasno, da se v avtu najverjetnejše skriva droga. Polnoletni voznik je bil živčen, na armaturni plošči pa so ležali papirčki s tobakom. Policiisti so mladega Miljčana osebno pregledali, v žepu je imel 9 gramov hašiša. To je skromna količina, toda večji del hašiša so nato našli v njegovem stanovanju. Tam je bilo še 81 gramov hašiša, v omari pa je bil skrit tudi nožek z ostanki rjava snovi. Mladeniča, ki je imel pri sebi večjo vsoto denarja, so zaradi posedovanja in suma razpečevanja droge priprli.

VERDI - Sindikat

Operna gledališča bodo samo votle škatle

Če bo parlament pred koncem junija odobril zakonski odlok ministra za kulturo Sandra Bondija, bo to po eni stani prava tragedija za zaposlene v fundacijah, ki upravljajo 14 italijanskih opernih gledališč. Kar pa je morda še hujše, bodo po drugi strani sama opera gledališča v prihodnosti postala v resnici le votle škatle, v katerih priejeti koncerne in druge potujoče predstave. Skratka hud, če že ne usoden udarec operi v Italiji.

Zaradi tega so v vsej Italiji že dva tedna (Bondijev dekret je z dne 30. aprila) ogorčeni protesti in demonstracije proti početju italijanske vlade, ki bo postopoma izpraznil operna gledališča prekernih delavcev, nato tudi tistih s pogodbami za določen čas. Množična demonstracija bo tudi v ponedeljek, 17. maja, pred opernim gledališčem v Rimu ob udeležbi med drugim županov, ki so po zakonu predsednika fundacij opernih gledališč. Med prizadetimi gledališči je tudi tržaški Verdi, katerega uslužbenci so že javno protestirali, ponovno demonstracijo pa bodo priredili danes ob 18. uri na območju med gledališčem in Velikim trgom. V primeru slabega vremena bodo protest preložili na drug datum. Temeljno je, pravijo prizadeti, da parlament ne spremeni v zakon Bondijevega odloka. Zato bodo v Italiji in tudi v Trstu na ves glas protestirali in širili informacije o hudi posledicah za italijansko opero.

Kot nam je namreč povedal član skupnega sindikalnega predstavništva Rsu-Cgil zaposlenih v fundaciji gledališča Verdi Alessandro Pinzani, namen ministrovega odloka ni reševati problemov fundacij, ampak enostavno krčiti finančna sredstva in predvsem osebje. Poleg tega ni razumljivo, zakaj je ta dekret tudi »urgenten«. Predstavniki gledališč so celi dve leti zahtevala srečanje z Bondijem. Ta jih je naposled sprejel, toda še 6. maja (torej po podpisaniem odloka) in to pa pičil 6 minut. Nato je odšel in jih pustil s funkcionarjem. Ta je rekel samo, da je Bondijev dekret dober.

Sindikati nasprotujejo prvenstveno trem točkam odloka. Prva zadeva delovno pogodbo in pogajalsko moč, ki bo dejansko iznčena. Odlok danes »nerazumljivo« določa, da bodo uslužbenci fundacij po novem odvisni od vladne agencije Aran. Toda ta agencija se ukvarja z javnimi uslužbenci, medtem ko so uslužbenci opernih gledališč večinoma zaposleni s pogodbami v zasebnem sektorju. Druga točka, ki je tudi »neverjetno izsiljevanje«, predvideva v bistvu 30-odstotno znižanje plač v primeru, da ne bo prišlo do obnove kolektivne delovne pogodbe v roku 365 dni. Na prvem mestu pa je dejstvo, da se bo stalno večalo številno prekernih zaposlenih. Odlok uvaja namreč tudi v ta sektor pogoje, ki jih predvideva zakon 30 oz t.i. zakon Biagi. Gledališče Verdi zaposluje 299 ljudi, od katerih približno 50 s pogodbami za določen čas. Med »novostmi«, ki jih uvaja Bondijev odkrot, je prepoved novih zaposlitve do leta 2013. Takrat bo mogoče spet zaposlovati, toda samo glede na osebje v letu 2012. Če bo v tem letu kdaj odšel v pokoj ali sploh zapustil delovno mesto, ga bo mogoče nadomestiti. Ko pa bi letos ali prihodnje leto odšlo iz nekega gledališča npr. 20 oseb, teh ne bo mogoče nadomestiti. Producije bo tako vedno manj, gledališča pa se bodo postopoma izpraznila.

A.G.

OKOLJE - V Nabrežini danes srečanje o deželnem načrtu za upravljanje zaščitenih območij

Temeljno je skupaj usklajevati razvoj ozemlja in varstvo okolja

Rezultat delovnih omizij bodo predstavili tudi v Doberdobu, na Colu in v Boljuncu

Ciklus delovnih omizij oziroma javnih srečanj o zaščitenih območjih na Krasu, ki ga je poleti leta 2009 sprožila deželna uprava, se je pred kratkim zaključil. Namen deželne uprave je bilo oblikovati skupno strategijo, ki bo značala usklajevati razvoj ozemlja in varstvo okolja. V tem okviru je bilo 15 srečanji na razne teme, ki so se jih udeležili predstavniki stanovskih organizacij in strokovnjaki z raznih področij, na osnovi opravljenega dela pa bo deželna uprava izdelala načrt za upravljanje zaščitenih območij Natura 2000, na katerega sicer kmetovalci in sploh prebivalci Krasa čakajo že mnogo let. Izid delovnih omizij bodo predstavili javnosti na štirih javnih srečanjih, od katerih bo prvo danes popoldne v Nabrežini, na njih pa bodo tudi prisluhnili morebitnim dodatnim pripombam.

Kot smo že poročali, je deželna uprava že priredila podobna delovna omizija na več področjih, od rekreacijskih in športnih dejavnosti do turizma na zaščitenih območjih Sic in Zps. Ciklusi srečanji posameznih delovnih omizij so se zaključili v marcu. Njihov namen je bila izmenjava informacij med deželnimi funkcionarji in predstavniki vseh prizadetih dejavnikov, od srenj do stanovskih organizacij, ki so v okviru raznih srečanj posredovali razne pripombe. Deželna vlada naj bi te pripombe upoštevala pri izdelavi dokončnega načrta za upravljanje območja Natura 2000, ki bo točno določal, kje se lahko kaj dela in kje ne. Načrt bo v bistvu določal, katera območja bodo namenjena kmetijstvu ali vinogradništvu in katera bodo zaščitena.

Po zaključenih delovnih omizijih bodo opravljeno delo zdaj predstavili na štirih javnih srečanjih. Prvo bo danes ob 18. uri v Kamnarski hiši v Nabrežini, medtem ko bo drugo srečanje v torek, 18. maja, ob 18. uri v centru Gradina v Doberdobu. Tretje javno srečanje bo v torek, 25. maja, ob 19. uri v Kulturnem domu na Colu. Četrto in zadnje srečanje bo v četrtek, 27. maja, ob 18. uri v Sprejemnem centru naravnega rezervata doline Glinščice v gledališču F. Prešerna v Boljuncu. Vsa srečanja bodo trajala okvirno dve uri.

Deželno upravo bo po končanih srečanjih čakalo šest mescev dela. To obdobje bo služilo za izdelavo deželnega načrta ob upoštevanju vseh zbranih podatkov, mnenj, ugovorov in tehničnih ugotovitev. Deželni odbor naj bi po končanem postopku odobril načrt in izdal ustrezni sklep pred koncem leta.

Deželni načrt za upravljanje zaščitenih območij bo nared pred koncem leta

KROMA

OBČINA TRST - Odbor za proslavo 150-letnice zedinjenja Italije

Sporna komisija ekspertov

Omero (DS) in Decarli (Občani) sprašuteja, zakaj opozicija ni bila soudeležena pri sestavi odbora

Tržaška občina ima svoj Odbor za proslavo 150-letnice zedinjenja Italije. Na začetku ponedeljkove občinske seje je predsednik skupščine Sergio Pacor prebral seznam imen 13 članov-ekspertov, ki ga sestavlja. To so Roberto Spazzali, Raoul Pupo, Giorgio Negrelli, Fulvio Salimbeni, Fabio Forti, Paolo Sardos Albertini, Stelio Spadarò, Giuseppe Parlato, Renzo Codarin, Vittorio Lesti, Claudia Svara, Chiara Motka in Livio Rosignano. Odboru predseduje župan Roberto Dipiazza, njegov koordinator pa je predsednik občinskega sveta Sergio Pacor.

O odboru in njegovi sestavi sploh ni bilo razprave v mestni skupščini. Prav tako ni bilo nič povedano o tem, kaj naj bi odbor pripravil prihodnje leto v počastitev 150-letnice zedinjenja Italije.

Včeraj sta se o zadevi oglasila načelnik Demokratske stranke v občinskem svetu Fabio Omero in načelnik Občanov Roberto Decarli. Uvodoma sta takoj pouparila, da ne nameravata ocenjevati izbranih članov odbora, saj gre za »vredne osebe«. Obregnala pa sta se ob način nji-

Fabio Omero

Roberto Decarli

hove izbire. Člane pomembnega odbora ni izbral občinski svet, niti skupščina načelnikov skupin, v kateri so zastopane vse politične stranke. Samovoljno jih je imenovala uprava, ne da bi čutila za potreben, da bi bila v imenovanje vpletena tudi levosredinska opozicija oziroma, da bi bila o zadevi vsaj obveščena.

Omero in Decarli sta sicer opravila župana Dipiazza, češ da je vsa-

kodnevno zaseden s celo vrsto opravkov. Ocenila pa sta, da je predsednik skupščine Pacor - ki je tudi koordinator odbora - že spet ravnal nekorektно. Župan je svojčas izjavil, da je proslava 150-letnice zedinjenja Italije za Trst zelo pomembna. Zato predstavnik Demokratske stranke in Občanov zahtevala, naj jim Pacor pojasi, zakaj levosredinska opozicija ni bila soudeležena pri tako pomembnem dejanju.

Zdravju koristni sprehodi po gozdovih brez meja

Užitek in zdravje, sprehod po gozdovih brez meja je naslov srečanja, ki ga prireja združenje sladkornih bolnikov Assodiabietici iz Trsta danes v dvorani Baroncini v Ul. trento 8. Po pozdravu predsednika združenja Marina Voccija bo govoril gozdn inšpektor Diego Masello. Začetek ob 17. uri.

Mednarodni shod starodobnikov

Tržaška pokrajina in Obala bosta konec tedna prizorišči posebnega čezmejnega srečanja. V soboto in nedeljo se bodo po cestah in ulicah obmejnih krajev zapeljala vozila vseh vrst, od mopeda do avtobusa, s skupno značilnostjo, starostjo nad 20 let. Mednarodni shod starodobnikov prireja združenje In-BusClub v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Hrvatini, z Adria Classic Koper in s Prostovoljnimi gasilskim društvom Hrvatini. Vozila se bodo zbrala v soboto ob 14. uri v Seljanu, od koder bodo odpotovala po Obalni cesti do Trsta in do Milj ter se bodo po prihodu v Slovenijo ustavila v Hrvatinah, kjer bo v Gasilskem domu zabava Brez meja. V nedeljo se bodo udeleženci zbrali na slovenski strani nekdajnega mejnega prehoda pri Lazaretu ter odpotovali proti Kopru. Zapeljali bodo mimo Izole in Pirana ter se ustavili v Sečovljah, kjer bo pogostitev. Popoldne se bodo podali po dolini Dragonje v smeri Hrvatinov, popoldne pa bodo podelitev nagrad udeležencem.

Na kvesturi zaprti okenci

Tržaška kvestura sporoča, da bo okence za priseljence jutri popoldne zaprto, urad za potne liste pa bo zaprt v soboto dopoldne. Od pondeljka dalje bosta obe storiti spet na voljo z običajnim delovnim časom.

Nesreča nad Lonjerjem

V križišču med Cesto za Bazovico in Ulico Fabiani, nad Lonjerjem, se je včeraj dopoldne pripetila slikovita prometna nesreča brez hujših posledic. Ob 10.15 sta bila zaradi izsiljene prednosti v nesrečo vpletena avtomobil seat ibiza in ford ka, eno od vozil je zavozilo s cestišča in se ustavilo ob začetku kamnoloma. Potreben je bil poseg gasilcev in mestnih redarjev, poškodoval se ni nikče.

TRŽAŠKA OBČINA - Županov odgovor na aktualno vprašanje svetnika Demokratske stranke Stefana Ukmarja

Dipiazza: Do zime »nova« Furlanska cesta

Sedanjo cesto polno lukanj naj bi do konca leta vendarle asfaltirali - Poseg bo stal milijon evrov - V kratkem bo občina dala dela v zakup

Nov ovinek Pri Fričih v Barkovljah je dokončan, kdaj pa bo urejena Furlanska cesta?

KROMA

Furlanska cesta je bolj podobna ementalcu, kot pa cesti 21. stoletja. Na odsekdu od Kontovela do UL Udine ima toliko lukanj, da se morajo avtomobilisti preleviti v prave slalomiste, če se jim hočejo izogniti (seveda ko jim promet to dopušča).

O tej nesrečni cesti je bil govor med aktualnimi vprašanji pred ponedeljkovo sejo tržaškega mestne skupščine. Svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar, bivajoč na Kontovelu, je v vprašanju tržaškemu županu Robertu Dipiazzu postregel z »nespodobno« primerjavo. Pred kratkim je bil v Barceloni in v katalonski prestolnici prepeščil kakih 30 kilometrov. »Vsi pločniki in ceste so bili odlično urejeni,« je ugotovil. Prav nasprotno kot v Trstu, kjer so ulice, ceste in pločniki - razen nekaterih izjem v preurejenem mestnem središču - v obupnem stanju.

Med najslabšimi je prav Furlanska cesta, je ocenil Ukmar, ki je Dipiazza spomnil, kako je nekdanji občinski odbornik za javna dela Franco

Bandelli svojčas obljudil, da bo mestna uprava popravila in tlakovala Furlansko cesto potem ko bosta urejena nova ovinka pri Rumeni hiši in Pri Fričih. Ovinka sta bila urejena, luknje na Furlanski cesti pa ostajajo, je žalostno sklenil kontovelski svetnik in vprašal župana, ali se bo njegova uprava končno lotila dela, na katerega krajančičajo že več kot četrtek stoletja.

Dipiazza se je strinjal z Ukmarjem. Pred časom si je ogledal celotno cesto in po ogledu priznal, da je to »najslabša cesta na območju tržaške občine.« Njegova uprava bo udejanila obljudljeno: do zime bo vsa Furlanska cesta, od UL Udine do proseške Kržade na novo tlakovana, je zagotovil tržaški župan. Občina naj bi v kratkem oddala dela v zakup, predračun pa naj bi znašal milijon evrov.

Svetnik Ukmar je bil z odgovorom zadovoljen. Zahvaljujem se in čakam, je odgovoril. Seveda z upanjem, da bodo besedam sledila konkretna dejanja. Kajti do zime sta le še poletne in jesen vmes ...

M.K.

NARODNI DOM - Srečanje v priredbi Slovenskega kluba

»Manjšinci imamo specifične senzorje ...«

Karolj Siladji o svojem prevajanju slovenskih literarnih ustvarjalcev iz Trsta

Pogovor s prevajalcem je vodil Marko Sosić

KROMA

Da je bil tokratni gost Slovenskega kluba sin večjezičnega sveta, je pričalo že njegovo ime: Karolj Siladji za Slovence, Szilágyi Károly za Madžare. Da je njegovo doživljjanje sveta v marsičem podobno tistemu številnih tržaških Slovencev, pa so potrdile besede, ki jih je izmenjal v pogovoru

z Markom Sosičem.

V Narodnem domu so v torek gostili sina Madžara in Slovenke, ki se je rodil v Mariboru, odraščal v Subotici in Novem gradu, že okrog štirideset let pa prevaja iz slovenščine, srbsčine, hrvaščine in makedonščine. Kajti manjšinci imamo specifične

senzorje, ki jih jezikovno homogena skupnost nima, trdi Siladji, manjšinski intelektualci pa skušajo svoj potencial uporabiti tako, da bo koristil tako manjšinski kot večinski kulturi. Od tu želja po prevajanju, po gradnji mostov.

V nekdanji Jugoslaviji so bila sre-

PREVOD »Nemške« Zvezdnate noči

Alpinistični roman, ki je bil doslej deležen več mednarodnih priznanj in nagrad, je zdaj doživel še nemški prevod, za katerega je poskrbel tržaški prevajalec Julius Franzot, ki se je že pred leti lotil prevajanja tega napetega in vsebinsko prestrega romana. Uvod je prispevala svetovno znana alpinistka s Trbiža Nives Meroi.

Založba v predstavitevi opozarja, da je v romanu Dušan Jelinčič v literarno zelo inovativno oblike predstavil eno zgodovinskih alpinističnih odprav v Himalajo, med katero so njeni člani osvojili dva osemisočaka v Karakorumu in opravili prvenstveno smer na drugi največji gori na svetu, se pravi K2.

Nemški prevod romana Zvezdnate noči je svojo krstno predstavitev doživel na knjižnem sejmu v Frankfurtu, sedaj pa, kot poročajo iz Celovca, doživel topel sprejem med bralci po vsem nemškem jezikovnem prostoru, saj je založba Wieser s svojimi izdajami prisotna ne le v Avstriji, ampak tudi v Nemčiji in Švici.

Knjiga je prvič izšla pri Založništvu tržaškega tiska leta 1990. Prvi italijanski prevod sega v leto 1994 pri videmski založbi Campanotto, drugi pa v leto 2006 pri turinski založbi Vivalda. Leta 2006 je pri ljubljanski založbi Sanje izšla druga dopolnjena izdaja romana, ki je doživel vrsto ponatisov tako v slovenskem, kot tudi v italijanskem jeziku.

čanja prevajalcev hvalevredna praksa, prav tako prevodi slovenskih avtorjev v madžarski jezik. Na nekem takem srečanju je Siladji srečal tržaško profesorico in prevajalko Diomiro Fabjan Bajc: po njeni zamisli in na podlagi izbora prof. Marije Cenda – Klinc je prevedel izbor novel tržaških avtorjev, ki pišejo v slovenskem jeziku. Knjiga žal ni našla založnika, »saj živimo v času, ko se vse meri z denarjem«; prevaja se predvsem tisto, kar se dobro prodaja.

Del novel je objavil v tematski številki časopisa *Új Symposium*, del pa v antologiji, ki je izšla konec leta 2008 v počastitev njegovega štiridesetletnega prevajalskega dela. V njej so ob makedonskih in srbskih avtorjih zastopani tudi Ivanka Hergold, Miran Košuta, Milan Lipovec, Boris Pahor, Bruna Pertot in Alojz Rebula. »Prinajam pač iz manjšinskega sveta, zato sem med slovenskimi avtorji izbral predvsem manjšinske.« Vsebinsko je izbiral teme, ki so mu bile najbolj všeč, saj najraje prevaja po lastnem okusu: Siladiju so vsekakor všeč predvsem tiste novele, ki imajo fabu-

Siladji je v torek obiskal Trst in omenjenim avtorjem poklonil izvod antologije Mesélek egy tavaszról: v zahvalo, ker so se odrekli honorarju in tako omogočili njen izid. (pd)

RICMANJE - Po občnem zboru

Pihalni orkester z novim odborom in številnimi načrti

Tudi letos so se člani pihalnega orkestra Ricmanje zbrali na rednem občnem zboru, ki se je odvijal 26. aprila v prostorih Babne hiše v Ricmanjih. Najprej je bilo prebrano poročilo tajnika za leto 2009: orkester se lahko počna z izvedbo številnih kvalitetnih koncertov, med katerimi so koncert klasične glasbe Noč v operi in kar dva različna božična koncerta, prvi v sodelovanju z Akademijo opernega petja iz Križa, drugi pa je bil občinski božični koncert. Ne gre pozabiti letošnjih izrednih sodelovanj z MPZ Vasilijskim Prosek-Kontovom, MPZ Tabor iz Lokev, Akademijo opernega petja iz Križa, društvom Auricorale Vivavoce,

s solisti, kot so Miran Žitko, Teja Stengel, Monica Cerar, Aleksander Švab in Martina Feri. Sledilo je še blagajniško poročilo z obračunom 2009 in proračunom za leto 2010. Na občnem zboru so tudi izvolili nov upravni odbor, ki se je naslednjega dne sestal, da porazdeli funkcije. Za predsednika je bil izbran dolgoletni član in godbenik Edi Bandi, nov odbor sestavlja še: Marco Bernini, Lorenzo Buono, Vera Crevalin, Marko Debernardi, Stefano Mauri, Monika Pecchiarri, Gregor Perrot in pa Manuel Purger.

Govor je bil seveda o tradicionalnih koncertih, ki se jih orkester vsako leto udeležuje, kot so koncert va-

škega zavetnika sv. Jožefa, Jesenski sprehodi, božično-novoletni koncert, in o bodočih načrtih, kot so koncerti na temo filmske, latinskoameriške in slovenske glasbe. Pomembna tema je bila seveda Glasbena šola, ki je najpomembnejši vir za ricmanjski orkester, saj v njej rastejo in se oblikujejo bodoči člani orkestra in celo glasbeni mojstri, pri tem so seveda odborniki poudarili pomen promoviranja šole, kar člani orkestra izvirno izvajajo na najrazličnejše načine. Cilji pihalnega orkeстра se seveda niso izčrpali z navedenim, idej je še veliko. Nov upravni odbor si nadeja, da bo te cilje s svojim delom kar najboljše izvedel. (MP)

MUZEJ SARTORIO - Drugi glasbeni festival za otroke

Pim pum pam: glasba je že tu

Po nedeljskem uvodnem koncertu se bo dogajanje oglašilo spet danes - Glavni organizator je Dom glasbe

Muzej Sartorio se je v nedeljo dopoldne prelevil v vrtljak dogodivščin, ki je najmlajše popeljal v svet glasbe. S koncertom Pim pum pam, ki ga je oblikoval zabaven Fabio Calabro, se je tudi uradno začela druga izvedba glasbenega festivala za otroke, ki ga letos že drugič zapovrstjo prireja Dom glasbe (Casa della musica). Potem ko so organizatorji lani zabeležili velikanki odziv občinstva, so se lahko letos mirno posvetili organizaciji novega festivala, ki bo potekal ves mesec maj. Živahno in pestro bo na različnih prizoriščih, program pa je zasnovan tako, da bodo na svoj račun prišli tako najmlajši kot tudi tisti malo starejši.

Cilj letosnjega festivala ostaja še vedno isti; otrokom želijo omogočiti tesnejše povezave z glasbo ter širiti vzgojni in izobraževalni aspekt prreditve. Da je temu zares tako, smo se prepričali v nedeljo dopoldne, ko je pisana množica otrok v družbi staršev prisluhnila glasbeniku, ki z otroki zna de-

lati. Fabio Calabro je s svojim nastopom občinstvo navdušil, pomemben segment koncerta pa je bila tudi interakcija s poslušalcji, ki so aktivno sodelovali. Ob koncu polurnega koncerta je najmlajše pozdravila slovitka kuharica vile Sartorio - Armida, ki jo je upodobilia Ornella Serafini. Ta je otroke povabila, naj se ji pridružijo v njeni kuhinji, kjer je vladal vonj po čokoladi in slastihi piškotih. Armida je najmlajšim postavila niz poučnih zagonetk, na katere so otroci pridno odgovarjali, za nagrado pa so lahko uživali v kuhinji sladkega greha. A sladkarje različnih okusov so bile preveč mamiljive, tako da se marsikdo ni mogel upreti skušnjavi in se je piškotov polastil še preden je bil povabljen storiti.

Po prvem uspešnem festivalskem dnevu se bo zopet dogajalo danes, in sicer ob 17. uri v mestni knjižnici S. Mattoni. Il suono si fa in quattro bo naslov predstave, ki je namenjena otrokom vseh starosti, njen namen pa je obi-

skovalcem približati glasbila. V soboto, 15. maja, bo v auditoriju Doma glasbe (Trg Cavana) mogoče prisluhniti koncert Una piccola storia di jazz (ob 16.30 ali ob 18. uri). Ta koncert je namenjen otrokom od 5. leta starosti naprej. V soboto, 22. maja, bo na istem prizorišču mogoče prisluhniti zbor »I minicantori«, ki bodo nastopili pod taktilko Alessandra Paceja. Koncert bo na sprednu ob 18. uri. Skrbno pripravljen koncert bo na sprednu tudi v nedeljo, 23. maja, ko bo ob 10.30 v muzeju Sartorio nastopila zasedba Aurora Ensemble.

Cudovito vzdružje se bo nadaljevalo tudi v ponedeljek, 24. maja, ko se bo dogajalo v Rossettiju. Tu bo mogoče ob 16.30 ali ob 18. uri slediti koncertu Nella pancia del teatro con l'orchestra! V sredo, 26. maja, se bo dogajanje preseglo v grljanski znanstveni imaginarij, kjer bo na sprednu predstava za otroke od 8. leta starosti naprej. Zadnji majski vikend bo prav tako pester in raz-

nolik. Auditorij Doma glasbe bo gostil koncert Impronte sonore, ki bo na sprednu ob 16.30 in ob 18. uri, ob 16.30 bo pestro tudi v znanstvenem imaginariju, kjer bo mogoče prisluhniti koncertu Pionieri musicanti. Zadnjo majsko nedeljo bo zabavno v muzeju Sartorio, kjer se bo ob 10.30 začel koncert Gypsy quartet remake. Glasbeniki nas bodo tokrat popeljali v svet, v katerem se prepletajo elementi ameriškega jazza in ciganske tradicije. Isti koncert bo sklenil letosnji festival glasbe za otroke, in sicer v ponedeljek, 31. maja, ob 17. uri v mestni knjižnici Quarantotti Gambini.

Naj ob koncu še povemo, da je večina koncertov brezplačnih, le za nekatere je potrebno kupiti vstopnice, vendar le za odrasle. Več informacij o letosnjem programu je mogoče dobiti na spletni strani HYPERLINK "http://www.festivaldimusicaperbambini.com" www.festivaldimusicaperbambini.com. (san)

Od Balija s pravičnim in solidarnim trgovanjem

Agung Alit je ravnatelj indonezijske organizacije za pravično in solidarno trgovanje Mitra Bali, ki deluje na otoku Bali, in je hkrati vodja Indonesian Fair Trade Forum. Pri mestnih trgovinah sveta Mosaico per un comune avvenire in Senza Confini-Brez Meja so se odločili, da gospoda Agunga in njegovo soproga Hani povabijo na obisk. Agung Alit in gospa Hani bosta na jutrišnjem srečanju ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani (Ul. Sv. Frančiška 20) opisala delovanje organizacije Mitra Bali, ki se posveča predvsem krajavnim obrtnikom. Od leta 2004 gospod in gospa Alit uresničujejo svoje sanje – pravično in solidarno zasnovano vasico, v kateri vse dejavnosti potekajo po etično neoporečnih načelih.

Dodatne informacije so na voljo v trgovini Mosaico per un comune avvenire (tel. 040/3220403 ali organizazionemosaco@libero.it) in Senza Confini-Brez Meja (tel. 040/3728230 oz. brezmeja@yahoo.it).

Referendum o vodi - zbiranje podpisov

Krožek J. Canciani iz Škedenja sporoča, da bodo danes od 9. do 11. ure na križišču med Škedenjsko ulico in Ulico Soncini zbirali podpise za tri referendumsko vprašanja proti privatisaciji vode.

V Aristonu se je zaključil NodoDocFest

V pondeljek, 10. maja, se je v kinodvorani Ariston zaključila 4. izvedba festivala dokumentarnega filma NodoDocFest. Na platu je v šestih dneh zaživilo 73 filmov, ki si jih je ogledalo 6511 ljubiteljev sedme umetnosti. Program je bil tudi letos pester in nadvse vabljiv - od poklonov Ansu Giannarelli in Jeanu Rouchu ter retrospektivi senegalskega režisera Sambe Felixa Ndiaye, mimo sekცije ArchIDoc oz. sodobne arhitekture, ki je zaživila skozi dokumentarce, do spomina na francosko režisera Carole Roussopoulos, koncertnih posnetkov Rock&Doc, dokumentarnih novosti iz Azije in še marsičesa.

Roberto Mussapi v državni knjižnici

V soboto, 15. maja, bo tržaška državna knjižnica (Trg Papa Giovanni XXIII, 6) na pobudo združenja Iniziativa Europe ob 10.30 gostila priznane sodobne pesnike in docenta rimske univerze Cattolica, ki bo govoril o poeziji in sakralnosti

UMETNOST - Danes odprtje razstave v bivši ribarnici

Predstavlja se sodobna hrvaška kiparska ustvarjalnost

Pobudo, pri kateri sodeluje 17 kiparjev, so predstavili včeraj na županstvu

V prostorih bivše ribarnice bodo od jutri naprej razstavljeni hrvaški kiparji, ki zastopajo sodobno hrvaško kiparsko sceno. Pod naslovom Hrvaška sodobna skulptura bodo na ogled dela 17 hrvaških kiparjev in kipark, pri katerih gre za celovito oblikovanje materialov; pri katerih ne gre le za upodobljeno motiviko, ampak za iskanje sinergije med sodobnim in tradicijo. Več o razstavi, ki jo bodo za izbrano družbo uradno odprli nočoj, novinarjem pa so jo predstavili včeraj, so povedali generalna konzulka Republike Hrvaške Nevenka Grdinić, konzul Neven Marčić, predstavnica hrvaškega ministrstva za kulturo Jasminka Lokas Strpić in kuratorka razstave Jasmina Poklečki Stošić. Predstavniki hrvaških oblasti so se zahvalili županu Robertu Dipiazzu, ki jim je odstopil tako pomemljiv kraj, kot je bivša ribarnica, kuratorka Poklečkijeva pa je spregovorila o postavitvi in vsebin razstave.

Kot smo slišali, gre za potupočo razstavo, ki je doslej že obiskala Dunaj, Berlin, Bratislavo in Zagreb, po Trstu pa se seli v Ljubljano in madžarski Pecs. V Trstu si bo mogoče ogledati več kot 50 skulptur iz različnih materialov, med katerimi prevladujejo kamen, les in bron; torej tradicionalni kiparski materiali, s katerimi se, kot je pojasnila kuratorka, Hrvaška ponaša že od predimskega obdobja dalje. Retrospektivna razstava prinaša izbor del, ki je nastal v zadnjih tridesetih letih, razstavljalci in razstavljalke pa se lahko pohvalijo, da njihove skulpture krasijo javne prostore doma in v tujini in da jih hranijo nekateri izmed najbolj znanih svetovnih muzejev. Kuratorka razstave, ki sicer dela v sloviti zagrebški mestni galeriji Klovičevi dvori, je tudi poudarila, da jo veseli, da bo tržaška javnost lahko spoznala klasične sodobne avantgarde, in ne samo hrvaške, temveč tudi svetovne umetnosti. Naj povemo, da so se med razstavljalci znašla imena, kot so Ivan Kožarić, Marija Ujević-Galetović, Slavomir Drinković, Vladimir Gašparič, pa Matko Mijić, Siniša Majkus, Marina Bauer in drugi. Umetniki torej, ki so del sodobne hrvaške in svetovne umetniške scene in katerih opus kljub avantgardističnim elementom odseva obenem tudi hrvaško kiparsko tradicijo.

Za vse ljubitelje sodobnega kiparstva naj povemo, da bo razstava na ogled do 16. junija, in sicer od pondeljka do petka med 12. in 20. uro, ob vikendih pa med 10. in 20. uro. Razstava je vstopnine prosta. (sc)

Razstavo bodo uradno odprli danes, za občinstvo pa bo odprta od jutri dalje
KROMA

TREBČE - Cici urice

Lutke so najprej oblikovale Grimmovo Rdečo kapico, nato pa so jih »vzeli v roke« otroci

V petek, 23. aprila je bila v organizaciji SKD Primorec iz Trebč spet na sprednu Cici urica. Tokrat so vzgojiteljice nekoliko drugače predstavile pravljico bratov Grimm Rdeča kapica. Trideset otrok je napeto sledilo lutkovni predstavi, ki so jo zrežirale in zaigrale Francesca Antonini, Alina Carli, Biserka Cesar in Katerina Kalc. Lutke na nogavicah so zelo pritegnile otroke, ki so predstavi zbrano sledili, ob koncu le-te pa so si lutke izdelali še sami. Za konec so še otroci improvizirali svoje gledališke predstave, pravzaprav krajše dialogue med lutkami, kar je pripomoglo k bolj celostnemu podoživljivanju pravljice.

Delavnica je bila obenem tudi priprava na obisk pravljicne dežele Rdeče kapice v Uncu, kamor so se člani Cici uric odpravili v soboto, 8. maja. Celodnevni družinski izlet je bil primeren zaključek pravljičnih srečanj, le-temu pa bo sledila še zadnja Cici urica v petek, 21. maja, na kateri bodo otroci razstavili vse izdelke, ki so nastajali čez celo šolsko leto.

ŠKEDENJ - Pesnik Radivoj Pahor na obisku

Prisrčen pesniški večer

Pahor je letos izdal dve novi oz. dopolnjeni pesniški zbirki - Večer je uvedla predsednica KD Ivan Grbec Lojzka Primožič

Škedenjsko Kulturno društvo Ivan Grbec je pred dnevi že drugič v zadnjih nekaj letih gostilo pesnika Radivoja Pahorja iz Renč na Goriškem. Naj spomnimo, da so avtorja in njegovo pesniško zbirko Deviško satje tam že predstavili pesnik in publicist Boris Pangerc, literarni kritik Bojan Bratina ter Danilo Japelj, urednik kopranske revije Fontana, ki je pesmi izdala. Zbirka je doživelila lep odmev in je že skoraj povsem razprodana tudi v ponatisu.

Pahor je letos izdal dve novi oz. dopolnjeni in specifično oblikovani pesniški zbirki. Pri Fontani so pesmi izšle v knjigi z naslovom Niti črke več in roža bo moja, ki jo je opremil slikar Milovan Valič, spremno beseda pa napisal Bojan Bratina, v samozaložbi pa je Pahor skupaj s profesorjem na Umetniški gimnaziji Nova Gorica Markom Krumbergerjem izdal likovno-pesniško mapo Brevir srca. V njej je pesnik objavil trinajst izbranih pesmi, večinoma sonetov, Krumberger

Družina in ohranjanje zdravja

Letošnje zadnje srečanje, ki ga pireja skupina zakoncev pod pokroviteljstvom Škofijske komisije za pastoralno zakonco in družine, bo v nedeljo, 16. maja, pri Šolskih sestrach pri Sv. Ivanu (ul. Delle Docce 34). Tokrat bo imelo nekoliko bolj socialni pector. Deljeno bo na dva dela: ob 10.30 bodo člani združenja A.C.A.T – Združenja klubov alkoholikov v obravnavi - Trst predstavili svoje delovanje. Krašek tečaj ima kot cilj osveščanje družin in vseh, ki jih to zanima, glede ohranjanja zdravja, zdravega življenjskega stila in problematik vezanih na raba alkoholnih pičač. V družbi, v kateri postaja raba alkoholnih pičač že resen problem, je poznavanje nekaterih osnovnih informacij na to temo lahko koristno za vsakega posameznika, za njegovo družino in širšo krajevno skupnost. Dobrodošla bo tudi prisotnost mladih od 13. leta dalje.

Po krajskem premoru za kosi lo se bo ob 14.30 program nadaljeval z g. Markom Čižmanom, ki bo zaključil niz treh srečanj s predavanjem na temo Napočil je čas za dvorjenje. Srečanje se bo kot običajno zaključilo s sv. mašo ob 17. uri. Poskrbljeno bo za varstvo otrok. (mak)

Zgoniška osnovna šola na srečanju v Lipi pri Vrbskem jezeru

Didaktično ravnateljstvo v Nabrežini ima tesne stike z dvojezično osnovno šolo v Lipi pri Vrbskem jezeru na avstrijskem Koroškem. Na letosnjem srečanjubu šole nabrežinskega ravnateljstva zastopala celodnevna osnovna šola iz Zgonika. Poleg te šole bo prisotna tudi osnovna šola A.S. Stjenna iz Komna, s katero didaktično ravnateljstvo v Nabrežini aktivno sodeluje. V petek, 28. maja bodo v Lipi pri Vrbi odprli umetniško pot. Zgoniška šola se bo predstavila s skulpturo in kulturnim programom in bo aktivni del pobude z drugimi večjezičnimi šolami. Predvidoma bo prisotno tudi predstavništvo občine Zgonik.

Radivoj Pahor in Lojzka Primožič med večerom

pa je poskrbel za imeniten "prevod" umetniških besedil v likovno govorico. Ta dela so bila tudi razstavljena kot spremljajoči del literarnega večera.

Petkovo druženje je uvedla Lojzka Primožič, predsednica KD Ivan Grbec, ki je sodelujočim podarila knjigo o Škedenju, Ena duša in ena pamet avtoric Marije Makarovič in Marte Košuta. Pesnik in publicist Marko Kravos, ki bi moral spregovoriti o Pahorjevih pesmih, pa se zaradi smrti v družini žal ni mogel udeležiti predstavitve. Njegove odstotnosti seveda ni bilo mogoče nadomestiti, zato je večer minil v nekoliko okrnjeni obliki. Pesnik Pahor in lepo število obiskovalcev v na novo odprtih dvoranih Devane Pizziga, so sicer poskrbeli za prisrčen, sproščen in bogat pesniški večer, ki se je razvil v zanimivo dialoško obliko. Med posebej opaznimi gosti naj omenimo slikarja Dežiderija Švaro in Marijana Kravosa ter bralko pesmi in spremne besede, študentko Andrejo Benedetič.

Neva Lukeš

GALERIJA TK - Na ogled so fotografije Janeza Eržana

Umetniški posnetki kulturnih prireditev

Fotograf dokumentalist je zaposlen na javnem skladu za kulturne dejavnosti

V galeriji Tržaške knjigarnice so ta čas na ogled fotografije Janeza Eržana, večletnega kulturnega delavca in organizatorja, ki se ukvarja z dokumentarno fotografijsko. Na Javnem skladu za kulturne dejavnosti je Slovenije za kulturne dejavnosti je

namreč zaposlen kot fotograf dokumentalist.

Eržan s svojim fotoaparatom spremlja številne kulturne dogodke. V Galeriji TK so tako na ogled posnetki raznih plesnih predstav, gledaliških dogodkov, pevskih nasto-

pov. Razstavljeni fotografije ponujajo zelo zanimive detajle, ekspressive obraze, množične prizore. Marsikateri posnetek pa skriva tudi zelo izvirni zorni kot, s katerega fotograf Janez Eržan gleda na kulturno življenje.

REVIJA - Jutri Srečanje mladih pevcev

Mešani mladinski zbor Trst ima navado, da se maja meseca povezuje s sorodnimi zbori na reviji, s katero utruje vezi, ki jih je ustvaril tekom sezone. Revija mladih pevcev bo letos že deveta po vrsti in se bo odvijala jutri ob 20. uri v Beethovenovi dvorani Nemškega dobrodelnega društva v ulici Coroneo 15 v Trstu. Tržaški mladinski zbor, ki deluje pod okriljem Glasbenih matic v Zvezni slovenskih kulturnih društv, bo tudi tokrat sooblikovalc in pobudnik srečanja pevcev iz Italije in Slovenije: gosta večera bosta namreč mladinski zbor G iz Turina in dekliški zbor Mavrica iz Postojne. V obeh primerih gre za nadpovprečno kakovostni skupini, ki se odlikujeta v državnem merilu s svojimi dosežki. Italijanski zbor, ki ga vodi Carlo Pavese, bo predstavil svoj ustvarjalni pristop k zborovski dejavnosti z raznolikim in eksotičnim izborom skladb iz ljudske in sodobne zakladnice. Dekliški pevski zbor Mavrica iz Postojne je za svojo dejavnost pozrel številne pohvale slovenskih kritikov, svojo pesem pa je ponesel tudi na tuje, v Italijo in na Hrvaško pod vodstvom dolgoletne zborovodkinje Jelke Bajec.

Nastop gostiteljev mešanega zabora Trst, ki ga vodi Aleksandra Pertot, pa bo zaznamovala novost letošnje sezone in sicer delitev zabora na dve starostni skupini, ki odgovarjata različnim sposobnostim, zahtevam in pevsko-tehnični zrelosti pevcev. Mlajša skupina bo nastopila v bolji popevkarskem slogu ob spremljavi pianista Matjaža Zobca, starejša pa z improvizacijami na Trubarjevo temo, ki sta sad seminarja pod mentorstvom Carla Paveseja, katerega so te tržaški pevci udeležili letos pozimi.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 13. maja 2010
SERKVACIJ, VNEBOHOD

Sonce vzide ob 5.37 in zatone ob 20.27 - Dolžina dneva 14.50 - Luna vzide 5.22 in zatone ob 21.26.

Jutri, PETEK, 14. maja 2010
BONIFACIJ

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 20,7 stopinje C, zračni tlak 1005,4 mb ustavljen, veter 8 km na uro severo-zahodnik, vlaga 64-odstotna, nebo spremenljivo oblačno z dežjem, morje skoraj mirno, temperatura morja 16,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 15. maja 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Capo di piazza Mons. Santin 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 411121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 422478).

Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.

Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 (040 767391).

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Robin Hood«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 16.15, 18.10, 20.05 »Notti folle a Manhattan«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Draquila - L'Italia che trema«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Dear John«; 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00 »Robin Hood«; 16.30, 19.45, 22.05 »Iron Man 2«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Oceani 3D«; 22.00 »Cosa voglio di più«.

FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Cosa voglio di più«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »Agorà«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30 »Christine Cristina«; 18.20, 20.15, 22.10 »Matrimoni e altri disastri«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30 »The last song«; 18.15, 20.15, 22.15 »L'uomo nell'ombra«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40, 19.10, 20.40 »Bombna misija«; 20.30 »Prerok«; 16.10, 19.00, 21.50 »Robin Hood«; 16.30, 18.30 »Šola za življenje«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.10, 17.20 »Kako izuriti svojega zmaja 3D«; 18.30, 20.50 »Predobra zame«; 15.50, 19.30, 21.50 »Spopad titanov 3D«; 16.10, 18.50, 21.30 »Iron Man 2«; 15.30, 17.25, 18.20, 20.10, 21.10 »Robin Hood«; 16.40, 19.00, 21.15 »Rezervni načrt«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.00, 19.30, 22.00 »Robin Hood«; Dvorana 2: 18.00, 21.00 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 16.30, 19.30, 22.30 »Puzzle alla riscossa«; Dvorana 4: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Iron Man 2«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Notti folle a Manhattan«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.45, 22.15 »Robin Hood«; Dvorana 2: 18.00 »Oceani 3D«; 20.10, 22.00 »Notti folle a Manhattan«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.10 »Iron Man 2«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.00 »Piacere, sono un po' incinta«; Dvorana 5: 17.30 »Puzzle alla riscossa«; 19.50, 22.00 »Departures«.

Čestitke

Danes se Abraham veseli, ker SERENI 50 rožič podari. Sreče, zdravja in vse, kar si sama želi, ji voščimo Spetičevi vsi.

Na svet je privekala mala

Kristina

Mamici Eriki, očku Alexu in ta mali želimo veliko prespanih noči.

Nonoti Valentina in Fulvio, Ivan in Sandra ter Monika

Čeprav se ji ne pozna, jih danes naša

Serena

50 ima.
Vse najboljše ji želi

KD F. Venturini

Spomini na leto 1945

Kakšno je bilo življenje leta 1945? Kakšni občutki so spremljali prebivalce naših krajev, ko je bilo 1. maja končno vojne konec? Kakšne spomine hranijo na tiste prve povojne mesece? Posodite nam svoje fotografije, posredujte nam svoje spomine! Spoštljivo in z veseljem jih bomo iztrgali pozabi.

Zglasite se v naših uredništvi ali pošljite nam svoje fotografije na www.primorski.eu!

PRODAM stenski klavir (pianino) črne barve, za študij. Cena 300,00 evrov. Tel. št.: 040-200199 ali 347-0648389.

IZGUBLJENO MLADO PSIČKO srednje velikosti, s kratko-rjavlo dlako in verižnim ovratnikom smo našli v Dolini. Poklicati na tel. št. 040-571623.

ISČEM garsonjero (soba s kopalnico) ali skladišče oz. garažo od 20 do 25 kv.m. v Trstu in okolici. Tel.: 320-3557811.

ISČEM DELO kot varuška otrok. Telefonska številka: 345-3594409.

PRODAJAM razne enciklopedije v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. št.: 334-3539564.

PRODAM listek za koncert rock skupine AC/DC, ki bo v Vidmu v sredo, 19. maja. Tel. št.: 340-9732096.

PRODAM vw polo 1.2 trendline, letnik 2003, 100.000 km, 3 vrata, bele barve, v odličnem stanju, za 4.000 evrov. Tel. št.: 348-6924217.

PRODAM HIŠO z vrtom v Podlonjerju. Tel. 040-54026.

PRODAM avtomobil volvo S80, 2.4, letnik 2000, sive barve, 160.000 prevoženih kilometrov. Cena 1.700 evrov. Klicati v večernih urah na tel. št. 348-8585098.

PRODAM ekstradeviško oljčno olje, cena po dogovoru. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 348-5913172.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA išče katerokoli zaposlitve med poletnimi počitnicami. Tel. št.: 340-0030154.

V NAJEM dajemo malo stanovanje v Saležu. Tel. št.: 338-4719734.

Poslovni oglasi

PAELLA z rezervacijo in glasba v živo -SOBOTA, 15.-

Bita-Ljudski dom Križ

tel. 040-2209058

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Poleg dobrega vina nudita tudi domač prigrizek. Vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICA je odprta pri Piščancih. Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICO je odprla družina Pertot (Špj'lni) Nabrežina center št.10.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. 040-229164.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32. Nudimo domačo kapljico.

OSMICO so odprli pri Cesarjevih, Salež 24. Nudimo domačo kapljico in prigrizek. Toplo vabljeni! Tel. 040-327240.

OSMICO sta odprla Paolo in Robi Ferfoglia, Medjavas 6. Točita belo in črno vino ter nudita domač prigrizek. Tel. 040-208726.

V RUPU je Salomon odpral osmico. Toplo vabljeni!

V SAMATORCI sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Toplo vabljeni. Tel. 040-229224.

ZORAN ima odprto osmico v Ricmanjih.

Mali oglasi

ISČEM DELO - z lastno kosilnico oz.

motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

DEKLE išče zaposlitve kot varuška. Tel. št.: 340-2762765.

G

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Peter Quilter
Dueti
Režija: Matjaž Latin

DUETI DUETTI

danes, 13. maja ob 19.30
 jutri, 14. maja ob 20.30
 v soboto, 15. maja ob 20.30
 v nedeljo, 16. maja ob 16.00
 vsredo, 19. maja ob 20.30
 v četrtek, 20. maja ob 19.30
 v soboto, 22. maja ob 20.30
 v nedeljo, 23. maja ob 16.00

v Mali dvorani SSG
Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna tudi za abonente na št. 800214302 ali 040 362542.

Preprodaja vstopnic pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

Obvestila

NA PRAZNIKIH FATIMSKE MATERE BOŽJE želi g. nadškof Gianpaolo Crepaldi moliti rožni venec skupaj s slovenskimi verniki: danes, 13. maja, ob 18. uri v svetišču Marije Vnebovzete na Repentabru. V mesecu maju bo namreč tako v molitvi obiskal vsa Marijina svetišča na Tržaškem. Vabljeni v čim večjem številu k skupni molitvi v teh majskih smrničnih dneh!

SEKCIJA ZA SLOVENŠCINO na Visoki šoli tujih jezikov za tolmače in prevajalce vladljivo vabi na predavanji iz cikla Slovenski jezik in kultura, ki bosta danes, 13. maja, od 16. ure dalje v Narodnem domu. Prof. Vesna Mikolič, dekanja Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem bo predaval o problemih jezikovne medkulturnosti, prof. Marko Jesenšek, dekan Filozofske fakultete Univerze v Mariboru pa o slovenskem jeziku v evropskih globalizacijskih procesih.

TRŽAŠKO ZDROUŽENJE DIABETIKOV predi danes, 13. maja, ob 17. uri v dvorani Baroncini Zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje na temo »Zadovoljstvo in zdravje: hoja po gozdovih brez meja«. Po uvodnih besedah predsednika Marina Voccija, bo predaval inšpektor za gozdarstvo Diego Masiello. Vabljeni so vsi!

ZALOŽBA ANTONY in knjigarna Minerva vabita danes, 13. maja, ob 18. uri, na predstavitev italijanskega prevoda romana Dušana Jelinčiča »Ljubezen v času samote« - »L'amore ai tempi della solitudine«, ki bo v knjigarni Minerva v Ul. Sv. Nikolaja 20 v Trstu. Knjigo bosta ob prisotnosti avtorja predstavila novinar in literarni kritik Paolo Barbieri iz Milana ter prevajalka prof. Patrizia Vascotto. Vabljeni!

AŠD MLADINA vabi starše otrok, ki jih zanima program smučarske šole za sezono 2010/11 na informativni sestanek, ki bo v petek, 14. maja, ob 20. uri v Domu Alberta Sirkha v Križu. Prisotni bodo društveni učitelji. Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na večer »Dobrodoli v Gano«. V sliki in besedi nam bo to državo predstavila ljubiteljica potovanj po Afriki Biserka Cesar. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu v petek, 14. maja, ob 20. uri.

JUS NABREŽINA vabi člane na redni občni zbor v drugem sklicanju in na izredni občni zbor v petek, 14. maja, ob 20.30 v dvorani KD Igo Gruden, Nabrežina št. 89.

SKD BARKOVLE - Ul. Bonafata 6, prireja večer skrith talentov »Pokaži, kar znaš«. Vabimo k sodelovanju izključno nepoznane pevce, glasbenike, soliste, recitatorje, glumače, posnemovalce-imitatorje, pesnike, plesalce itd., ki bi se radi, morda prvič, predstavili občinstvu. Podrobnejše informacije in prijave do 14. maja, na tel. št. 040-415797 ob uri občodov ali po elektronski pošti: clara.be@alice.it.

SKDIGO GRUDEN prireja v maju tečaj Norgidske hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih 14., 21. in 28. maja ob 18.30 do 19.45. Zbiralnišče pred društrom v Nabrežini. Tečaj bo vodila Jasmina Zvokelj. V primeru dejza je tečaj prenesen na soboto ob 9. uri ali na naslednji teden. Za info in vpis 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

ZADRUGA NAŠ KRAS sklicuje volilni občni zbor zadruge v petek, 14. maja, ob 19.30 v prostorih Kraške hiše v Repnu. Vabljeni vsi članji!

AŠD SOKOL NABREŽINA sporoča, da bo delovna akcija za ureditev društvenega igrišča v soboto, 15. maja, ob 15. ure dolje. Toplo vabljeni članji in prijatelji. Kdor lahko, naj pripelje s sabo kosilnico ali po-možno orodje.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 15. maja, ob 18. uri, obisk klesti Santomas v Šmarjah pri Kopru. Vabljeni vsi članji in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it ali na tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

70-LETNIK Z OPĆIN IN VZHODNEGA KRASA vabimo vas, da se oglastite na tel. št.: 040-212072 ali 338-1796772. Srečali se bomo, da proslavimo naših 70 let.

PLANINSKA ODSEKA SLOGA-DEVIN priredita v nedeljo, 16. maja, tradicionalno tekmo v skrlah. Dobimo se ob 10. uri na Stoparjevi domačiji v Bazovici. Za vso pojasmila in nadaljnje informacije poklicite na tel. št. 040-266283 (Viktor) ali 040-200782 (Frančko).

SPDT obvešča, da zaradi tehničnih razlogov odpade izlet na Golico, ki je bil napovedan za nedeljo, 16. maja.

V BARKOVLIJAH v cerkvi Sv. Jerneja, bo v nedeljo, 16. maja, prvo Sv. obhajilo med mašo ob 11. ure. Otroci bodo oblekli ljudske noše, bele za dekle in partnerske modre za dečke.

ŠKOFIJSKA KOMISIJA za pastoralo zakoncov in družine vabi na zadnje celodnevno srečanje za družine, ki bo v nedeljo, 16. maja, pri šolskih sestrach v Ul. delle Docce 34. Ob 10.30 bodo predstavniki Združenja klubov alkoholikov v obravnavi - Trst predstavili svoje delovanje in spregovorili o »Promociji našega zdravja«. Ob 14.30 pa bo g. Marko Čižman vodil razgovor na temo »Napoič je čas za dvorjenje«. Na jutranjem delu programa bo dobrdošla prisotnost mladih ob 13. leta dalje. Poskrbljeno bo za kosilo in varstvo otrok.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV in Knjižnica Dušana Černeta vabi v ponedeljek, 17. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 na predstavitev zbornika »Slovenija - duhovna domovina. Zgodbe političnih emigrantov«. Spregovorili bodo soustvarjalci knjige Jože Dežman in Monika Kokalj Kočevar, ki sta jo tudi uredila, Irena Uršič, ki v njej predstavlja primorske zgodbe in Lučka Kremer De Luisa iz Knjižnice Dušana Černeta, ki je zanje prispevala kratke biografije in slike izbranih osebnosti. Začetek ob 20.30.

DRUŠTVO PROMEMORIA prireja v torek, 18. maja, ob 20.30 v Ljudskem domu Zora Perello v Škednjnu (Trst) redni občni zbor volilnega značaja s sledečim dnevnim redom: predsedniško poročilo, tajniško poročilo, blagajniško poročilo, nadzorniško poročilo, volitve novega odbora, razno.

AŠK KRAS organizira v sredo, 19. maja, v Športno kulturnem centru v Zgoniku »Dan za osnovnošolske otroke«. Začetek ob 8.15.

KD KRAŠKI DOM sklicuje redni občni zbor v četrtek, 20. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju v Bubnjevem domu v Repnu. Vabljeni vsi članji!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 44. redni občni zbor v torek, 25. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju na sedežu SKRD Jezero, Ul. Roma 24, Doberdob (GO).

DRAMSKA SKUPINA iz tržaškega predmestja išče moškega člena za novo veselo igro. Klicati med 13. in 15. uro na tel. št. 349-1942928.

SKD PRIMOREC vabi na ogled enodenjanke »Nič ni tako kot zgleda« (napisala in zrežiral Tatjana Malalan) v četrtek, 27. maja, ob 20.30 v Ljudski dom v Trebišči. Nastopata Tatjana Malalan in Irene Pahor, članici SKD Tabor.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira srednješolce tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic. Tečaji bodo celotedenki od 13.00 do 18.00 ure. Vršili se bodo v sledenih izmenah: 1. od 28. junija do 2. julija; 2. od 19. julija do 23. julija.

Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob pondeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00 in ob sobotah ob 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858. E-mail »mailto:info@yccupa.org«, info@yccupa.org, in na spletnih straneh www.yccupa.org.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2010« v otroškem vrtcu M. Štoka na Prosekod od 5. do 30. julija, od 8. do 16. ure. Informacije in vpis do 25. junija v jutrajnjih urah na Skladu Mitja Čuk - Prosekod ul. 131, tel. 040-212289.

v Ljudskem domu v Trebiščah informativni sestanek s sprejemanjem definitivnih vpisov.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA v predobi Šč Melanie Klein in slovenske prosvete bo potekal od 5. julija do 27. avgusta v prostorih otroškega vrtca A. Čok na Opčinah. Središče je namenjeno otrokom od 3. do 10. leta starosti. Vpisovanje je možno po spletu do 12. junija in v uradu, v Ul. Cicerone 8, vsako soboto med 10. in 12. uro do 19. junija. Številni mest je omogočeno. Vse podrobne informacije so na razpolago na spletni strani www.melanieklein.org, tel. 328-455941.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10- dnevne jadralne tečaje na jadrnicah tipa Optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1998 do 2003 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka ob 9. do 17. ure, prvi tečaj od 14. junija do 25. junija; drugi tečaj od 21. junija do 2. julija, tretji tečaj od 5. julija do 16. julija in četrti tečaj od 19. julija do 30. julija. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob pondeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v sesljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858, e-mail »mailto:info@yccupa.org«, info@yccupa.org, in na spletnih straneh www.yccupa.org.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leta starosti. Tečaji se bodo vršili ob viken-dih, v sledenih izmenah: 1) 18.6., 19.6., 20.6., 26.6., 27.6. 2) 9.7., 10.7., 11.7., 17.7., 18.7., 3) 23.7., 24.7., 25.7., 31.7., 1.8. V petek zvečer ob 19. uri teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob pondeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00 in ob sobotah ob 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858. e-mail »mailto:info@yccupa.org«, info@yccupa.org, in na spletnih straneh www.yccupa.org.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2010« v otroškem vrtcu M. Štoka na Prosekod od 5. do 30. julija, od 8. do 16. ure. Informacije in vpis do 25. junija v jutrajnjih urah na Skladu Mitja Čuk - Prosekod ul. 131, tel. 040-212289.

Prireditve

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v sodelovanju s partnerskimi organizacijami vabijo na okroglo mizo »Tina, Toio in Ivan, umetnost in ilegalna sred plamenom XX. stoletja« v petek, 14. maja, ob 16.30 v Veliko dvorano Narodnega doma v Trstu (sedež Višoke šole za prevajalce in tolmače, Ul. Filzi 14). Ob priložnosti bo v Galeriji Narodnega doma ob 18.30 odprtje razstave fotografij Tine Modotti in dokumentarnega gradiva.

DOM JAKOBA UMKARJA V ŠKEDNJU vabi v petek, 14. maja, ob 20.30 na monodramo »General Maister«, avtor Tone Partljič, igra Bojan Maroševič, član Mriborskoga gledališča.

MEŠANI MLADINSKI PEVSKI ZBOR v sodelovanju z Glasbeno matico in Zvezo slovenskih kulturnih društev vabi na 9. Pevsko srečanje mladih. Sodelujejo Mešani mladinski pevski zbor Trst, Deklinski pevski zbor Mavrica iz Postojne in MeMIPZ Coro »G« iz Turina. Koncert bo v petek, 14. maja, v dvorani Deutscher Hilfsverein, Ul. Coroneo 15 v Trstu ob 20. uri. Vljudno vabljeni!

SKD IGO GRUDEN gostuje »Tamburaški orkester Sodražica« s programom narodnozabavne glasbe v soboto, 15. maja, ob 20.30 v KD Igo Gruden v Nabrežini.

SKD TABOR obvešča, da je zaradi velikega povpraševanja fotografksa razstava »Ljudje prvega maja: trideset let praznika dela v Trstu«, odprta do sobote, 15. maja, in sicer med 16. in 19. uro, v Prosvetnem domu na Opčinah.

ZDruženje partizanov ANPI VZP v Trstu vabi na predavanje o italijanski ustavi. V ponedeljek, 17. maja, ob 17. uri, v dvorani Tessitori na Trgu Oberdan 5, bo prof. Valter Deon govoril in vodil diskusijo na temo: »Una lingua della Costituzione«.

COŠ 1. MAJ 1945 IN LOJZETA KOKORAVCA - GORAZDA vabita na fotografsko razstavo Biserke Cesar »Afriški pogledi otrok« na šoli v Zgoniku. Urnik razstave: med tednom, od 10. do 16. ure, do 21. maja.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 12. septembra, ob 8.00, obletnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na Bazoviški gmajni. Ob prilikl bo nastopal pričakovanje Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. V petek, 21. maja, bo ob 20. uri na sedežu Glasbene matice v Trstu (Ul. Montorsino 2) informativni sestanek, sledila bo prva vaja. Za informacije in prijave poklicite na ZSKD, tel. št. 040-635626.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na slikarsko razstavo »Sprehodi« krajinarja Vincenza Cecheta na Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 30. maja, tudi ob sobotah in nedeljah.

UMETNOSTNI KULTURNI CENTER ŠKERK v Trnovci št. 15 prireja do 13. junija veliko razstavo s 150 ilustracijami za otroke znanih umetnic Ane Košir, Nicolette Costa, Vesne Benešetič in Febe Sillani. Urnik obiskov je ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah od 9.30 do 12.30 in ob petkih in sobotah tudi ob 17. do 19. ure. Pomembna razstava je namenjena obiskovalcem vseh starosti. Vstop je prost.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Roselle Balzano darujejo Igor in Tamara 25,00 evrov za AŠD Mladina.

BMW X1 - Križanec med SUV in kombijem serije 3

Avto, ki ni tisti, kar bi kazalo, da je

Z nekaj dodatne opreme je cena zelo visoka - Štirikolesni pogon - Dobre vozne lastnosti

BMW X1 je težko opredeliti. Začnimo kar pri imenu X1. Človek bi torej pomisil, da gre za izpeljanko iz serije 1, pa ni tako: X1 je mešanec, ne tične miš, bi rekli, ni kombi in ni terenec, istočasno pa bi lahko bil oboje. Po merah sodi X1 v serijo 3, saj ima isto medosno razdaljo kot serija 3 touring, zaradi krajšega prednjega in zadnjega previsa pa je nekaj cm krajsi od touringa in torej bolj primeren za terensko vožnjo, kjer pa se ne izkaže pretirano, saj ni dovolj oddaljen od tal. Zavhaljujoč se štirikolesnemu pogonu in 2.3-litrskemu turbodizlu, ki zmore več kot 200 KM pa je brez problemov kos makadamu in ne pretirano zasneženemu terenu. Tudi zunanjji videz je po našem mnenju še kar dopadljiv, čeprav se nekako ne sklada s klasičnim videzom drugih beemvejv.

Če zunanjost ni tipično beemvejska, pa je v notranjosti očitno bavarski. X1, ki smo ga vozili, je imel kakih trideset dodatnih kosov opreme, ki so ceno osnovnega modela krepko zasukali navzgor. Med nje sodijo tudi na videz udobni usnjeni sedeži, ki so sicer dovolj veliki in električno nastavljivi na vse mogoče načine (doplacilo) in se še kar dobro oprijemajo telesa, pri vožnji na nekoliko daljše proge pa hrbet trpi, kljub opori v ledvičnem predelu. Zaradi dovolj velikega pomika volana v več smeri si vozniki različnih rasti zlahka

najdejo pravšen položaj za vožnjo, predstavna ročica pa je tam, kjer pričakujemo, da bo. Prostora spredaj je dovolj, širina in višina nad glavami spredaj sedežih, kljub nizkemu sedenju, vzbujata občutek zračnosti. Zadaj se sedi nekoliko slabše, a še vedno več kot le solidno - sedeži so udobni in oblikovani

po telesu, le prostora je manj. V prtljažniku je za 420 litrov praznine, kar je za poprečno družino dovolj.

Osnovni opremi so bili dodani parkirni sistem, zgoraj omenjeni sedeži, boljši avtoradio, samodejna klima (tudi zanjo je treba doplačati), ksenonski žarometi, večfunkcijski volan, sistem

za pomoč pri parkiranju in še nekaj malenkosti, tako za eno celo stran se nabere dodatne opreme in vsota pod črto je na koncu precej manj ugodna od tiste, ki prvi hip zasveti iz cenika. Priznati je namreč treba, da je 42 tisoč evrov za takšen avto v osnovi dobra cena - oziroma bi bila, če bi bilo v osnovni opremi vsaj nekaj stvari, za katere je zdaj treba dodatno seči v denarnico. Tudi strešne letve ... Pa tudi nekateri deli plastike bi bili lahko na pogled manj ceneni. Skratka, končna cena našega X1 je znašala več kot 56 tisoč evrov, kar pa je tudi za itak drage BMW še kar veliko.

Vožnja z njim je sicer zelo ugodna: 6-stopenjska avtomatika in cela vrsta elektronskih pripomočkov ter dobro podvozje zagotavljajo, da avto tudi v hitro prevoženih ovinkih ne bo šel niti za centimeter iz začrtane smeri. Nekoliko višje sedenje zagotavlja odlično vidljivost in daje občutek gotovosti. 17-palčne gume runflat dobro požirajo vse grbine na cestišču, pa tudi tistih 200 konj pod pokrovom ne rezgeta preglasno.

BMW ponuja X1 tudi s pogonom samo na zadnja kolesa, ki pa je namenjen modelom s slabotnejšim motorjem, za tiste, ki bi radi vozili terena, pa si ga ne morejo privoščiti.

Stran pripravil Ivan Fischer

MITSUBISHI-PSA - Skupna prizadevanja

Japonsko-francosko sodelovanje za novi SUV

Mitsubishi in PSA (Peugeot-Citroën) sta sporočila, da bosta sodelovala na novem projektu kompaktnega SUV. Gre za že četrti sodelovanje med temama podjetjem po deljenju platform za SUV outlander/4007/C-crosser, skupnih električnih vozil i-MIEV/iOn/C-zero ter skupni tovarni v Rusiji.

Dogovor predvideva razvoj in prilagajanje obstoječe Mitsubishijeve platforme za Peugeotovega in Citroenovega SUV. Te nove kompakte SUV bodo v Evropi pričeli prodajati leta 2012, pri čemer bodo vsebovali oblikovne elemente tipične za posamezno znamko, sloneli pa bodo na platformi mitsubishijske RVR. Novi športni terenci bodo na voljo z dvo- in štiri-kolesnim pogonom, skupna letna prodaja francoskih izvedb pa bo znašala okoli 50.000 vozil.

PSA bo za svoje modele uporabljal 1.6-litrski HDI motor, katerega poraba naj bi v dvokolesno gnani izvedbi znašala le povprečnih 4,7 litra izpust CO₂ pa 123g / km. Širitev prodajne palete bo predvidoma znatno prispevala k uspešnosti prodaje pri vseh treh podjetjih, saj se do leta 2015 obeta kar 60-odstotna rast prodaje tovrstnih vozil.

Audi v globalni prodaji prehitel Mercedes

Prvič v zgodovini se je zgodilo, da so v Ingolstadtu v globalni prodaji prehiteli konkurenčni modeli iz Stuttgarta. V prvem trimesečju leta je Audi prodal 15.600 vozil več kot Mercedes-Benz, poroča Automotive News Europe. Po navedbah omenjenega medija se je tokrat zgodilo prvič, da so na globalni ravni pri Audiju zabeležili več prodanih vozil kot pri Mercedesu. Audi je sicer v prvem četrtletju prodal 264.100 vozil, medtem ko so se pri Mercedes-Benzu moralni zadovoljiti z 248.500 prodanimi vozili.

FORD - Doslej prodali nad 13 milijonov teh malčkov

Dobra prodaja nove fieste

Kmalu na voljo tudi kupcem v Ameriki - Sredi 2010 predstavitev tudi na azijsko-paciškem trgu

Ford fiesta, najbolje prodajan avto v Evropi (v prvem četrtletju 2010), je slavila nov rekord. Šest milijonta fiesta sport z 1.6 Ti-VCT motorjem, ki je namenjena nemškemu kupcu, je bila proizvedena 31 let po prvi izdelani fiesti v oktobru 1979. V tem času je bilo predstavljenih sedem generacij fiest. Leta 1989 je tovarna Niehl postala tudi vodilna tovarna za proizvodnjo fiest v Evropi.

FIAT
**V Braziliji
se rojeva
novi
malček uno**

Na ceste Južne Amerike se bo čez nekaj mesecev v novi preobleki ponovno vrnil legendarni Fiat uno, ki so ga prvič predstavili v začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja.

Bil je predhodnik punta dolgih 12 let, so pa ga tudi še po tej letnici masovno izdelovali v Fiatovi brazilski tovarni v Betimu. Zdaj pa je napočil čas za novo generacijo una, ki bo v nekaj mesecih na voljo kupcem v Južni Ameriki. Novinec je dolg 3,77 metra, širok 1,64 metra, visok 1,49 metra, medosna razdalja pa meri 2,37 metra. S temi dimenzijami se uvršča med pando in punta, medtem ko so mu za pogon namenili litrski bencinski motor s 75 KM in 1,4-litrski motor s 85 KM, oba motorja pa sta povezana s petstopenjskim ročnim menjalnikom.

Porschejeve težave

Panamera ima težave pri sprednjih varnostnih pasovih, ki bi lahko odpovedali ob trku, v primeru če je voznik ali sovoznik sedež pomaknjen preveč naprej. V ta namen bo moralo na najnižji servis 11.324 primerkov panamere, ki so bili izdelani do 25. februarja letos.

Trivaljni dizel VW

Da lahko energetsko učinkoviti motorji na notranje izgorrevanje uspešno ustrežijo sedanjin in prihodnjim zahtevam po zmanjševanju emisij škodljivih plinov, dokazuje tudi novi trivaljni motor 1,2 TDI v polu bluemotion, ki so ga konec aprila predstavili na Dunaju. Motor se lahko kljub razmeroma majhni delovni prostornini pohvali z veliko močjo 75 KM in zajetnim momentom 180 Nm pri 2000 vrtljajih na minuto. Kljub majhni delovni prostornini in majhni teži razpolaga z odličnimi zmogljivostmi, ob tem pa se lahko pohvali tudi z zmanjšanimi glasnostjo in vibracijami, kar mu omogočajo lažji sestavni deli, ki povzročajo manj trenja med gibljivimi deli in izgub, ki izhajajo iz njega.

Od prve predstavitve v Evropi leta 1976 je bilo prodanih preko 13 milijonov avtomobilov, ki so bili izdelani v štirih tovarnah, vključno s Kölnom. Za prvi mejnik milijon Fiest je bilo potrebnih deset let, drugi milijon je bil dosežen v petih letih, med petim in šestim milijonom pa so minila le tri leta. Okoli 4.500 zaposlenih trenutno proizvode 1.885 fiest in fusionov na dan. Delo v tovarni Niehl poteka v treh izmenah. V letu 2009 je tovarna izdelala 406.200 avtomobilov, od tega 350.500 fiest in 55.700 fusionov. Okoli 80 odstotkov proizvodnje je namenjeno izvozu. Izdelava zadnje generacije fiest se je v tovarni Niehl začela v avgustu 2008. Samo 18 mescev kasneje jih je bilo prodanih več kot 750.000, od tega kar 670.000 v Evropi.

Fiesta bo na voljo ameriškim kupcem v drugem četrtletju 2010. Sledila bo tudi globalna predstavitev na azijsko-paciškem trgu v sredini 2010. Poleg tovarne Niehl in Valencie (Evropa) bodo fiesto izdelovali tudi v Nanjingu (Kitajska) in Rayongu (Tajsko). Fordova tovarna Cuautitlan v Mehiki bo v naslednjih tednih izdelala prvo Fiesta.

GORICA - Pokrajinska konzulta razpravlja o šolstvu

Nestrpni toni niso značilni za Ronke

»Prostorska stiska v Romjanu ne opravičuje tako ostrih stališč«

Nestrpni toni niso značilni za Ronke, ki veljajo za izredno napredno občino, v kateri veliko stavijo na integracijo. V to so prepričani člani pokrajinske konzulte za vprašanja slovenske narodne skupnosti, ki so se sestali v torek v Gorici. Po njihovih besedah prostorska stiska v šolskem poslopu v Romjanu, v katerem sobivata slovenska in italijanska osnovna šola, ne opravičuje ostrih stališč, ki so jih pred nekaj dnevi izustili starši italijanskih otrok. Kot znano so le-ti zahtevali zase prostore, ki jih zaseda slovenska šola, pri čemer so prepričani, da imajo pravico do prednosti pri uporabi učilnic.

»Da bi se pogovorili o pereci zadeti, bomo zaprosili za srečanje ronškega župana Roberta Fontanota in njegov odbor,« pravi predsednik konzulte Peter Černic in nadaljuje: »Seveda za ostre tone ni odgovorna ronška uprava, ki je v preteklosti dokazala veliko odprtost, ko je po občini namestila celo vrsto dvojezičnih napisov. Ronke so sploh prostor velike integracije, kjer širjenje slovenskega jezika med prebivalstvom lahko pripomore k utrjevanju čezmejne vloge, ki jo občina ima ne samo zaradi svojega letališča.« Po mnenju Černica nestrpni toni ne sodijo v ronško občino, zato pa je nad njimi še toliko bolj začuden. »Dosej v Ronkah ni bilo nikoli težav, zato pa ne bi rad videl, da se za zadavo skriva začetek volilne kampanje za občinske volitve, ki bodo prihodnje leto,« ugotavlja Černic in opozarja, da je vsekakor prostorska stiska v Romjanu realen problem, ki pa ga je treba rešiti brez nepotrebnih napetosti.

»Slovenski šolski center bi moral že biti dokončan, toda njegovo načrtovanje se je zavleklo, kar je nedvomno pripomoglo k nelagodji. Tudi zaradi tega se želimo srečati z upravitelji, da skupaj ugotovimo pri čem smo in da skupaj preverimo morebitne rešitve,« razlagajo Černic, ki se je v torek z ostalimi člani konzulte pogovarjal tudi o šolskih prevozih v Ronkah. »V zadnjem času smo preverili razne možnosti, kako bi lahko zadevo premaknili z mrtve točke. Ugotovili smo, da nekatere občine že financirajo prevoz v slovensko osnovno šolo in vrtec, druge pa tega ne delajo in niti nameravajo storiti. Zaradi tega bi morale občine skupaj potrknati na deželo in zahetiti finančno pomoč za reševanje zadeve,« pravi Černic in napoveduje, da junija bo gostja slovenske konzulte pokrajinska podpredsednica Roberta Demartin. »V proračunu pokrajine ni sredstev za kulturno. Upali smo, da bodo kljub temu nekaj denarja namenili slovenskim ustanovam, toda nobena kulturna organizacija - ne slovenska, ne italijanska - ne bo prejela finančne pomoći,« zaključuje Peter Černic. Torkovega zasedanja pokrajinske konzulte se je udeležil tudi pokrajinski odbornik Marjan Marinčič. (dr)

GORICA - V puščavsko neobljudeni dvorani pokrajinskega sveta

Brez dobrih praks?

V ospredju baskovska, katalonska in valežanska manjšina - V javnosti ni zanimanja za uporabo manjšinskih jezikov

William Cislino, Peter Černic in publika v pokrajinski dvorani

ski, katalonski in valežanski. Pri Katalonci je na primer značilen na videz banalen pristop za širjenje jezika, ko so se odločili, da posljejo na teren prostovoljce, ki so se ljudem ponujali, da z njimi govorijo katalonsko, in ponudba je kar uspešna. Za Baske in Valižane velja, da so ogromno investirali v sodobno tehnologijo v smislu računalništva in ustreznih programov, kar je imelo uspešne posledice med mlajšimi generacijami. Za primerjavajo: Baski so sami v razčunalništvo vložili toliko, kolikor naša manjšina v vse dejavnosti enega leta - 5 milijonov evrov! Toliko sredstev pač imajo. Postali so najbolj informatiziran narod v Evropi. Seveda smo pri sebi, kot smo brali, opravili svojo pridno raziskavo o uporabi FB (facebook), ki je pokazala, kako množično mladi uporabljajo to socialno omrežje, kar naj bi dokazovalo, da smo »cool«, pozabili pa smo povedati, v katerem jeziku potekajo povezave. Resnična grozljivka!

Deželna uprava FJK bi (bo) morala posvečati večjo pozornost manjšinam, kajti le tako bo ohranila svojo deloma avtonomo upravo, drugače bo pač postala nadavnina dežela kot velika večina ostalih.

V knjigi ni nobenega primera iz »dobre prakse« slovenske manjšine v Italiji, kar je seveda čudno za sestavljača furlanskega izvora, zaposlenega na deželnih upravah v Trstu. So pa to nadoknadle skupaj z njim tri razpravljalke. Primerjalno je bil izpostavljen naš šolski sistem, ki v tej fazi ni edini značilen po vse večjem vpisu otrok iz jezikovno mešanih družin, saj se je podoben pojav pokazal tudi pri Baskih glede kastilščine. Druga značilnost naša manjšine, ki bi jo lahko nudili kot »dobro prakso« ostalim, je organiziranost po društvenih, saj se ne omejujemo le na prosvetno kulturna. Takšen pojav je po razsežnosti edinstven v Evropi in Furlani so to nekako v zadnjem obdobju dojeli ter začeli posnemati. Množičnost društev zagotavlja kapilarno prisotnost na ozemljju, a pogosto tudi pogojuje kakovostno rast, ker zadovoljuje nizko zahtevnost njihovih pripadnikov.

Nekaj samospreševanja je prišlo iz publice - 70 odstotkov slovenske - v smeri razglabljanja, zakaj je slovenščina tako malo čiliana med večinskim prebivalstvom. Krogist je del odgovora zavoljal že na sami predstavitev knjige o »dobrih praksah«: slovenskih besed je bilo ves čas za 1 odstotek. Priporočamo! Jeziki v negotovosti ... (ar)

ROMJAN - Starši Slovenci in Italijani z istimi pravicami

Romjanska šola

ALTRAN

»Večina izmed nas biva v ronški občini, iz raznih vzrokov pa smo se odločili, da svoje otroke vpišemo v osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom v Romjanu. Nekateri smo to storili, da bi se otroci naučili našega jezika oz. jezika svojih dedkov, drugi, ki se doma pogovarjajo izključno v italijanščini, so svojim sinovom in hčerkam hoteli omogočiti večjo razgledanost in kulturno širino. Gre za povsem svobodne in legitimne izbire na podlagi obstoječe šolske ponudbe.« Tako poudarjajo starši slovenske osnovne šole iz Romjana, potem ko so v prejšnjih dneh italijanski starši za prihodnje šolsko leto zahtevali za svoje otroke šolske prostore, v kateri so zdaj slovenski šolarji.

»Slovenska in italijanska osnovna šola sta obe odvisni od ministrstva za šolstvo, ki jima daje iste prispevke, poleg tega pa sta obe v poslopu, ki jim ga daje na razpolago ronška občina. Razne dejavnosti - gledališke delavnice, bazen, tečaji angleščine, ki bogatijo ponudbo slovenske osnovne šole, potekajo, ker za njihovo ponudbo finančno v celoti poskrbijo starši, poleg tega pa tudi, ker so učitelji vedno pripravljeni na sodelovanje,« pojasnjujejo starši otrok iz slovenske osnovne šole in poudarjajo, da je treba iskati rešitev težav zaradi prostorske stiske z dogovaranjem in sodelovanjem. »Slovenska šola v Ronkah deluje že trideset let, razne občine iz tržiškega mesta okrožja pa so gmotno podprtje uresničitev novega slovenskega šolskega središča, ki bo povečal razpoložljivost šolskih prostorov v ronški občini,« poudarjajo slovenski starši in opozarjajo, da bo uresničitev slovenskega šolskega središča rešila večji del težav zaradi prostorske stiske v šolskih poslopijih v ronški občini.

»Dokler slovensko središče ne bo dograjeno, bomo morali deliti iste šolske prostore, zato pa je treba sodelovati pri iskanju primerne rešitve,« poudarjajo slovenski starši in opozarjajo, da vsi otroci - slovenski in italijanski - imajo popolnoma isto pravico do šolskih prostorov, ki jih daje na razpolago ronška občina.

GORICA - Športna palača Conija
Krešejo se predlogi za poimenovanje

V igri Gabrielli in Leon - Po Ursiju bo poimenovano stopnišče

V polnem teku je obnova športne palače zvezne Coni na Rojcah, ki jo bodo odprli pred koncem avgusta. Zato prihaja na dan več predlogov za njeno poimenovanje, saj goriška občina še ni dokončno sklenila, po kom bo poimenovala obnovljeni športni objekt.

V baru Tobacco Inn so začeli zbirati podpise, da bi športno palačo poimenovali po Tulliu Gabrielliju, ki se je rodil v Ptuju leta 1925, po vojni pa je zapustil Jugoslavijo kot ezul in se preselil v Gorico. Tu je bil leta 1962 med ustanovitelji košarkarskega združenja Arte, ki je svoje tekme igralo ravno v športni palači zvezne Coni na Rojcah. Poleg Gabriellija je za poimenova-

GORICA - T-Red pri semaforjih

Poziv županu k razveljavitvi glob

Goriškega župana Ettoreja Romoli je poziva, naj poskrbi za razveljavitev vseh glob, ki so jih naložili na podlagi posnetkov fotokamer T-Red. Zaradi tega bo danes načelnik svetniške skupine+ Demokratske stranke Federico Portelli vložil rezolucijo, ki bo vključena na dnevnih redenih izmed prihodnjih sej občinskega sveta. Po besedah Portelliha v treh letih upravitelji niso naredili ničesar, da bi rešili zadevo, zato pa bi treba čim prej spodbuditi mirovnega sodnika, naj se izreče o vloženih pritožbah. Portelli navaja, da so fotokamere T-Red pred tremi leti zasacile 12.000 Goričanov, ki so vozili čez križišče z rdečo lučjo na semaforju. 4.900 oglobljenih vozni-

kov je svoj dolg že plačalo, 1.200 glob čaka na razveljavitev v pisarni mirovnega sodnika, 5.980 voznikov, ki so vložili pritožbo, pa še čaka na odgovor.

Seveda so Portellihe besede sprožile politično polemiko, kot je bilo pričakovati. Po besedah podžupana Fabia Gentileja je Portelli pred časom zahteval, naj se prepreči zastaranje glob in naj se zato čim prej odgovori voznikom, ki so vložili pritožbo. Poleg tega Gentile opozarja Portelliha, da so fotokamere T-Red namestili med mandatom župana Vittoria Brancatija, z njimi pa so hoteli napolniti občinsko blagajno z denarjem goriških avtomobilistov.

KONCERTNA SEZONA
2009/2010

TRIO IN MLADINSKI ZBOR GLASBENE ŠOLE KOPER

Barbara Jernejčič,

mezzosoprano

Irena Pahor,

viola da gamba

Tomaž Sevšek,

čembalo

Maia Cilnšek,

zborovodja

na sporednu: D. Buxehude,
G. Ph. Telemann, J. Ph. Kreiger,
J. J. Fux, D. Slama in A. Čopi

Kulturni center Lojze Bratuž
danes, 13. maja 2010, ob 20.30
Vstop prost!

PEVMA - Včeraj dopoldne pred cerkvijo Pija X.

Štiri zbegane srne na otroškem igrišču

Med potjo do ponovne svobode so povzročile prometni kaos

Ko sta srni stekli z igrišča na cesto, so se vozniki prestrašili in svoja vozila ustavili sredi cestišča

Štiri srne so včeraj dopoldne zbežano podile po otroškem igrišču, ki se nahaja pred cerkvijo Pija X. v Pevmi, nato pa so poskrbele za pravi prometni kaos.

»Nekaj pred 9. uro nas je župnik Silvio Ballarini poklical na pomoč, kmalu zatem pa sva se s kolegom odpravila do ograjenega igrišča pred cerkvijo, iz katerega srne niso znale najti izhoda,« pojasnjuje inšpektor goriške postaje gozdne straže Guerrino De Marchi, ki je včeraj dopoldne pred cerkvijo Pija X. posegel s kolegom Riccardom Cecconijem. Skupaj sta vstopila na igrišče in odprla njegov železni vhod, skozi katerega so srne poiskale pot do ponovne svobode. »Ena srna je sama zbežala z igrišča, eno smo mi usmerili proti izhodu, dve pa sta stekli na cesto in taval sred avtomobilov,« pojasnjuje De Marchi. Prestrašeni srni sta se nekaj časa zadrževali sred cestišča, saj nista vedeli, kam se usmeriti. Med tem časom sta uslužbenca gozdne straže nekaj minut prepovedala prehod avtomobilov po cesti, ki vodi s pevskega mosta v Pevmo, zaradi česar je prišlo do zastojev. Srni sta poskrbeli za nekaj prometnega kaosa, par voznikov se je namreč prestrašilo ob pogledu na divjad in je zato ustavilo svoje avtomobile sred cestišča. Po nekaj minutah obotavljanja sta srni naposled zbežali v gozdček ob igrišču za golf, nato pa se je tudi promet kmalu normaliziral. Zaradi srn se je začel z manjšo zamudo tudi pogreb, ki je ravno takrat potekal v cerkvi Pija X.

GORICA - Politično preverjanje

Romoli: »V odboru ne bo zamenjav«

Danes konferenca županov o zdravstvu

»Negodovanja in "želodčne motnje" nekaterih občinskih svetnikov večinske koalicije še ne opravičujejo zamenjav v občinskem odboru.« Tako župan Ettore Romoli komentira potek torkovega soočanja občinskega odbora in goriških svetnikov desne sredine. Preverjali so strnjenočnost političnih vrst tudi v luči izjav nekaterih pri-padnikov večine, ki radi dvigujejo glas nad člane Romoljevega odbora. Najbolj glasni so Franco Hassek in Carlo Carruba iz Ljudstva svobode, mestoma tudi Marina Francesca Colombo, pa še ligar Andrea Alberti, ki je javno zahteval spremembe med odborniki. »Nezadovoljnežem moramo seveda prisluhniti in pripombe upoštevati, predvsem pa opraviti izreden vzdrževalni poseg na političnih odnosih v večini, kar nikakor ne pomeni, da bom po treh letih upravljanja spremenjal odborniško ekipo. Danes takšne hipoteze ne jemljam v poštev,« pojasnjuje Romoli, ki meni, da so zahete o zamenjavad v odboru zgolj stališče posameznikov in ne strank večine.

Politična temperatura v Gorici bo danes spet narasla. Poldne bo namreč zasedala konferenca županov. Izreči se bo moralna o dokumentu, ki sta ga v bran goriškega zdravstva izdelali komisiji. To nalogu so jima poverili ravni župani s podporo leve in desne sredine. Sejo bo vodila goriška odbornica Silvana Romano, Romoli bo navzoč. Deželni svetnik Demokratske stranke Giorgio Brandolin opozarja vse župane, da je to zadnja priložnost za ohranitev odklic goriškega zdravstva, zato pa bo treba premostiti sprst med Gorico in Tržičem, drugače bo vsa Goriška nastrandala.

BRDA - Kmetje se soočajo s posledicami slabega vremena

Zaradi dežja gnije sadje

V Goriških Brdih sto hektarjev nasadov češenj - V Števerjanu jih gojijo zgolj za domačo uporabo

Obilica dežja v minulih dneh bo pustila posledice na letošnji letini češenj in drugega zgodnjega sadja. Najbolj bodo zaradi tega na slabem zgodnjem sorte, ki zaradi vlage že gnijejo. V briški kmetijsko-svetovalni službi Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica dodajajo, da je veliko plodov češenj zaradi dežja tudi popokalo. Za ocene o kolikini pridelka oz. izpadu pa je še prezgodaj, dodajajo. Po besedah Marte Srebrnič iz briške kmetijsko-svetovalne službe, vsaj pri češnjah pozna vsak dan in če bo vreme te dni bolj suho, lahko da posledice vlage niti ne bodo tolikšne, vsaj za nekatere sorte ne. V Goriških Brdih je sicer je skupno okoli 100 hektarjev nasadov češenj, sem so všeti tudi zasebni nasadi. Najzgodnejše sorte so lani prodajali tudi po 8 evrov, kasneje pa se je cena gibala med 3,5 in 5 evri. Po koliko bodo češnje letos, je še prezgodaj govoriti, vse bo odvisno od kolичine in kakovosti plodov, dodaja Srebrničeva. V srednjem delu Vipavske doline sadjarji vedo povedati, da se je letos sadno dreve predvsem slabo oplodilo; veliko dežja v zadnjih dneh bo tudi priporomoglo k slabši letini, saj sadje, ki v tem času zori, zato rado razpoka. Predvidajo, da bo zato večji izpad pri breskvah in češnjah, pri marelicah pa na sedaj še zelenih plodovih opažajo tudi gnilobo.

V Števerjanski občini in drugih slovenskih vaseh na italijanski strani meje se po besedah odgovornega za goriški urad Kmečke zvezde Walterja Miklusa noben kmet ne preživlja več z gojenjem češenj. Pred leti so bili v Števerjanu nasadi češenj precej razširjeni, potem pa so to dejavnost skoraj vsi krajan opustili. Zdaj pa Števerjanski občini in okolici češnje gojijo zgolj za domačo potrebe, ne glede na to pa v teh dneh opažajo, da plodovi so začeli gneti zaradi vlage. (km, ur)

GORICA - Antonione, Juri in Maran

Italija-Slovenija: kooperativno konkurenčni?

Roberto Antonione

Franco Juri

Alessandro Maran

Ob 60. obletnici Shumanove deklaracije, ki še danes predstavlja glavni steber združene Evrope, prireja SKGZ jutri, 14. maja, ob 18. uri javno srečanje v okviru Evropskih večerov z naslovom »Italija-Slovenija: kooperativno konkurenčni?«. Na njem bodo sodelovali parlamentarca Alessandro Maran in Roberto Antonione, člana zunanje-politične komisije italijanske poslanske zbornice, in poslanec Franco Juri, podpredsednik zunanje-politične komisije Državnega zbora Republike Slovenije.

Tema pogovora v dvorani goriškega Kulturnega doma bodo odnosi med Italijo in Slovenijo, znotraj katerih ostajajo številna pereča vprašanja dokaj nedorečena: od ne-sodelovanja med pristanišči do problema energetike in infrastrukture. Severno-jadranska naveza med Italijo in Slovenijo dejansko še ni zavivila, čeprav bi lahko predstavljala iz-

redno zanimiv razvojni izziv za območje, ki gre od Benetk do Ljubljane. Med neřešenimi vozli je tudi »zamrznjena« evroregija, ki predstavlja stihijo meddržavnega sodelovanja. Težave vsekakor niso samo sad pomanjkanja volje in strategije, pač pa so tudi posledica objektivnih razlogov, saj imata deželi Veneto in FJK gledje mednarodnih odnosov precej drugačne pristojnosti od Slovenije. Kako povezati tako različne nivoje in kako določiti strategijo sodelovanja predstavlja še danes zanimiv izziv, ki ga bodo udeleženci večera skušali pojasniti. Beseda bo tekla tudi o zelo specifičnih temah, kot so peti koridor, uplinjevalnik v Tržaškem zalivu, jedrska elektrarna in Krškem in širitev EU na zahodno balkansko državo. Ob vsem tem bo seveda govora tudi o vlogi slovenske in italijanske narodnosti manjšine, ki se lahko iz problema spremeni v lepo priložnost za obe državi.

Prekomerna vlaga je za češnje in drugo zgodnje sadje zelo škodljiva, saj povzroča gnetje plodov

BANJŠKA PLANOTA - Shod planincev petih društev

Družna planinska pot v prebujajoči se pomladni

Približno 130 goriških planincev se je v nedeljo zbral na sedmem pohodu Družne planinske poti v organizaciji Planinskega društva Nova Gorica. Za cilj so izbrali Banjško planoto oz. njen jugozahodni del. Pohod so začeli v Batah, od koder so se povzpelji na 799 metrov visoki Sv. Lovrenc, se spustili k Madonu, se ponovno povzpelji na Gomilu in se nato preko Slemerna spustili proti središču planote, kjer so se po štiriju hodočasniki zbrali na sedežu Krajevne skupnosti, zadovoljni, da so pohod opravili brez pretirane uporabe dežnikov, čeprav je nekajkrat poškropilo, na srečo bolj v opozorilo. Steza je bila na nekaterih mestih res nekoliko blatna, vendar so udeleženci na to hitro pozabili, ob občudovanju zelenečnih se travnikov - pomlad se je na planoti te dni komaj prebudila - in cvetja, zlasti enkratnih kukavice - orhidej.

Pohoda so se udeležili člani petih planinskih društev iz goriškega prostora: poleg novogoriškega planinskega društva (PD) še člani goriške sekcije CAI, SPDG, PD Brda in PD Valentin Stanič iz Kanala.

Pobudo so tokrat izpeljali že sedmič. Začelo se je na Sabotinu, po vstopu Slovenije v EU. Zatem so bila srečanja še na Koradi, Matajurju, lani na Mali gorri nad Vipavsko dolino. S pobudo, ki ima kot glavni cilj medsebojno spoznavanje, spoščovanje, sodelovanje in prijateljevanje ter prenašanje teh vrednot na mlade bodo nadaljevali tudi v prihodnje, so ob koncu nedeljske prireditve potrdili predstavniki oz. predsedniki društev. Številčna prisotnost mladih planincev je dokaz in obenem spodbuda, da je treba v smere sodelovanja nadaljevati. Čez leto dni bo srečanje priredila goriška sekcija CAI. (vk)

Banjška planota

NOVA GORICA - V javnosti vroča razprava o igralništvu

Zaradi stavke razkol v sindikalnih vrstah

GIT: »Osnutek strategije je čista lumperija, Hita ne damo« - **SIDS:** »Uprava kršila zakon«

V družbi Hit so delavci organizirani v treh sindikatih. Poleg sindikata igralniških delavcev (SIDS), ki je v nedeljo izpeljal sedmurno stavko, delujejo še Vrba (varnostna služba, recepcija, blagajne in igralni avtomati) in GIT (gostinstvo in turizem). Slednja dva stavke ne podpirata, zato se ji nista pridružila. O razlogih za to, pa tudi o drugih aktualnih dogodkih v zvezi s Hitom smo se želeli pogovoriti z njunima predstavnikoma, odgovore na naša vprašanja pa smo dobili le pri predsednici sindikata GIT, Jožici Bone.

Te dni se veliko razpravlja o državnem osnutku strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji. Bonetova, ki je tudi mestna svetnica, je do njene vsebine zelo kritična: »Strategija je čista lumperija. To bi bila čista kraja vsega, kar smo delavci leta in leta ustvarjali. Nič ni enim stavkom ni usmerjena v razvoj, pač pa samo v lastnirjenje. Hitovci se bomo z vsem borili proti temu, saj Hita ne damo,« je odločena Bonetova, ki povzema tudi mnenje večine tristočnih članov sindikata GIT glede nedavne stavke SIDS-a: »Naš sindikat ni za stavko, mi smo za dogovarjanje. Stanje ni ročnato, sedaj so pomembna delovna mesta. Mislim, da stavka ni dobra za nikogar in da bi mogli vmes poseči tudi nadzorniki in lastniki.« Na vprašanje, kako komentira razkol v sindikalnih vrstah glede stavke, pa odgovarja: »Vsak sindikat ima svoje interese in se zanje bori. SIDS ima vso pravico do stavke, borijo se za to, kar so imeli že doseženo, in za napitnino. Mi pa za to, ker nemimo, da smo tudi mi udeleženi pri napitnini.« Po mnenju Bonetove poteka uprava, ki je na dan stavke pred službene vhode igralnice postavila varnostnike, ni bila potrebna, saj je kvečjemu dodatno prilila olje na ogenj v že tako razgretih odnosih med upravo in stavkajočim sindikatom.

Poročali smo tudi že o tem, da sta sindikata GIT in Vrba upravo podprla pri izvajanju akcijskega načrta za stabilizacijo poslovanja družbe v letosnjem letu in podpisala dva aneksa, s katerima soglašata o začasni zamrznitvi faktorja uspešnosti, s tarifnim sistemom za znižanje plač, z začasno ustavljivim plačevanjem premij za prostovoljno pokojniško zavarovanje in z zmanjšanjem dodatkov za stalnost zaposlitev in nebolovanje. Bonetova pojasnjuje, zakaj je podpis v korist članom sindikata, ki ga vodi. Faktor uspešnosti se namreč sedaj obračunava glede na rezultate iz leta 2007, ki so bili dobiti, ne pa glede na sedanje rezultate, zato jim njegova zamrznitev sedaj odgovarja. »Če bi ga pa s 1. aprilom odmrznili, bi imeli gostinci 25 do 30 odstotkov niže plače, zato je logično, da sem tak dogovor v dobro našim ljudem podpisala,« dodaja Bonetova.

Včeraj smo poročali, da so se v SIDS-u odločili udeležiti nadaljevanja pogajanju z upravo, ki bodo jutri; obe strani se sedaj usklajujeta glede ure sestanka. SIDS pa upravi predlaga, da jim že pred pogajanji dostavi simulacijo obračunov plače za posamezne delavce na tipičnih delovnih mestih. »Pred obravnavo vsebinskih stavkovnih zahtev bi nam morali zagotoviti, da boste v primeru morebitne stavke spoštovati določbe podjetniško kolektivne pogodbe in ostale veljavne predpise,« so še sporočili upravi. Poleg tega so ponovno opozorili na - po njihovem mnenju - kršenje dogоворov s strani uprave, ki je na sobotnih pogajanjih pogojevala reševanje stavkovnih zahtev s podpisom svežnja predlogov, ki presegajo stavkovne zahteve. Če pa bi hoteli razširiti področje pogajanju, bi potrebovali dodaten čas, pravijo. Dogovor, ki so ga prejeli v nedeljo, tik pred stavko, je po njihovih navedbah vseboval popolnoma drugačne predloge od tistih, ki so bili podani v soboto. Poudarjajo še, da je najteje zasebnih varnostnikov v času stavke precedens brez primere ter da je s tem uprava kršila zakon o stavki in kolektivno pogodbo. Incident pred službenim vhodom pa razlagajo kot silobran. Prepričani so še, da so imeli varnostniki nalogo, da preprečijo dostop stavkovnih straž do zaposlenih in s tem onemogočijo izvedbo stavke ter da so dobili varnostniki posebna pooblastila o uporabi sile. Od uprave pričakujejo upoštevanje zakonskih in ostalih določb.

Katja Munih

IGRALNIŠTVO - Kritično o strategiji

»Privatizacijo podpira le 25 odstotkov ljudi«

BORUT
RONČEVČ

TOMAŽ REPINC

»Slovensko igralništvo je v križi in strategija bi morala dati odgovor, kako panogo rešiti, a tega odgovora ne daje,« je povedal Tomaž Repinc, direktor igralništva in turizma v Hitu, na torkovi javni tribuni o osnutku strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji, ki je potekala v novogoriški knjižnici Franceta Bevka. Pripravila jo je pred kratkim ustanovljena Civilna inicijativa proti tajkunizaciji igralništva, sestavljena iz prebivalcev Goriške, ki so prepričani, da prinaša strategija prepoceni razprodajo državnih igralnic in da so bila pri njeni pripravi stališča Goriške, kjer se ustvari 55 odstotkov celotnega bruto prihodka od igralništva v državi, premalo upoštevana.

Potem, ko so osnutek strategije, ki je v javni razpravi do 18. maja, minuli četrtek na izredni seji zavrnili novogoriški svetniki, proti njemu pa so tudi v Hitu, saj vsebina strategije ne podpira poslanstva družbe, je na torkovi javni tribuni osnutek kritiziral tudi Borut Rončević s Fakultete za družbene vede v Novi Gorici. »Preliminarni rezultati naše evalvacije kažejo, da je ta dokument pri določenih točkah res šibek,« je pojasnil Rončev-

vič in postregel še s podatkom, da naj bi privatizacijo igralnic podpiralo le 25 odstotkov Slovencev. »Iz tega dokumenta je razvidno le, da bi lastniki to radi speljali v private roke,« je bil kritičen tudi bovški župan in poslanec SDS, Danijel Krivec. Pojasnil je, da je že med pripravo strategije opozarjal, da ne gre v pravo smer in da se največjih igralcev na tem področju pri pripravi strategije ne upošteva. Po njegovem mnenju bi moral pri pripravi strategije nujno sodelovati tudi ministrstvo za gospodarstvo, saj je samo pogled s finančnega vidika premalo.

»Treba je napisati zakon in ga vložiti v proceduro. To bi morala ta regija narediti,« je ob zaključku javne tribune drzno predlagal Rončević, saj je bilo glavno sporocilo dogodka, da je treba stopiti na območju regije glede te problematike še bolj skupaj in enotno nastopiti za podaljšanje roka javne razprave za vsaj tri meseca, kar daje več manevrskega prostora za pripravo tehničnih in konstruktivnih predlogov za spremembo strategije, od katere bo odvisen razvoj slovenskega in s tem tudi goriškega igralništva v naslednjih desetih letih.

Nace Novak

GORICA - Perugia-Assisi Mirovniki si želijo podmladka in se odpravljajo na pohod

SILVANO
BUTTIGNON

FOTO COCO

Tudi mirovniki iz goriške pokrajine se bodo udeležili pohoda za mir, ki bo v nedeljo, 16. maja, povezel Perugia z Assisijem. Iz goriške pokrajine bo v Umbrijo odpotoval avtobus, na katerem je na razpolago še nekaj prostih mest. Pohodniki se bodo zbrali v soboto opolnoč na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici, pol ure kasneje pa bodo pobrali udeležence na Trgu Republike v Tržiču. Pohod se bo pričel ob 9. uri, za 16. uro pa je predviden njen zaključek. Pohodniki iz goriške pokrajine bodo proti domu odpotovali ob 20. uri, prihod v Gorico pa je predvideno za 4. uro ponedeljkovega jutra. Prijave zbira Morena Sacilotto (tel. 366-8726765), članica zveze Crepl, ki je prirediteljica pohoda.

Po besedah deželnega predsednika zveze Crepl Silvana Buttignona je letošnji pohod poseben, ker od jutri do nedelje bodo v Perugi potekale razne delavnice na temo miru, mafije, nasilja in vojne. »Na delavnach bo pet tisoč soljarjev iz vse Italije,« pravi Buttignon, ki je pohod predstavil skupaj s pokrajinskim odbornikom Markom Marinčičem. Letošnji pohod med Perugio in Assisijem je dalje po njunih besedah pomemben, ker bo prihodnje leto prireditev praznovala svojo petdesetletnico. »V združenju Crepl stopamo na pot pomladitve; v organizaciji smo že veliko let eni in isti, zato pa skušamo vključiti v svoje vrste mlade, tako da bo pohod ohranil svojo pomembno vlogo tudi v prihodnjih letih,« poudarja Silvano Buttignon.

ŠEMPETER-NOVA GORICA

Policisti in občinski redarji združili moči

Med 10. in 15. majem so pri odkrivanju prekrškov na področju varnosti cestnega prometa, vzdrževanja javnega reda in miru ter posebej na področju okoljske kriminalitete združili moči šempeterski občinski redarji in policisti, včeraj pa je mešana patrulja policije in občinskih redarjev prvič poskusno delovala tudi v Novi Gorici in nadzirala predvsem nepravilno parkiranje. Policisti bodo svoje izkušnje in znanje in obliki sodelovanja prenesli na mestne redarje. Z novim zakonom o mestnem redarstvu so se namreč le-tem širile pristnosti, poleg nadzora mirujočega prometa opravljajo še patruljiranje po mestnih ulicah in nadzirajo promet. Zato bodo izkušnje policistov zanje dobrodoše.

Skupne patrulje se bodo osredotočale predvsem na nadzor prometa in varovanje cest, javnega premoženja in naravnih ter kulturnih dediščin in na vzdrževanje javnega reda in miru. Sicer pa policijska postaja Šempeter pri Gorici in medobčinsko redarstvo občin Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica in Renče-Vogrsko dosedanje medsebojno sodelovanje ocenjujeta kot zgledno. V dosedanjih praksah sta oba organa že sodelovala na različnih področjih, kot so priprava in izdela občinskih programov varnosti, nadzor mirujočega prometa, izmenjava podatkov glede odklonskih pojavov, reševanje problematike, povezane s hrupom in reševanje problematike v zvezi z vandalizmom in preventivnimi aktivnostmi. (km)

Šempetska mešana patrulja

Zavrtanik Slovikov gost

Slovik bo danes ob 18. uri v Tunovi predavalnici goriškega KB Centra gostil astrofizika in predsednika Univerze v Novi Gorici Danila Zavrtanika. Njegovemu predavanju bo naslov Odlično vodenje: prime ri dobre prakse.

Plošča štandreške čitalnice

Pred poslopjem s hišno številko 144 v Ulici San Michele v Štandrežu bo v nedeljo, 16. maja, ob 11.15 svečanost ob ponovni postavitev plošče v spomin na štandreško čitalnico. Kulturni program bodo oblikovali osnovna šola Fran Erjavec ter društvo Oton Župančič in Štandrež.

Pogrešanca našli mrtvega

V Štarancanu so od torka pogrešali 31-letnika. Včeraj dopoldne so njegovo truplo našli ob jezeru pri Močilah v Selcah; mladenič si je sodil sam.

Lino Capolicchio v Gorici

V okviru srečanja bivših gojencev zavoda Fabio Filzi iz Ulice Pola se bo danes v Gorici mudil filmski igralec in režiser Lino Capolicchio. V Kinemaxu bodo ob 14. uri vrteli film »Il mondo degli ultimi«, ob 16. uri film »Il diario di Matilde Manzoni«, ob 20.30 pa film »Il giardino dei Finzi Contini«. Ob 18. uri se bo gost srečal z občinstvom.

Arhiv družine Degrazia

V hiši Ascoli v Gorici bodo danes ob 17.30 predstavili knjigo »L'archivio della famiglia Degrazia«, ki jo je uredila strokovna arhivarka Lucia Pillon.

Sloga se predstavlja

V novogoriški Točki se bo drevi ob 20. uri predstavilo srbsko kulturno društvo Sloga. V kulturnem programu bosta nastopili folklorna in dramska sekacija društva. (km)

ICM o Canettiju in Steinerju

Združenje ICM prireja danes ob 18. uri v sinagogi v Ulici Ascoli v Gorici predavanje o prijateljstvu med Eliasom Canettijem in Franzom Baermannom Steinerjem. Govorila bosta Ulrich Van Loyen in Antonio Staude.

Grusovinova knjiga v Krminu

V občinski dvorani v Krminu bosta danes ob 18.30 v okviru niza Sconfinando Andrea Bellavite in Vittorio Zanon predstavila knjigo »All things must pass«, ki jo je napisal Massimo Grusovin.

RONKE - Boris Prinčič razstavlja fotografije

Skromna marjetica vir navdiha v iskanju kozmične harmonije

Katja Milič,
Lorella Klun,
Boris Prinčič
(drugi z leve) in
Fabio Ruggeri
ob odprtju
ronške razstave

FOTO VIP

V kavarni Caffè Trieste v Ronkah so v nedeljo odprli razstavo fotografij Borisa Prinčiča, člana goriškega fotokluba Skupina 75. Ronška kavarna rada namenja svoje prostore tovrsnim pobudam, tako da si gost ob kavi ogleda še fotografije in slike. Tam so tudi že razstavljeni drugi člani Skupine 75.

Nedeljskega odprtja se je udeležila kar lepa množica ljudi, saj omenjeni razstavni prostor velja za priljubljeno shajališče ljubiteljev lepega. Boris Prinčič, ki je po rodu iz Pevme pri Gorici, živi pa v Dutovljah na Krasu in ima svoj fotoatelier na Proseku, se je v Ronkah predstavljal z deli, ki nosijo naslov »Cvetje in kozmična harmonija«. Na posnetkih ima glavno vlogo cvetje, pravzaprav skromna in včasih premalo upoštevana marjetica, ki pa je s pomočjo Prinčičevega objektiva in naknadne obdelave v studiu dobila vidno mesto. Za izbirko marjetice kot osnovnega predmeta fotografij je avtorju čestital tudi Fabio Ruggeri, organizator razstav v ronški kavar-

ni. O Prinčičevem delu je spregovorila umetnostna kritičarka Lorella Klun iz Trsta, sicer članica fotokluba Skupina 75, v slovenščini pa je kritično oceno iznesla Katja Milič. Iz njunih besed izhaja, da je protagonist razstave poljska cvetica, ki se je dotaknula sapica zraku in se komajda premika med vodnimi, kot nitke svetlečimi kapljicami. V nekaterih upodobitvah se kaže med pomodrenimi kamni oz. vpija tresočo toploto plamenega, vselej pa obdrži nedotaknjeno čistost in življenjskost. Tudi za posnetek z marjetico, ki je ukleščena v spiralno elementu, značilnega za naš čas in ga zaznamujeva elektrika in zaporedje bitov, si lahko predstavljamo, da si bo cvet iz ujetosti izboril svobodo. Na koncu je spregovoril avtor sam. Orisal je lastne izbire in pristop do določene tematike. Zaujal pa je tudi nekaj tehničnih prijemov pri obdelavi fotografij.

Razstava v Ronkah bo odprta do 12. junija, ogled pa je možen vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 10. do 23. ure. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel.
0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO,
Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13,
tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel.
0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU
SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel.
0481-70135.

Gledališče

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v ponedeljek, 17. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu Dueti (Peter Quilter) in v torek, 25. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu O »Porocilu mešane zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena (Franco Però); informacije in razervacije v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

V ŽUPNIJSKI DVORANI V DOBERDOB bo v soboto, 15. maja, ob 20.30 gostovala dramska skupina SKD Tabor z Opčin z Goldonijevo komedio Campiello v režiji Sergeja Verča. Večer prirejata domači društvi SKD Hrast in SKD Jezero.

Koncerti

SOVODENJSKA DEKLETA vabijo na poslovilno srečanje ob koncu skupne pevske poti, ki bo v soboto, 15. maja, ob 20.30 v domačem Kulturnem domu. Prireja KD Sovodnje.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v petek, 14. maja, ob 20.15 koncert Evropskega jazz orkestra in v ponedeljek, 17. maja, ob 20.15 koncert pihalnega kvinteta Artvento; informacije nudi Kulturni dom Nova Gorica, Bevkov trg 4, tel. 003865-3354013, www.kulturni-dom-ng.si.

SONOVANJA 2010: v petek, 21. maja, ob 21. uri bo v Enoteki v Krminu koncert »Noche de musica y vieno«; nastopali bodo kitarista Martina Gereon in Franko Reja, harfistka Tatiana Donis, na tolkalih bo zaigral Francesco Gavosto, plesale bodo Kristina Di Dio, Rafaella Petronio in Irene Sambo; vstop prost.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Iron Man 2«.

Dvorana 3: 18.00 »The last song«; 20.00 - 22.10 »Green zone«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.

Dvorana 2: 18.00 »Oceanii« (Digital 3D); 20.00 - 22.00 »Dear John«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.20 »Iron Man 2«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Notte folle a Manhattan«.

Dvorana 5: 17.30 »Puzzole alla riscossa«; 19.50 - 22.10 »Agora«.

Šolske vesti

SCGV EMIL KOMEL sprejema vpise za šolsko leto 2010-11. Informacije na tajništvu (tel. 0481-532163, 0481-547569), na info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

Izleti

SPELEOLOŠKA SKUPINA BERTARELLI prireja v nedeljo, 16. maja, avtobusni izlet z ogledom jam hriba Bernadja; informacije in vpisovanje na seštanju danes, 13. maja, ob 21. uri na sedežu v Ul. Rossini 13 v Gorici, po tel. 349-7205815 in na speleobertarelli@yahoo.it.

Razstave

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi svoje člane, da se udeležijo koncerta, ki bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici danes, 13. maja, ob 20.30. Nastopila bosta Trio in mladinski zbor glasbenih šole Koper. Vstop prost.

VAGRITIZMU PRI CIRILI v Doberdobu je na ogled razstava gabrske slikarke Karme Rusjan. Ogledate si jo lahko v urnikih odprtja agriturizma ob petkih, sobotah in nedeljah.

MEDNARODNA RAZSTAVA TERPIC-TURA je na ogled v galeriji Dore Bassi v dejavnem auditoriju v Ul. Roma 5 v Gorici v organizaciji kulturnega centra Tullio Crali iz Gorice. Razstavlja Loris Agosto, Harim Azad, Vlado Bačić, Blaž Erzetić, Edes Frattalone Longo, Miran Kordež, Marta Malni, Mladen Miliotič, Renzo Pagotto; še danes, 13. maja, med 10. in 12. uro ter med 16. in 19. uro.

RAZSTAVO PLATNIC ČASOPISA ISONZO SOČA od leta 1999 do leta 2009 Antona Špacapana bodo odprli

dnes, 13. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici; na ogled bo do 28. maja od pondeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15.30 in 18. uro ter med prireditvami.

FOTOKLUB SKUPINA75 gostuje s skupinsko razstavo »Skatti d'autore« pri fotografskem krožku Photo88 s kraja San Vito al Tagliamento. Odprtje razstave bo v soboto, 15. maja, ob 18. uri v razstavnih prostorih Castello v ul. G. Marconi v San Vitu. Razstavljeni bodo dela članov Skupine75 in krožka Photo88; na ogled bo do 2. junija ob petkih med 9. in 12. uro, ob sobotah, nedeljah in 2. junija med 10. in 12. uro ter med 16. in 19. uro.

V MODRA'S GALERIJI v Doberdobu je na ogled skupinska razstava likovnih del, ki so jih izdelali udeleženci mednarodne kolonije Monošter 2008 na Madžarskem.

V GALERIJI ANFDREJA KOSIČA (Travnik 61 - Raštel 5/7) v Gorici je na ogled razstava mednarodnega likovnega simpozija Slovenija, odprta za umetnost 2009, ki je potekal na Sinjem Vrhu pod naslovom Druga narava; do 31. maja od torka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (vhod na Raštelu 5/7, trgovina Kosič).

Obvestila

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je odprta vsak delavnik od 10. do 18. ure.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE ŠT. 2 obvešča, da so okenca CUP za rezervacije v bolnišnici v Tržiču odprte od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

SEDEŽ SOVODENJSKE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE na Vrhu, Brežiči 32, je odprt za javnost vsako drugo in zadnjo sredo v mesecu od 20. do 21. ure. Prostovoljci bodo na razpolago občanom za informiranje o delovanju Civilne zaščite in za sprejemanje informacij o potencialnih nevarnostih za prebivalstvo in teritorij.

SEDEŽ SPDG bo danes, 13. maja, odprt med 19. in 20. uro. Društvo vabi udeležence izleta na Golico v soboto, 22. t.m., da poravnajo obveznosti.

Obenem vabi vse člane, da pred začetkom poletne sezone uredijo članarinu.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 44. redni občni zbor v torek, 25. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uro v drugem sklicu na sedežu SKRD Jezero, ul. Roma 24 v Doberdobu.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ z naslovom »Kras 2014: obrazi Krasa« v organizaciji goriške pokrajine sestavlja pet tematskih sklopov (reka, meja, strelski jarki, kraji in poti); udeležence pozivajo, naj ovekovečijo lepote kraške planote, sledove vojne, meje, mešanje jezikov in kultur. Za sodelovanje na natečaju je na voljo vpisna pola na spletni strani www.carso.it, fotografije je treba odposlati do 31. avgusta; informacije po tel. 0481-547120, euro-

posta@provincia.it.

GORICA - Pohod Čez tri mostove
V nedeljo start iz Stražic

Rajonski sveti Stražice, Svetorska četrtna Placuta in Pevna-Štmarje-Slavje, krajevna skupnost Solkan in športno združenje Azzurra prirejajo v nedeljo, 16. maja, enajsti mednarodni pohod treh mostov. Zbirališče bo ob 8.30 ob igrišču športnega združenja Azzurra v Stražicah, start bo ob 9.30. Pohod bo potekal po deset kilometrov dolgi mednarodni panoramski poti, ki bo speljana iz Stražic na Sveti Goro, dalje po Solkanu in Štmarju do izhodiščne točke. Cilj pohoda bo ob športnem igrišču v Stražicah. Letos bo proga nekoliko daljša, vsekakor pa nezahtevna za rekreativce, zagotavlja organizatorji.

Za udeležbo na pohodu je treba odšteti pet evrov, vsak udeleženec pa bo prejel spominke, ki so ga izdelali učenci osnovne šole Peccorini iz Stražic. Vsakemu udeležencu bosta ob zaključku pohoda na voljo »pašašata« in pijača. Deloval bo tudi dobro založen kiosk, pri katerem bodo na razpolago tudi jedi na žaru. Okrepčevalnice bodo postavljene ob poti, ob kateri bo tudi več kontrolnih točk. Posebne nagrade bodo prejeli najmlajši in najstarejši udeleženec ter večje skupine.

Spomini na leto 1945

Kakšno je bilo življenje leta 1945? Kakšni občutki so spremljali prebivalce naših krajev, ko je bilo 1. maja končno vojne konec? Kakšne spomine hranijo na tiste prve povojne mesece? Posodite nam svoje fotografije, posredujte nam svoje spomine. Spomiljivo in z veseljem jih bomo iztrgali pozabi.

Zglasite se v naših uredništvih ali pošljite nam svoje fotografije na www.primorski.eu!

Prireditve

INŠITUT ZA SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA (ICM) v sodelovanju z združenjem Amici di Israele prireja predavanje danes, 13. maja, ob 18. uri v goriški sinagogi v Ul. Ascoli 19 na temo prijateljstva med Eliasom Canettijem in Franzem Baermannom Steinerjem. Sodelovali bodo Ulrich Van Luyen in Antonio Staude.

SLOVIK prireja danes, 13. maja, ob 18. uri v Tumovi dvorani KBcentra na Korzu Verdi 51 v Gorici srečanje z naslovom Odlično vodenje: primeri dobre prakse. Gost bo predsednik Univerze v Novi Gorici Danilo Zavrtanik; informacije po tel. 334-2825853 in na info@slovik.org.

V HIŠI ASCOLI v Ul. Ascoli v Gorici bo danes, 13. maja, ob 17.30 predstavitev publikacije »L'archivio della famiglia Degrazia«, ki jo je uredila Lucia Pillon. Knjigo bo predstavila Liana Ferrari.

ODBOR STARŠEV GORICA vabi na srečanje o gradnji pozitivne samopodobe, uporabljanju razuma in neurolingvističnega programiranja v ponedeljek, 17. maja, ob 17.30 v prostorih nižje srednje šole Ivan Trinko v ul. Grabizio 38 v Gorici; informacije in prijave do 14. maja po tel. 334-1243766 ali martina-solc@hotmail.it.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v petek, 14. maja, ob 18. uri predstavitev periodika »Strade« Skupnosti Aracobaleno. Prisoten bo direktor Andrea Bellavite s sodelavci. V soboto, 15. maja, ob 16. uri bo Igor Salomone predstavil svojo knjigo »Con occhi di padre«.

INŠITUT ZA SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA (ICM) v sodelovanju z goriško pokrajino prireja srečanje ob 100-letnici smrti Carla Michelstaedtera v soboto, 15. maja, ob 20.45 v dvorani kulturnega centra Incontro v Ul. Veniero 1 v Podturnu. Sodeloval bo Paolo Magris.

GLOSA

O Titu brez sodobne strankarske polemike

JOŽE PIRJEVEC

Če se pravilno spominjam, sem bil zadnjič v Beogradu leta 1987, ko so v Srbiji na veliko slavili dvestoletnico rojstva slavnega filologa in zbiralca narodnih pesmi Vuka Stefanića Karadžića. Atmosfera je bila že nabita z nacionalizmom in čeprav se je Slobodan Milošević komaj pojaval na sceni, je bilo jasno, da Srbi plovejo z vsemi jadri v katastrofo. Rezultate te katastrofe sem lahko videl komaj sem prejšnji teden priletel iz Portoroža na letališče Nikola Tesla in se z avtom odpravil v mesto. Že po nekaj kilometrih sem se s kolegico, ki me je prišla z avtom iskat, znašel v prometnem zamašku: mostovi na Donavi, ki so bili uničeni za časa Natovega bombardiranja spomlad 1999, niso še vsi odprt, kar močno ovira promet. Še huje je, ko prideš v mestno središče. Tu te ob glavni cesti sprejmejo podrtje ministrstva za obrambo in generalnega štaba, ki so bile pred enajstimi leti tarča »inteligentnih« ameriških bomb. Nobena fotografija ne more tako nazorno predstaviti vso grozoto vojne, kot te nekoč mogočne zgradbe, ki so se nekako sesedle vase in bulijo s svojimi votlimi prazninami v sicer urejeno mestno okolico. Najbolj urejeno je komaj streljaj od njih ameriško veleposlaništvo: lepa vila z mogočnim steklenim, zelo zavarovanim vhodom, a z okni povsem zakritimi z belimi jeklenimi ploščami. Postanem klavstrofobičen, če samo pomislim, kako je mogoče delati v notranosti takšne stavbe. Ne vem, česa se Američani bojijo. Kajti, če se nekoliko ozreš po mestu, ne moreš mimo ugotovitve, da so zmagali. Srbi – predvsem mladi – so namreč povsem prevzeli njihov »way of life«. V izložbenih oknih središča povsod triumfira potrošništvo z

razkazovanjem razkošja, ki ni v sovočju s povprečnimi plačami velikega števila ljudi, a ki očitno nikogar ne moti. Mladina se prešerno sprehaja po Terazijah, zgrinja se v kavarne in zabavišča, ki jih ne manjka, in uživa pomlad, kakor da se v preteklih dveh desetletjih nič hudega ni zgordilo. Hvala Bogu, da je tako.

V Beograd sem prišel na vabilo tukajnjega Instituta za novejšo zgodovino, ki je skupaj z Arhivom Jugoslavije in Sued-Ost Instituta iz Regensburga organiziral simpozij na temo »Tito: pogledi in tolmačenja«. Namen srečanja je bil počastiti spomin Josipa Broza ob tridesetletnici njegove smrti in izrabiti priliko za premislek o njegovi dedičini, brez emocij in aprornih sodb. Vtis sem imel, da je načrt uspel, močno tudi zaradi tega, ker je bila večina številnih udeležencev mlada, povsem neobremenjena od izkušnje Titove Jugoslavije in njegovega kulta. To, kar se v Sloveniji ne posreči, da bi se namreč soočali z novejšo zgodovino na način, ki je noče izrabiti za sodobno strankarsko polemiko, se je posrečilo v Beogradu. O politiki ne duha ne sluha. Samo razčlenjen, intelektualno živahan, mestoma razborit pogovor o obdobju in osebnosti, ki j sta močno zaznamovala vse jugoslovanske narode, a ki sta brez nostalgijski ali sovrašča del preteklosti. Moram priznati, da je bil tak pristop zame kot kozarec sveže vode. Tudi sicer mi v Beogradu ni manjkal zadoščenj, saj je moj referat o Titu in Karadjelu vzbudil kar precej pozornosti, ugotovil pa sem tudi, da moje delo številnim udeležencem kongresa ni tuje. Najbolj me je razveselilo to, da me je Latinka Perović, ikona srbske svobodne misli, objela kot starega znanca, ko sem ji bil predstavljen.

VREME OB KONCU TEDNA

Poslabšanje pred dokončnim izboljšanjem

DARKO BRADASSI

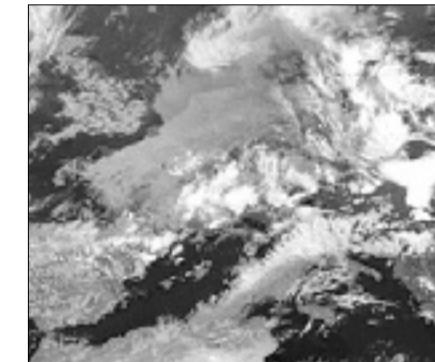

Dolgotrajna vlažna jugozahodna vremenska slika s pogostimi padavinami se počasi bliža koncu, toda pred izboljšanjem vremena je ravno v tem koncu tedna pred nami še novo poslabšanje. V prihodnjih dneh bo namreč naše kraje dosegla glavnina vlažnega in hladnega zraka, ki se je v vsem tem času zadrževala nad zahodnim Sredozemljem in ki se končno pomika proti vzhodu, kjer bo prihodnji teden oslabila. Doslej so bili naši kraji na obrobu dogajanja, je bil najbolj pod udarom italijanski severozahod. Predvsem v soboto pa se bo središče poslabšanja pomaknilo nad naše kraje, pred dokončnim ponedeljkovim izboljšanjem.

Prav zaradi statičnosti vremenske slike je bilo v preteklih dneh veliko vlage in padavin. Ciklon je bil v bistvu od začetka meseca zaustavljen nad zahodnim Sredozemljem, od koder je z jugozahodnimi tokovi preusmerjal proti nam oblake in padavine. V normalnih pogojih bi bil sicer oslabel, tokrat pa so ga občasno krepli vdori severnoatlantskega zraka.

Nad Španijo in Francijo se bo že v prihodnjih dneh od zahoda začel krepliti zračni tlak. Azorski antiklon bo začel izpodraviti vlažen in nestanoviten zrak proti vzhodu. Statičnost vremenske slike se bo tako zaključila. Ciklonko območje se bo končno pomaknilo, v soboto bo prešlo naše kraje, v nedeljo pa se bo dokončno oddaljilo proti vzhodu. Od ponedeljka bo ozračje postopno bolj stanovitno in bo prevladovalo sončno vreme z le občasno morebitno nestanovitostjo.

To nedelje pa bo še prevladovalo občasno nestanovitno vreme s sobotnim občutnejšim poslabšanjem.

danesh in jutri bo ciklon z jugozahodnimi tokovi še preusmerjal proti nam vlažen zrak, prevladovala bo spremenljiva oblakost z občasnimi padavinami, deloma plohami in posameznimi nevihtami. Vmes bodo možna, podobno kot včeraj, tudi občasne delne razjasnitve.

V soboto bo vlažno višinsko jedro doseglo naše kraje, nedaleč od nas, med vzhodno polovico Slovenije in v Hrvaško bo nastal tudi globok prizemni ciklon. Padavine se bodo okrepile, ponekod se bo večji del dneva lahko pojavljalo močno deževje, nastajale bodo tudi plohe in nevihte ter posamezni naliivi. Zapuhala bo šibka do zmerna burja, temperatura pa se bo nekoliko spustila.

Oblaki in padavine bodo v nedeljo postopno zapustili naše kraje. V nedeljo čez dan se bo vreme od severozahoda izboljšalo in ponekod delno razjasnilo. Tu pa tam bo lahko še padla kakšna kapljica dežja, vendar bo, kot kaže, prevladovalo suho vreme. Nekoliko topleje bo.

Od ponedeljka se bo vremenska slika še dodatno postopno izboljšala in se bo predvsem od torka ali srede utrdila. V začetku tedna bo lahko nekaj nestanovitosti še v popoldanskih urah, nato kaže na večjo stabilizacijo. Prihodnji teden bo precej sončnega vremena in bo topleje. Temperature se bodo sredni približale 25 stopinjam Celzija, občasno jih bodo lahko tudi presegli.

Čeprav na prvi pogled tega verjetno ne bi zatrdirili, sodi letošnja pomlad veliko bolj v dolgoletno normalnost, kot pomlad v zadnjih desetih ali petnajstih letih, ki so nas povečini že razvajale z visokimi temperaturami in večkratno skorajšnjo odsotnostjo padavin, kar pa nikakor ne sodi v naše kraje.

ZGODOVINA - Knjigo tržaškega profesorja tržaške univerze Claudia Venze bodo predstavili prihodnji torek v Kopru

Prispevek k poznavanju zgodovine protifašizma: O anarhiji in oblasti med špansko državljanško vojno

Pri milanski zadružni založbi Elèuthera je nedavno izšlo novo delo prof. Claudio Venze z naslovom »Anarchia e potere nella guerra civile spagnola (1936-1939)«, v katerem avtor obravnava temeljno vprašanje razmerja med anarhičnim gibanjem in oblastjo v zgodovinsko ključnem in usodnem razdobju španske državljanške vojne.

Prof. Claudio Venza predava sodobno špansko zgodovino na Odelku za zgodovino tržaške univerze in je sourednik revije »Spagna contemporanea«, v Trstu pa ga mnogi poznamo kot vidnega predstavnika tržaške anarhistične skupine Germinal in sotrudnika njene glasila.

Ob sedemdesetletnici državljanške vojne v Španiji je bilo sicer tudi v naših krajih nekaj pobud, vendar ne moremo reči, da je bila pri nas ta obletnica priložnost za razmislek in nova poglavljajanja, izid te knjige je tudi zato pomemben in lep prispevek.

Knjiga spodbuja k novim razpravam, nikakor pa ne k poenostavljanjem dnevnih polemik. Bralec bo kmalu v njej prepoznał knjigo, ki mu nudi priložnost, da se resno seznaní z razpletom dogajanj in z dejavnosti, razpotrij in soočanju anarhističnega gibanja in njegovega organiziranega nastopanja v razpletu španske zgodovine. Avtorjevo raziskovalno delo je potekalo v arhivih Barcelone, Madrida, Salamanke in Amsterdama, uvodna beseda knjige na pot pa je nastala v Barceloni. Knjiga nam najprej nudi vpogled v čas od zadnjih desetletij 19. stoletja. Poglavlje nosi naslov »Upori, vzgoja, sindikalizem 1868-1931«, v njem se srečamo s prvim obdobjem anarhizma, pri tem pa avtor ovrže razširjeno predstavo, da se je anarhizem v Španiji širil, ker je bila to zaostala ruralna dežela. Nasprotno, močan je bil prav v Kataloniji, ki je bila najrazvitejša in najbolj modernizirana od španskih dežel. To zgodovino spremšča dolga vrsta ljudih represij, seznamimo se z nastankom sindikalne konfederacije CNT, pa tudi z izrednim likom učitelja Francisca Ferrer, ki je bil 13. oktobra 1913 obsojen na smrt in ustreljen na gradu Montjuic in katerega neavtoritarna šola bi zaslužila, da jo na novo spoznavamo. Leta republike med 1931 in 1936 minevajo, ne le za množico anarhističnih delavcev in kmetov, med »upi in razočaranji«, kot je zapisaščeno v naslovu poglavja, dokler vanje ne za-

PROFESOR
CLAUDIO VENZA
KROMA

režeta sicer pričakovana frankistična vstaja in državljanška vojna. Kot že krajše v prvem poglavju, sedaj avtor snov obravnava postopno, tako da nam zariše zapleteni tok dogajanja. Predoči nam dileme in razplete skozi vlogo množice anarhistov in najvidnejših predstavnikov anarhističnih organizacij, ki so bili takoj postavljeni pred posebne izbire. Kot je znano, so se vodstva anarhističnih združenj odločila, da podprejo republikansko vlado in da slednjič vanjo vstopijo s svojimi predstavniki. To je kasneje tudi v mednarodnem anarhističnem gibanju spodbudilo neskončne razprave, vendar je takrat v Španiji le malokdo med anarhisti glasno nesprotovao tem odločitvam. Avtor nam predstavlja štiri ministrov iz anarhističnih vrst. V uvodni besedi pa smo lahko prebrali stavek, ki nam pomaga pri branju cele knjige: »Ne moremo zanikati, da je večji del struktur in libertarnih militantnih članov sprejet, čeprav nerad, proces ponovne izgradnje republikanske države s posledično militarizacijo in vzgonom novih hierarhičnih institucij.«

Knjiga se nam ponuja kar tudi kot učbenik, ki daje možnost celovitega, sistematičnega in ne le priložnostnega branja. Zgodovinopisnih vidikov knjige ne zmorem oceniti, žal, ker za to nimam zadostnega znanja in dovolj širokega vpogleda. A za slovenskega bralca, ki so mu znana druga, drugačna dela o španski državljanški vojni, je ta knjiga še posebej dobra priložnost. V preteklosti je na slovenskem knjižnem trgu izšla vrsta temeljnih del o španski vojni in o španskih republikanskih borcih, tako da so bili bralci že vabljeni k sistematičnemu spoznavanju. Naj omenimo delo avtorjev Pierre Broué in Emilia Témime, obravnavo Manuel Tunon de Lara, de-

Naslovna knjiga
Io Alojza Ravbarja, Antona Beblerja zbornik Naši španci, mnoge druge strokovne razprave, diplomske in druge univerzitetne naloge, tudi v zadnjih letih, ob njih pa pomembne spominske pripovedi.

Razpravljamo lahko seveda o posameznih zgodovinskih dejanjih, izbirah in ravnilih iz tistega časa. O nastanku ljudske fronte, o objavljeni agrarni reformi, o utopijah in revoluciji, o prevladoči vlogi katoliške cerkve v španski družbi in zadržanju cerkvene hierarhije, o opustošenju cerkva in ubojih duhovnikov in menihov, o revolucionarnem vrenju in libertarnem komunizmu, o represivnih ukrepih republikanske vlade in aretacijah zoper druge v republikanskem taboru, o naporih za sindikalno enotnost in odnosu med sindikalizmom in političnimi organizacijami in strankami, o deželnih avtonomijah in centralizmu, o razmerju med vse močnejšo vlogo komunistov KPS in Sovjetske zvezde ter komunisti stranke POCUM, anarhisti in drugimi antifašističnimi strankami. Zaustavimo se lahko pri posameznih dogodkih, od delavske vstaje v Asturiji leta 1934 do oboroženega spopada med republikanci v Barceloni leta 1937 in končne tragedije v pristanišču Alicante, ko je v marcu leta 1939 množica 15.000 republikancev zmanjčala na napovedan prihod ladij, ki bi jo rešile v izgnanstvo. S tem prizorom se v knjigi tudi zaključi obravnavna vojne.

Polemike ali celo idejna obračunava-nja za nazaj se mi zdijo brezpredmetna. Potrebujemo prodornih soočanj, predvsem pa prostodušnega poglavljajanja. Čeprav nas nekateri stvari kmalu izzovejo: ko so na nem ednavnem srečanju predvajali dokumentarni film o anarhistih v španski državljanški vojni in je bilo slišati stavek, da je v tistih letih v Španiji prišlo do razhajanj, ker je nekaterim drugim takrat »šlo le za anti-fašizem«, sem se kar zgrozila, ker sem v teh besedah zaznala nekaj zame nesprejemljivega. Antifašizem in antifašistična enotnost ostajata namreč, vsaj zame, tista meja, ki je ne smemo prekračiti. A to je vprašanje, ki ga knjiga ne poglavja. Veliko pozornost posveča vprašanju razmerja med vremjem za socialno preobrazbo in vojno. Potrebe vojaške obrambe in tudi vojaškega nastopa anarhističnih enot so se namreč vse pogosteje spopadel s pomembnimi procesi preobrazbe španske družbe, podeželja, tovarn in soses. Vojaški napor je pomenil večkrat žrtvovanje ali z drugih republikanskih strank uničenje teh pomembnih momentov novega ljudskega enakopravnega življenja, kjer so za delo na zemlji, v tovarni ali soseski poprijeti vsi in se skupno odločali in dogovarjali o skupnem življenju. Ti časi so množični ljudski kolektivov so ostali tisti, ki so jih doživelji, kot najsrcenejši in najbolj osvabajojoči v življenju, in bilo jih je, kljub kasnejšemu trpkemu koncu, vredno živeti. Nastopu in vse večji moči komunistov Španije in kominterne, komunistične, tretje internationale, avtor posveti razmeroma malo prostora. Bol sta poudarjeni na stanjanje republikanske armade po sovjetskem modelu in obračun z gverilsko izbiro anarhistov ter spopad med anarhisti in predstavniki katalonskih komunistov PSUC. Srečamo se z nekaterimi kasnejšimi različnimi opredelitvami in razlagami. Poudarek daje avtor takratnim širšim razpravam, tudi filozofskim, o človeku in državi, o vzgoji in izobraževanju, o moralni, o novi vlogi žensk ob trganju patriarhalnih vezi. Razvidna sta splet in konflikt interesov, slojev, tradicij in kultur, in ne le političnih stališč.

Posebno pozornost namenja knjiga razpotjem in razkrivajočim izbiram, pred katere so bile postavljene množice španskih anarhistov in vidnejše osebnosti anarhisti-

čnih organizacij. Do vseh kaže razumevanje in spoštovanje, in v tem se razkriva, ob pozornosti zgodovinarja, duša človeka, anarhistika, ki je temu gibanju posvetil veliko svojega življenja, in morda dobro ve, če smem povedati to, kar sem ob branju občutila in čutim tudi sicer do ljudi, ki so se v 20. stoletju uprli fašizmu in upali v pravčnejši svet enakopravnih ljudi: da mi, ki smo zrasli v letih miru po drugi svetovni vojni in smo užili najboljše sadove boja proti nacija-fašizmu ter zloma sil osi, nimamo pravice, da jim sodimo in jih obsojamo. Poklicani smo, da se danes opredeljujemo za naš čas in za bodočnost. Prazniki, obletnice, spominski dnevi so vselej pomemben del vseake stvarnosti in ni vseeno, katere si postavljamo. A pretekla dogajanja moramo postaviti predvsem v zgodovinski kontekst. Skušati moramo zgodovino razumeti in jo spoštovati. Leta španske republike to od nas verjetno zahtevaže še posebno.

Danes je v Sloveniji slišati tudi anarhično misel, bolj kot kadarkoli v preteklosti. Ob knjižnih in časopisnih publikacijah je tu bogat izbor na spletnih straneh. Tudi drugi novi glasovi se pojavljajo. Tako je pred nedavnim izšel prvi slovenski prevod Polkona Kataloniji pisatelja Goergea Orwella, ki je recimo v hrvaščini izšel v Zagrebu že leta 1983 in 1984, druga znana dela istega avtorja pa so bila prevedena v Sloveniji že med letoma 1970 in 1984. Tudi te nove knjižne izdaje so v naših krajih prilika za izmenjavo in spoznavanje. Mnogi smo se v zadnjih letih podali v nepričakovano vlogo »kulturnih posredovalcev« in tako so tudi nastala nova znanstva in srečevanja, tudi z mnogimi someščani, s katerimi se v preteklosti nismo družili (pa naj se to pač sliši tudi kot opravičilo). Podobno bodo v Kopru, v torek, 18. maja ob 19. uri pri Knjigarni Libris predstavili kompletno »Spagna 1936 L'utopia e la storia«, s knjigo in DVD posnetkom dokumentarca o barcelonski CNT.

Knjig prof. Claudio Venze pa svetujem vsakemu, ki bi si rad vzel čas za bolj učenje, se pristop do španske državljanške vojne. Včasih bo potreboval kaj več predznanja, a bolj kot da bi

KOLESTARSTVO - Ekipni kronometer

Moštvo Liquigas povsem prekosilo tekmece

Zdaj vodi Italijan Nibali pred rojakom Bassom - Tuji zaostali

V Cuneu srečni
Nibali je leta 2007
zasedel drugo
mesto na dirki Po
Sloveniji

ANSA

TURIN - 93. kolesarska dirka po Italiji, ki je po treh nizozemskih etapah in prostem dnevu vendarle prišla v domovino, je po Bradleyju Wigginsu, Cadelu Evansu in Aleksandru Vinokurovu dobila še četrtega nosilca rožnate majice vodilnega. Po 33 kilometrih dolgem ekipnem kronometru (še 18. v skoraj stoletni zgodovini Gira) jo je v Cuneu obklekel Italijan Vincenzo Nibali, to pa po zaslugu zmage ekipe Liquigasa, ki je bila 13 sekund hitrejša od ekipe Skyja.

Za italijanske ljubitelje kolesarstva, ki so bili po prvih etapah razočarani nad dosežki njihovih kolesarjev, pa je še bolj pomembno, da so zdaj na vrhu trije njihovi kolesarji, za Nibaljem sta razvrščena Basso, eden izmed velikih favoritonov in zmagovalcev leta 2006, in pa Valerio Agnoli. Vsi so člani Liquigasa, ki je na prvi etapi v Italiji, ekipni vožnji na čas pokoril konkurenco.

«Pokazali smo veliko složnost in še večje srce, za uspeh imajo zasluge prav vsi. Zdaj smo na vrhu in majico vodilnega nameravamo braniti. Ne vem, ali jo lahko do konca zadržim jaz, lahko pa rečem, da sem v dobrni formi in se bom boril po svojih najboljših močeh. Zaradi tega, ker sem na Giro prišel v zadnjem trenutku, nimam izdelane strategije. Vsak dan bo razmišljal le o naslednjem etapi, nato pa bom videl, kaj se bo zgodilo,» je na cilju dejal 26-letni Nibali, kolesar iz Messine na Siciliji, ki je že blestel tudi na slovenskih cestah, saj je leta 2007 na dirki Po Sloveniji zasedel drugo mesto. Zanimivo je, da je Nibali na letošnjo dirko prišel šele kot zamenjava za zasno suspendiranega Franca Pellozottija.

Ekipa Astane je imela veliko težav. Kapetan Vinokurov je svoje kolege gnal do onemoglosti, kar trije izmed njih rit-

ma niso zdržali. S skrajnimi močmi je do cilja prišel tudi Štangelj, kar pa glede na njegovo delo pred tem ni prav nič čudnega. Na začetku je bil Novomeščan ves čas med tistimi, ki so narekovali ritem, tako da se je močno utrudil. Vsekakor je tudi on zaslužen za solidno peto mesto, kar pa Kazahstance vendarle ni zadovoljilo. Vinokurov je v skupnem seštevku padel na šesto mesto, za Nibalijem zaostaja 33 sekund, po etapi pa je priznal, da ekipa le ni isto, kar je bil navajen od prej, ko so v njej tekmovali specialisti za to disciplino.

Današnja etapa od Novare do Novi Ligureja (162 km) je pisana na kožo sprinterjev. Veliko pričakovanje vladala predvsem za Alessandra Petacchija, ki je na Nizozemskem imel smolo, zatrebil pa je tudi nekaj napak.

Izidi 4. etape (ekipni kronometer): 1. Liquigas-Doimo 00:36:37; 2. Sky +0:13; 3. HTC-Columbia 0:21; 4. Katjuša 0:27; 5. Cervelo Test Team 0:36; 6. Omega Pharma-Lotto 0:44; 7. Garmin-Transitions 0:47; 8. Milram 0:55; 9. Rabobank 01:02; 10. BMC Racing Team 0:19.

Skupni vrstni red: 1. Vincenzo Nibali (Ita/Liquigas-Doimo); 2. Ivan Basso (Ita/Liquigas-Doimo) +0:13; 3. Valerio Agnoli (Ita/Liquigas-Doimo) 0:20; 4. Andre Greipel (Nem/HTC-Columbia) 0:26; 5. Matthew Harley Goss (Avs/HTC-Columbia) isti čas; 6. Alekander Vinokurov (Kaz/Astana) 0:33; 7. Vladimir Karpec (Rus/Katjuša) 0:35; 8. Richie Porte (Avs/Saxo Bank) 0:45; 9. David Millar (VBr/Garmin-Transitions) isti čas; 10. Paolo Tiralongo (Ita/Astana) 0:59 .. 27. Cadel Evans (Avs/BMC) 1:59; 32. Carlos Sastre (Špa/Cervelo) 2:13; 36. Gorazd Štangelj (Slo/Astana) 2:33; 41. Stefano Garzelli (Ita/Acqua&Sapone) 2:49; 44. Damiano Cunego (Ita/Lampre Farnese Vini) 3:45, 50. Bradley Wiggins (Vbr/Sky) 4:36.

NOGOMET FIFA izključila Salvador

SAN SALVADOR - Mednarodna nogometna zveza (FIFA) je suspendirala nogometno zvezo Salvadorja. Zaradi vmešavanja lokalne politike v delo salvadorske zvezne ne klobi ne državna reprezentanca ne bodo smeli nastopiti na tekmovanjih pod okriljem krovne nogometne organizacije. FIFA bo 8. junija preverila, ali je njen opozorilo obredilo sadove. Največ težav zaradi sankcij bi utegnila imeti trojica sodnikov iz te države, ki bo delila pravico na bližnjem svetovnem prvenstvu v Južnoafriški republiki.

RUSKI NBA - Upravni odbor košarkarske lige NBA je odobril ruskemu poslovnežu Mihailu Prohorovu nakup moštva New Jersey Nets. Prohorov je eden najbogatejših Rusov, že decembra lani pa je kupil 80 odstotkov moštva ter postal 45-odstotni vlagatelj v novo dvoranu v Brooklynu.

PRESENEČENJA - Med največjimi presenečenji objave seznama 30 kandidatov za nastop na nogometnem SP v JAR sta izločitev Intervegega vezista Estebana Cambiassa in brazilskega napadalca Ronaldinha. Slednji bo odšel na SP le, če se bo kdo od že izbranih 23 kandidatov poškodoval, je poudaril selektor Brazilije Dunga.

TURNIR - Italijanska nogometna reprezentanca mladih do 20 let je v Fontanafreddi v okviru turnirja štirih narodov s 4:1 premagala Švice.

JADRANJE - Drugi dan evropskega prvenstva v jadranju v razredu finn so organizatorji v Splitu opravili le eno regato, v kateri je zmagal Hrvat Mate Arapov, Izolan Vasilij Žbogar je bil peti, Koprčan Gašper Vinčec pa 13. med 95 jadralci.

PRIPRAVE - Slovenska odbojkarska reprezentanca je v pripravah za kvalifikacije za evropsko prvenstvo odigrala še drugo prijateljsko tekmo. Tako kot Slovake je tudi Turke v Ankari premagala s 3:2 (-23, 27, -26, 16, 8). Naučinkovitejši v slovenski vrsti je bil z 19 točkami Alen Pajenk, Vid Jaklopin jih je dosegel 16, Alen Šket 14, Tine Urnaut pa 12.

NOGOMET Atl. Madrid osvojil evropsko ligo

HAMBURG - Nogometni Atletica iz Madrida so zmagovalci prve izvedbe evropske lige, ki je nadomestila pokal UEFA. V finalu v Hamburgu so po podaljšku premagali Fulham z 2:1 (1:1; 1:1). Oba gola je dosegel Diego Furlan, prvega v 32. drugega pa v 116. minutu. Vmes je v 37. minutu za Londončane mrežo zatrezel Simon Davies. Za Madridčane je to druga evropska lovorika, leta 1962 so bili zmagovalci pokala pokalnih zmagovalcev. Fulham ostaja brez evropske lovorike.

HOKEJ NA LEDU Švica ugnala Kanado ZDA le za obstanek

KÖLN - V skupinah B in D svetovnega hokejskega prvenstva v Nemčiji je končano predtekmovanje. Švicarji so s presestljivo zmago nad olimpijskimi prvaki Kanadčani s 4:1 ohranili stodstoten izkupiček, Finska pa si je s tesno zmago nad ZDA (3:2) zagotovila prvo mesto v skupini, Američane, olimpijske podprvake, pa hkrati poslala v skupino za obstanek. Boj za obstanek v elitni družini, v katero bosta na naslednjem svetovnem prvenstvu na Slovaškem prišli reprezentanci Slovenije in Avstrije, čaka tudi Italijane, ki so v zadnji tekmi s Latvijo izgubili z 2:5.

Nemčija je v skupini D dosegla še drugo zmago, in sicer s 3:1 proti Danski.

Izidi 3. krog: - skupina B (Mannheim): Italija - Latvija 2:5 (1:1, 0:1, 1:3); Kanada - Švica 1:4 (1:2, 0:1, 0:1).

Vrstni red: Švica 9, Kanada 6, Latvija 3, Italija 0

Skupina D (Köln): Danska - Nemčija 1:3 (1:1, 0:2, 0:0); Finska - ZDA 3:2 (0:1, 1:0, 2:1). Vrstni red: Finska 6, Nemčija 5, Danska 5, ZDA 2.

NAŠ POGOVOR - Nekdanji vrhunski igralec Adriano Panatta

»Šport ni več vzgojen«

Tenis ni sankanje, igrajo ga povsod po svetu, zato je težko uspeti - Včasih sem bil s 185 cm med višjimi igralci, danes bi bil nizke rasti

Adriano Panatta v ponedeljek v Trstu (KROMA)

va uvrstili v finale. Obratno imajo moški nekaj več težav, da bi prodrli v sam vrh. Mislim, da se to že nekaj let dogaja, gotovo to velja za zadnje desetletje. Žal ne vem, če se bo v kratkem kaj spremenilo. Nisem prava oseba, da bi analiziral razloge, in teh je več, zakaj se to dogaja. Že več kot deset let nisem več v teniski zvezzi, tako da ne vem, kaj delajo, da bi izboljšali razmere, oziroma ne vem, če sploh kaj delajo.

Vi na tej pobudi malčke učite tenisa. Kakšno je trenutno stanje te panoge v Italiji?

Ni dvomov, da je v tem trenutku ženski tenis bolj uspešen od moškega. Rezultati so dobri zlasti na ekipni ravni, kjer smo osvojili tudi zadnji pokal federacij (nekak Davisov pokal za ženske, op.p.) in se letos zno-

Je morda delo z mladimi slab?

Ne vem. Enostavno treba postaviti na pravo mesto osebe, ki dobro vedo, kateri so razlogi za težave in poznajo rešitve. Kot na vseh področjih potrebujemo strokovnjake. In nekoga, ki te strokovnjake imenuje.

Morda je razlog tudi v tem, da ostaja tenis sport, ki ni za vsakogar?

Ne bi rekel tega. Mislim, da lahko danes vsakdo igra tenis. Ni več kot nekoč. Gre pa za zahteven šport, saj si na teniskem igrišču popolnoma sam, ne gre za ekipni šport. Treba imeti določene značilnosti, tudi fizične, da se s tem športom ukvarja na določeni ravni.

Ob tem velja poudariti, da gre za res mednaroden šport, ki ga igrajo vseporosod. Ni kot sankanje, ki je razvito le v šestih državah, tako da je veliko lažje se prebiti do vrha. Tu je konkurenca izjemna. Na površje se prebijajo le izjemno nadarjeni igralci.

Zadnja leta tudi pri tenisu kot v številnih drugih športih postajajo vedno bolj pomembne atletske priprave oziroma fizične sposobnosti igralca.

To velja za vse športe. Poglejte koliko in kako hitro tečejo pri nogometu danes v primerjavi s tekmacami pred dvajsetimi leti. Isto tako je moč udarcev pri modernem tenisu veliko večja kot v obdobju, ko sem ga sam igral. Tudi z morfološkega vidika se je tipičen teniski igralec precej spremenil. Visok sem 185 centimetrov in takrat sem bil med najvišjimi teniškimi igralci. Zdaj bi sodil med igralce nižje postave, medtem ko je standardna višina sedanjega teniškega igralca med 190 in 195 cm. Moč udarcev pa je tudi odvisna od veliko bolj tehnoloških loparjev.

Iztok Furlanič

NAŠ POGOVOR - Trener Krasa Alessandro Musolino

»Na prvi tekmi v Repnu ne smemo prejeti golov«

»Fizično in psihološko smo dobro pripravljeni« - Možnosti so 50:50

Kras Koimpex bo v soboto 22. maja (ob 16. uri) igral prvo tekmo državnega play-offa za napredovanje v D-ligo. V Repnu jim bo nasproti stala ekipa Verbano Calcio iz Lombardije. Povratna tekma bo 30. maja v Besozzu pri Vareseju. Pri Krasu že pripravljajo avtobusni izlet v Lombardijo. Zanimanje navijačev bo toliko večje, če bo Kras na prvi tekmi iztrgal pozitiven izid.

»Prepričan sem, da bomo zelo dobro pripravljeni za prvi dvoboj proti lombardski ekipi. V zadnjih krogih se je naša forma stopnjevala in ekipa je bila znova uigrana. Do 22. maja bomo še dobro trenirali in se optimalno, tako fizično kot psihološko, pripravili za pomembno tekmo. Nekateri igralci so dovolj izkušeni, tako da jih tovrstni dvojbi ne strašijo. Nasprotno, motivirajo jih. Odsotna bosta le Banello in Batti, ki pa bo lahko kmalu na razpolago. Še posebno, če premagamo Verbano in če bomo v drugem krogu igrali proti ekipi iz Mark ali iz Umbrije,« je dejal Krasov trener Alessandro Musolino.

Ta teden boste bržkone še intenzivno trenirali?

Ta teden bodo treningi še intenzivni. S kondicijskim trenerjem Bombačem je namreč poudarke še vedno na formi. Upoštevati moramo, da bo mora 22. maja že vroče, tako da bo treba biti maksimalno dobro pripravljeni. Prihodnji teden pa bomo zmanjšali intenzivnost treningov in se bomo osredotočili na taktični del priprave.

Bržkone ste v zadnjih krogih že začrtali priprave za nastop v končni prvenstvu?

Ko je bilo jasno, da ne moremo več dohititi prvouvršcene Torviscose, smo se začeli psihološko in fizično pripravljati na podaljšek sezone, to se pra-

Krasova obramba, na čelu z jameljskim branilcem Matejem Bagonom (na posnetku), bo morala biti proti Verbanu še toliko bolj pozorna. Na sliki zgoraj trener Alessandro Musolino

KROMA

vi na play-off, čeprav smo si morali mesto v končnici šele izboriti, saj nam je Pro Cervignano nevarno dihal za ovratnik.

Koliko poznate nasprotnika?

Nekaj informacij o Verbanu imamo, čeprav še vedno zelo malo. Vsi dobro vemo, tudi glede na izkušnje iz prejšnjih let drugih deželnih ekip, da nas čaka zelo težka naloga. Elitna liga v drugih deželah je bolj kakovostna od naše. Klub temu pa sem hkrati prepričan, da se lahko enakovredno borimo. Imamo dobro ekipo in odlične posamezni.

V odstotkih koliko možnosti ima Kras?

Polovico, 50%. Pričakujem dve

izenačeni tekmi, na katerih bi lahko odločala epizoda.

Verbanio Calcio naj bi imel kar nekaj nekdajnih profesionalnih igralcev, ki so igrali tudi v B-ligi.

Velja. Tudi mi imamo nekaj igralcev, ki so že igrali v višjih ligah, Kneževič v prvi slovenski ligi. Res je, da je lombardsko društvo na pol profesionalno društvo. To pa še ne pomeni, da so ne-premagljivi. Verbanio trenira tudi štirikrat tedensko, kot pri nas v D-ligi. Pri nas pa se v elitni ligi trenira trikrat tedensko.

Na prvi tekmi v Repnu bo treba ...

Zmagati in ne prejeti zadetkov. V

letošnji sezoni smo pravzaprav bolje igrali v gosteh kot doma.

Pričakujete tudi pomoč navijačev ...

Upam, da bo v Repnu veliko ljudi in da nas bodo spodbujali. Navsezadnje bo edina tekma na Tržaškem, kjer play-offa za napredovanje v D-ligo nismo že nekaj desetletij.

Če se že vrnemo na redni del sezone: ali je Torviscosa zaslужeno osvojila 1. mesto?

Je, čeprav na začetku sezone ni spadala med favorite. Mi smo žal med sezono izgubili kar nekaj točk po cesti, tako da nam je Torviscosa 'po-begnila'. (jng)

TENIS

Izpad, ki je celo dobrodošel

V nedeljo so odigrali zaostalo srečanje za obstanek v moški teniški C lige med Gajom in TC Casarsom. Klub temu, da so pri Gaji upali, da bo v tem terminu doma tudi Daniele Morossi, ki se je med tednom mudil v Viterbu, kjer je bil kot sodnik na mednarodnem turnirju, so morali Cigui in ostali na igrišče v nepopolni postavi. Izgubili so z gladkim 4:0, potem ko so skozi vse prvenstvo le s težavo dosegali kak delni rezultat.

Izpad iz C lige pa je v načrtovanju delovanja za prihodnje leto dobrodošel: druga Gajina postava si je namreč tako zagotovila nastopanje v deželni ligi D1, četudi bi se prva ekipa odločila, da se odpove nastopanjem. Pravilnik teniške zvezde namreč kaznuje odpoved ekipe od državnega ligaškega tekmovanja s tem, da odvzame pravico do nastopanja tudi ostalim društvenim ekipam iste konkurranse – moške ali ženske – ki nastopajo v državnih prvenstvih (od A do C lige) in jih potisne v najnižjo deželno ligo, ki je v naši deželi D3.

Gajini ekipi U14 in U12 zdaj za deželni naslov

Razveseljivi pa so bili rezultati mladinskih Gajinih ekip: Petra Corbo in Nicoletta Furlan v kategoriji under 14 ter sestri Puggiotto Nicole in Alessia v kategoriji under 12 so si zagotovile nastop v deželnem finalu.

Starejši sta premagali z 2:0 vrstnice TC Triestina in se bosta v sobotnem finalu v Gorici na Rojcah (ob 15.00) pomerili z ekipo Tennis Campagnuzza, mlajši pa z istim izidom odpravile TC Forgario, finale pa bosta odigrali v nedeljo na Padričah (ob 15.00) proti Tennis Citta di Udine.

Svoje prvenstveno srečanje sta odigrali tudi Ginevra Zelaschi in Nicoletta Pirina v kategoriji under 16 proti TC S. Vito. Delno zmago je dosegla le Pirina, končni izid pa je bil 1:2 za TC S. Vito. Pred koncem čaka gajevke še zaostalo srečanje proti TC Liberi iz Vidma.

KOŠARKA - Derbi promocijske lige

Spadoni junak Sokolove zmage

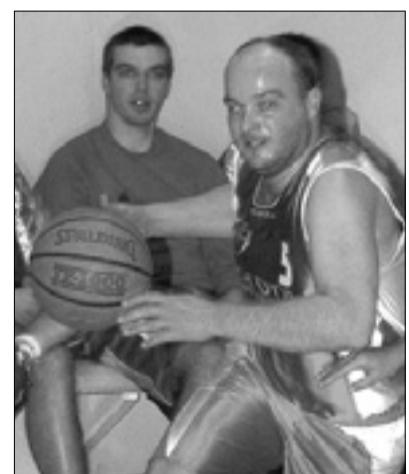
Proti Domu v Gorici odločilen v zadnjih minutah

Dom - Sokol 58:59 (8:26, 20:35, 38:45)

DOM: Voncina 2, Belli 5, Collelenzini, Cej 5, Čotar nv, Garra 11, Kos 7, Bon 6, Gratton 11, Kristancic 11, Zavadlav nv, trener Jan Zavrtanik. SON: 21, PON: nihče, 3T: Belli, Cej in Garra 1.

SOKOL: Guštin 2, Spadoni 11, Kocman nv, Rogelja 3, Hrovatin, Umek 14, Piccini 4, Budin 19, Vidali 6, trener Marko Emili. SON: 24, PON: Budin in Vidali, 3T: Spadoni 2, Umek in Rogelja 1.

Angelo Spadoni je nedvomno junak derbiha promocijske lige med Domom in Sokolom. Tako so se Sokolovci maščevali za poraz, ki so ga utrpljeli v Nabrežini proti Domovcem v prvem krogu playofa. Začnimo pa na začetka. V prvi četrtini so gostje takoj prevzeli pobudo in popolnoma nadigrali nemočne gostitelje. V tem delu je blestel predvsem Budin, ki je dosegel kar 16 točk od končnih devetnajstih. Na drugi strani so varovanci trenerja zavrtanika samo opazovali igro zagrizevih gostov, igrali nezbrano in nemotivirano. Posledica tega je bil izid 26:8 v prid Sokolovcem ob koncu prve četrtine. V drugi četrtini so se Domovci nekoliko zbrali in z boljšo obrambo z Grattonom in Kristancicem na čelu nekoliko znižali zaostanek. Na drugi strani pa je Jan Umek poskrbel za to, da je Sokol šel na odmor s še vedno visoko prednostjo petnajstih točk. Klub visoki razliki se v derbiju lahko zgodi vsega. Z odlično tretjo četrtino so Belli in soigralci (pri katerih se je pozna la odsotnost Furlana) razpolovili zaostanek in se približali gostiteljem (pri katerih so bili odsotni Malalan, Hmeljak, Križman in Vescovi) ob koncu če-

Angelo Spadoni

KROMA

trine pri izidu 38:45. Tedaj je bil ves zalet na strani Domovcev, ki so v prvi polovici zadnje četrtine dodatno znižali zaostanek po zaslugu natančnega izvajanja prostih metov. Dve minuti pred koncem so Domovci izenačili in nato tudi povedli s točko razlike. Nato je stopil v ospredje Spadoni. Trem prostim metom je dodal še trojko, ki je omogočila Sokolu vodstvo pri izidu 57:56 petnajst sekund pred koncem tekme. Nato je bila nad Bellijem storjena osebna napaka, tako da je sledil imel na razpolago dva prosta meta 6 sekund pred iztekom časa. Zadel jih je oba, tako da so Domovci povedli 58:57. V šestih sekundah pa je Spadoni pretekel celotno igrišče, prisel do Domovega koša in iz težkega položaja vrgel na koš. Žoga je nekaj časa plešala po obroču in nato šla skozi obroč. Sokol je tako zasluženo slavil, v Domovem taboru pa je bilo vidno razčaranje, saj so bili Domovci do poslednje sekunde le korak od zmage. (av)

ŠOLSKI ŠPORT - Atletika

Na deželni fazi dvakrat na stopničkah

Mateja Petejan druga v metu krogle, Martin Novak tretji v daljinji

Mateja Petejan

Na goriškem atletskem stadionu na Rojcah je bil deželni finale v lahkoi atletiki za dijake višjih srednjih šol. Letos je bil namejen le dijakom in dijakinjam prvih letnikov (naračnjaki). Pravico do nastopa na tej fazi si je priborilo tudi šest dijakov naših gorških šol, pet licejskega pola Gregorčič/Trubar in dijak tehničnega pola Cankar/Vega/Zois. Najboljši uvrstitev je dosegla odbojkarica Mateja Petejan (Gregorčič) z 2. mestom v metu 3 kg težke krogle. Z izidom 9,70 metra je le za 20 centimetrov zaostala za zmagovalko. Martin Novak (Zois), ki sicer redno tekmuje v troskoku, je v daljinji zasedel 3. mesto z izidom 5,53 metra. Če bi skakal kot na pokrajinski fazi (5,80 m) bi bil drugi. Atletinja Karol Paulin (Gregorčič) je v metu disk (1 kg) z izidom 25,18 m zasedla 4. mesto. Do zadnjega meta je bila tretja. Pol kilograma težji disk je hokejist na rolierjih Jan Mauri (Gregorčič) zalučal 22,34 metra daleč, kar muje med fanti navrglo 8. mesto. Erik Sivec (Gregorčič) je bil v teku na 300 m 12. z izidom 43,00 sekunde.

Med tekmovalkami s posebnimi potrebami sta nastopili tudi dijakinji pedagoškega oziroma družboslovnega liceja Slomšek iz Trsta. V teku na 100 m sta se Elina Zobec in Sara Virginella uvrstili na 2. oz. 3. mesto.

ODOBJKA - UNDER 13 ŽENSKE

Sloga Dvigala Barich - OMA 0:3 (12:25, 15:25, 15:25)

SLOGA DVIGALA BARICH: Čufar,

Feri, Ferluga, Gornik, Kocman, Košuta,

Kočič, Mojca in Urška Petaros. Trener Martin Maver

V tej tekmi so najmlajše Slogašice nastopile v okrnjeni postavi in v še mlajšem sestavu kot običajno, kar se je severa do pojavila predvsem pri gradnji igre. Sprejem ni bil najboljši (medtem ko so bile pri igranju prve žoge nasprotnice neprimerno boljše), kar je seveda pogojevalo nadaljnjo gradnjo. Slogadice so se sicer po svojih močeh trudile, nasprotnik pa je bil tokrat vendarle premočan.

NOGOMET - V ŠTANDREŽU

Turnir Daniele Danielis v polnem teku

Pri Juventini v Štandrežu je v polnem teku 9. mednarodni turnir Vito in Daniele Danielis, na katerem nastopa 16 ekip cicibanov iz Italije in iz Slovenije. Na štandreškem igrišču igrajo igrajo vsak dan po štiri tekme, in sicer ob 18. in ob 19. uri. Turnir bo končal 22. maja. Dosedanji izidi: Hit Go-

SPDT obvešča, da zaradi tehničnih razlogov odpade izlet na Golico, ki je bil napovedan za nedeljo 16. maja.

SMUČARSKA KOMISIJA ZSĐI obvešča, da bo zaključno nagrajevanje 5. Primorskega smučarskega pokala in 6. pokala Alternativa sport v nedeljo 23. maja t.i. od 16. ure dalje v parku Ljudskega doma v Križu pri Trstu (Restavracija Bita).

GIMNASTIČNO ODSEK ŽZ BOR vabi na zaključno akademijo, ki bo v soboto, 22.maja 2010 ob 17.00 v veliki dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu 1.maja pri Boru.

SD BREG - Košarkarski kamp 2010. Kje? V dolinskem športnem centru. Kdaj? Od 14. do 19. junija. Umril: od ponedeljka do petka, od 8.00 do 18.00, v soboto od 8.00 do 13.00. Kdo? Dekleta in fantje od 7. do 16. leta. Predvidena prisotnost uglednih gostov slovenske košarkarske reprezentance. Informacije: od ponedeljka do petka ob 16.30 do 18.30 na tel. št. 3358445365 (Gioia) in 3484718440 (Martina).

SPDT sporoča, da bo vpisovanje za izlet in Črno goro v sledenih datumih: v ponedeljek, 24. in v četrtek, 27. maja, od 19. do 21. ure na državnem sedežu v Boljuncu, v torek, 25. maja, od 10. do 12. ure na sedežu društva v ul. Sv. Frančiška 20 v Trstu. Za informacije lahko poklicete Marinko Pertol na tel. št. 040-413025 ali 328-4717974, ali Franca tel. št. 338-4913458.

BK MAK prireja v soboto, 15. maja, od 8. ure dalje 8. ženski mednarodni balinarski turnir na balinščini v Štandrežu. Ob zaključku turnirja v popoldanskih urah bosta potekala nagrajevanje in družabnost; informacije 347-1072598 (Jari).

TPK SIRENA in ZSĐI organizira poletne jadrnalne tečaje za otroke od 6. do 18. leta starosti. Nudimo teoretične in praktične tečaje v razredu 'optimist' in 'europa-laser'. Podrobnejše info: so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarški drevored 32, e-mail: tpksirensa@libero.it.

AŠD SK BRDINA - organizira 26. in 27. junija, dvočrninov izlet v »Mirabilandio«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladinke/ce (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta v Piranu. Vprašanja in prijave sprejemamo do 02. junija na info@cheerdancemillenium.com ali 349-7597763 Nastja!

JAZZ - Danes in jutri

Evropski jazzovski orkester v Ljubljani in Novi Gorici

Evropski jazzovski orkester bo letošnjo evropsko turnejo sklenil z dvema koncertoma v Sloveniji. Pod takstirko dirigenta, aranžerja, saksofonista in skladatelja Tadeja Tomšiča bo drevi ob 20. uri nastopil v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, dan pozneje pa ob 20. 15 še v Kulturnem domu Nova Gorica. Danska organizacija Swinging Europe vsako leto s skupino jazz producentom Zvezo evropskih radijskih postaj izbere zasedbo najbolj perspektivnih jazz glasbenikov iz Evrope in jih poveže v Evropski jazz orkester. Izbere tudi dirigenta, s katerim nova zasedba v pomladnih mesecih krene na koncertno turnejo po Evropi.

Letos so izbrali slovenskega dirigenta Tomšiča. Ta je program sestavil iz nekaterih že znanih skladb evropskih komponistov, kot sta pred kratkim umrli Peter Herbolzheimer in slovenski skladatelj Jože Privšek.

Letoski orkester sestavlja 19 evropskih glasbenikov, starih med 18 in 30 let. Letošnji koproducent projekta Swinging Europe in turneje evropskega jazz orkestra je tudi RTV Slovenija.

Turje na mladih jazzistov se je za-

čela 28. aprila na Danskem in je krenila proti Poljski, se ustavila v Nemčiji, na Češkem, Slovaškem in v Avstriji, sklenila pa se bo s koncertom v novogoriškem Kulturnem domu.

Glasbenikom se bo na koncertu, s katerim kulturni dom zaključuje izvenabonmajsko ponudbo koncertov za letošnjo sezono, priključila pevka Nina Strnad. Mlada pevka prihaja iz razreda profesorice Nade Žgur, glasbeno šolanje pa bo jeseni nadaljevala v ZDA pri slovenski pevski pedagoginji Nancy Marano.

Cilj oblikovanja Evropskega jazz orkestra je povezovanje dediščine različnih evropskih jazzovskih kultur in sredin ter njen oživljanje skozi kompozicije obetavnih in tudi že priznanih komponistov. Prav tako želi orkester vzpodbudit možnost izmenjave izkušenj ter s tem izobrazbe in razvoja profesionalne poti mladih glasbenikov.

Od leta 1998, ko so prvič izoblikovali takšen jazz orkester, pa do danes je na 205 koncertih v 35 državah sodelovalo 276 glasbenikov. V orkester so bili povabljeni tudi slovenski glasbeniki, med njimi Blaž Trček, Jure Pukl, Rok Štirn in Jaka Kopač, piše na spletni strani Cankarjevega doma. (STA)

bujenje». / Ponovitve: v četrtek, 20. maja ob 19.30.

V pondeljek, 24. maja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vročé«. / Ponovitve: v soboto, 29. ob 20.30 in v nedeljo, 30. maja ob 16.00.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG

V petek, 28. maja ob 20.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vročé«. / Ponovitve: v soboto, 29. ob 20.30 in v nedeljo, 30. maja ob 16.00.

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Danes, 13. maja ob 20.30 / Davide Calabrese in Lorenzo Scuda: »Oblivion show«. Režija: Gioele Dix. / Ponovitve: v petek, 14. maja ob 20.30.

GORICA

Kulturni dom (Ul. Brass 20)

Jutri, 14. maja ob 20.30 / Zaključni gledališki komični večer v sklopu festivala »Komigo«; Mauro Fontanini: »Il matrimonio può attendere (Poroka lahko počaka)«. Nastopajo: Marco Dallan, Erica Laprocina, Graziana Stallone, Mattia Vecchi, Adonella Greco, Laura De Carli in Francesco Piscopo.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG

Veliki oder

Danes, 13. maja ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«.

Jutri, 14. maja ob 19.30 / William Shakespeare: »Julij Cezar«.

V soboto, 15. maja ob 19.30 / Boštjan Tadel: »Ponudba in povpraševanje«. / Ponovitve: v torek, 25. in v sredo, 26. ob 19.30 ter v četrtek, 27. maja ob 17.00.

V pondeljek, 17. maja ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«. / Ponovitve: v torek, 18. ob 18.00, v sredo, 19., v četrtek, 20., v soboto, 22. in v pondeljek, 24. maja ob 19.30.

V petek, 21. maja ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Uh ljubezen«.

Mala drama

Jutri, 14. maja ob 20.00 / Ulrike Syha: »Zasebno življenje«.

V soboto, 15. maja ob 20.00 / Kristijan Muck: »Vehikel«.

V torek, 18. maja ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

V sredo, 19. maja ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

Mestno gledališče Ljubljansko Veliki oder

Jutri, 14. maja ob 19.30 / Ivo Martinić: »Drama o Marjanu in tistih okrog njek.«

Danes, 13. maja ob 19.30 / Molierre: »Skopuh«. / Ponovitve: v četrtek, 13., v pondeljek, 18., v petek, 21., v torek, 25., v sredo, 26. v četrtek, 27. ter v pondeljek, 31. maja ob 19.30.

V soboto, 15. maja ob 19.30 / Bertold Brecht: »Bobni v noči«. / Ponovitve: v torek, 18. ob 15.30 in ob 19.30

V sredo, 19. maja ob 19.30 / Steven Safer in Duncan Sheik: »Pomladno pre-

V sredo, 19. maja ob 20.00 / »Življenje znotraj zvoka«. Neofonia. Dirigent: Steven Loy.

V četrtek, 20. maja ob 20.30 / Nastopata skupini: Tanya Tagaq (Cambridge Bay, Nanavut, Kanada), Mahmoud Ahmed & Alamayehu Eshete + Badume's Band (Etiopija, Bretanija).

V četrtek, 20. maja ob 19.00 Gallusova dvorana / Georges Bizet: »Carmen«. Opera v štirih delih. Režiser: Charles Roubaud. NAsojapo: Operni solisti in zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

V soboto, 22. maja ob 20.00 Dvorana Slovenske filharmonije / Letni koncert; APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Dirigent: Sebastian Vrhovnik.

AKC Metelkova

V soboto, 22. maja ob 23.00 Channel Zero / La Minor iz (St. Petersburga).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeeveških časov in pa egiptiški, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella - (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Giorgia Carmelicha pod naslovom: »Futurističerie (Viaggi d'arte tra Trieste, Roma e Praga)«. Na ogled je tudi razstava: »Futurismo russo. Opere di una collezione«. Urnik: od 10.00 do 18.00. / Za več informacij: tel.: 040 - 6754350; fax: 0406754137; e-mail: revoltella@comuni.triesite.it.

Salone degli Incanti - bivša ribarnica: danes, 13. maja ob 19.00 bo otvoritev razstave: »Sodobnega hrvaškega kiparstva«. Razstava bo odprta od 14. maja do 16. junija; od ponedeljka do petka od 12.00 do 20.00 ter v soboto in nedeljo od 10.00 do 20.00.

Železniški muzej na Campu Marziu (Ul. Giulio Cesare 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040 - 3794185; fax: 040312756.

Palača Gopcevich - dvorana Attilio Selva (Ul. Gioachino Rossini 3): je a ogled fotografija razstava pod naslovom: »Due fiorini soltanto - Sebastiano nutti e Benque fotografi a Trieste«. Urnik: od 9.00 do 19.00.

OPČINE

Prosvetni dom:

zaradi velikega povpraševanja, bo fotografija razstava: »Ljudje prvega maja: trideset let praznika dela v Trstu«, odprta do sobote, 15. maja in sicer med 16.00 in 19.00 uro.

Bambičeva galerija: je na ogled slikarske razstave umetnika Vincenza Ceccheta pod naslovom: »Sprehodi«. Razstava bo odprta do 30. maja, tudi ob sobotah in nedeljah.

REPEN

Muzej Kraška hiša:

do 16. maja je na ogled fotografija razstava Rafka Dolharja pod naslovom: »Podobe s prehodenih poti«. Urnik: ob urah odprtja muzeja (nedelje in prazniki: od 11.00 do 12.30 in ob 15.00 do 17.00, ali po dogovoru: 040 - 327240).

ZGONIK

COŠ Prvi Maj 1945: skupaj s šolo Lojze Kokoravc Gorazd, vabita na ogled fotografike razstave Biserke Cesar pod naslovom: »Afriški pogledi otrok«. Urnik: med tednom od 10.00 do 16.00, od 10. do 21. maja.

NABREŽINA

Kavarne Gruden: je na ogled razstava Klavdije Marušič: »Kraški samotarji«. Urnik ogleda: v času odprtja kavarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galerija A. Kosič (Travnik 61 - Raštel

5/7) je na ogled razstava mednarodnega likovnega simpozija Slovenia, odprt za umetnost 2009, ki je potekal na Sinjem Vruhu pod naslovom: »Drug narava«. Urnik: do 31. maja od torka do nedelje med 14.00 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (vhod na Raštel 5/7, trgovina Kosič).

Kulturni Center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazzi Aleksandrije«.

Palača della Torre (Ul. Diaz 1/1 v Medei): še danes je na ogled »1/1 Me-deART gallery« razstavljal Miran Vižintin digitalne fotografije iz serije »Delicate Sound of Colours« in Daniele Bianchi skulpture Urnik: od petka do sobote med 17. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12. uro).

Galerija Modra'sv: Doberdobu, v organizaciji kulturnega društva Jezero v Doberdobu je na ogled skupinska razstava likovnih del, ki so jih izdelali udeleženci mednarodne kolonije Monošter 2008 na Madžarskem. Razstavljal: Baky Péter (Madžarska), Borsos Péter (Madžarska), Paolo Cervi Kervischer (Italija), Csuta György (Madžarska), Endre Göntér (Slovenija), Goce Kalajdžiski (Slovenija), Karácsy Kata (Madžarska), Metka Kavčič (Slovenija) in Kovács Ferenc (Madžarska); na ogled bo do 20. maja.

KULTURNI DOM: v četrtek, 13. maja ob 18.00 bo odprtje razstave: »Platnic časopisa Isonzo - Soča od leta 1999 do leta 2009«. Urnik: na ogled bo do 28. maja od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15.30 in 18. uro ter med prireditvami.

POKRAJINSKI MUZEJI V GRAJ-SKEM NASELJU: od 30. maja bo na ogled razstava digitalne fotografije skane na platno, pod naslovom: »Avtorski tekstil«. Dela predstavljajo Giulio Calderini, Fabio Fonda, Elisabetta Gon, Mauro Mauri, Ter Lorella Klun in Paul D. Redfern, člana fotokluba Skupina 75. Urnik: odprt od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

RONKE

Kavarna Trieste (Trg Oberdan): je na ogled razstava fotografij Borisa Prinčiča z naslovom: »Cvetje, vrtovi in kozmična harmonija«. Ogled bo možen do 12. junija.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojoščki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob pondeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom (Mala galerija Mira Kranca): je na ogled slikarska razstava Magdalene Cej.

Kosovelov dom: (Velika galerija): do 4. junija je na ogled razstava Megije Uršič Calci pod naslovom: »Muza v mozaični odelji«. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00.

<div data-bbox

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu: Kamnolom
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Slovenski film: Kratki filmi Martina Turka, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
10.50 Sveti maša, Papež Benedikt XVI na obisku v Fatimi
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.30 20.00, 23.15 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identità ignote
21.10 Nan.: Donna Detective (i. L. L. della Rovere)
23.20 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)
0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.35 Dok.: Svizzera, Ginevra, Zermatt e le terme di Loekerbard
7.00 Variete: Cartoon Flakes, vmes Zorro
8.15 L'albero azzurro
9.00 Aktualno: Il cercasapori - Sms Consumatori
9.45 Aktualno: Rai Educational - Cult Book Classic
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 20.30, 23.20 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Kviz: Cuore di mamma
18.05 Dnevnik - L.I.S.
18.10 Dnevnik in sportne vesti
19.00 Variete: Secondo Canale
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.35 Aktualno: Peccati - I sette vizi capitali
1.15 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Speciale Cominciamo bene - Prima
10.10 Aktualno: Cominciamo bene, sledi Cominciamo bene
10.30 Aktualno: Speciale Tg3
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in sportne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.15 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia
17.00 Processo alla tappa
18.10 Aktualno: Cose dell'altro Geo
19.00 21.05 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla

20.35 Nan.: Un posto al sole
21.10 Nan.: Law & Order
23.20 Variete: Parla con me
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

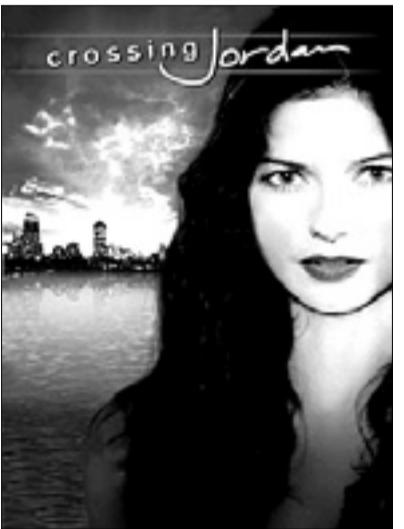
22.45 Aktualno: Il Rossetti
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Šport: Basket Snaidero Ud - Incontro Play off 11/05/2010

Rete 4

7.05 Nan.: Magnum P.I.
7.55 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 4
11.30 17.10 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Distretto di polizia 3
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.20 Film: Mister Roberts (kom., ZDA, '55, r. J. Ford, i. H. Fonda)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Destini incrociati (dram., ZDA, '99, r. S. Pollack, i. H. Ford)
21.50 10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
0.05 Film: Paura (triler, ZDA, '96, r. J. Foley, i. M. Wahlberg)
1.50 Nočni dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Focus
10.00 Punto Tg, sledi Omnibus Life
11.00 Aktualno: Due minuti un libro
11.10 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: Tempesta sul Nilo (pust., V.B., '55, i. L. Harvey)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panuccii, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. Ficarra & Piccone)
21.10 Nan.: I delitti del cuoco
23.30 Aktualno: Terra!

Slovenija 1

20.00 1.15 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Resničnostni show: S.O.S. Tata
23.15 S.O.S. Adolescenti - Istruzioni per l'uso
0.10 Variete: Victor Victoria

Italia 1

6.05 Nan.: Reba
6.40 17.40 Risanki
8.50 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Resničnostni show: La Pupa e il Secchione - Il ritorno
14.20 Risanka: I Griffin
14.45 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.10 Nan.: Kyle XY
16.10 Nan.: Jonas
16.40 Nan.: Sonny tra le stelle
17.15 Nan.: True Jackson, VP
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.30 Kviz: Viva Las Vegas (v. E. Papi)
21.10 Kviz: Fenomenal (v. T. Mammucari)
23.35 Variete: Mai dire Pupa
0.00 Film: È già ieri (kom., It., '04, r. G. Manfredonia, i. A. Albanese)
2.00 Dnevnik - Pregled tiska

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Storie tra le righe
9.00 Variete: Domani si vedrà
9.30 12.05 Klasična glasba
10.00 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk Show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Aktualno: La provincia ti informa
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
15.05 Šport: Volley Time
17.00 Risanke
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Archeologie
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nan.: Cold Squad

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 23.55 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti

14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Nautilus
15.45 City folk
16.15 Srečanje z...
16.50 Alpe Jadran
17.15 Srečanja v skupnosti Italijanov
18.00 23.20 Med valovi
18.35 23.50 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Back stage Live
20.15 Avtomobilizem
20.30 Športna oddaja
22.50 Primorski mozaik

Tv Primorka

8.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
18.00 Brez panike
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in Polja Evrope
20.30 Pod drobnogledom
21.30 Glasb. odd.: Postaja GO
22.45 Monitor (pon.)
0.00 Videostrani

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radio paraprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprtka knjiga; 11.00 Studio D; 12.30 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Zgoriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 6.45 Kronika; 7.00 Juntranjek; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoljan in pol; 10.00 RK svetuje za zdravje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pridelitev; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Obračun - satirična oddaja (pon.); 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Dnevnik; 20.00-22.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do repa, hip hop in valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pet sem tedna; 9.00 Dorothy e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprt prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvod, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Kratek stik; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domaćih pjesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30

ŠPANIJA - Zaradi preiskave Frankovih zločinov Garzon se bo moral zagovarjati pred sodiščem

MADRID - Španski sodnik Baltasar Garzon, ki je postal znan po preiskavah kršitev človekovih pravic, se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je pred dvema letoma začel preiskavo o zločinih nekdanjega španskega diktatorja Francisa Franca. Sodnik španskega vrhovnega sodišča Luciano Varela je včeraj odredil vložitev obtožnice proti Garzonu.

Sodišče 54-letnemu preiskovalnemu sodniku Garzonu očita, da je s preiskavo zločinov Francovega režima zavestno prekoračil svoja pooblastila in tako zlorabil pravo, poročajo tuje tiskovne agencije. Kdaj naj bi se začel proces proti njemu, še ni znano.

Če bo sodišče Garzona sponzalo za krivega, mu grozi konec sodniške kariere, v vsakem primeru pa dela ne bo smel opravljati, dokler bo tekel postopek proti njemu.

Garzon je preiskavo o zločinih diktatorja Franca, ki ga krivi za smrt prek 100.000 oseb med državljanstvo vojno od leta 1936 do leta 1939 oziroma v času diktature do leta 1975, začel leta 2000. Trdil je, da so Franco in njegovi prirženci med državljanstvo vojno in v prvih letih diktature zgrešili zločine proti človečnosti.

Sodnik je nekaj mescev kasneje preiskavo zaradi kritik o protizakonitem delovanju opustil in zadevo predal regionalnim sodiščem.

Špansko vrhovno sodišče, ki je zadevo obravnavalo na podlagi pritožbe dveh skrajno konservativnih skupin in Falangistične stranke, je ocenilo, da Garzon ne more preiskovati zločinov v času Francove diktature, saj so osebe, ki naj bi jih zagrešile, že mrtve, poleg tega pa zanje vejlja amnestije, uveljavljena po Francovi smrti leta 1977.

Baltasar Garzon je najbolj znan po preiskavah kršitev človekovih pravic v Latinski Ameriki, med drugim po neuspešnih prizadevanjih, da bi dosegel začetek sojenja nekdanjemu čilskemu diktatorju Augustu Pi-nochetu, ko je ta leta 1998 bival v Londonu. (STA)

Baltasar Garzon

AVSTRALIJA - Obtožen je vojnih zločinov na Hrvaškem Policia v Novem južnem Walesu prijela Kapetana Dragana

ZAGREB - Hrvaško pravosodno ministrstvo je potrdilo, da je avstralska zvezna policija včeraj v Novem južnem Walesu prijela obtoženca za vojne zločine na Hrvaškem Dragana Vasiljkovića, bolj znanega pod vzdevkom Kapetan Dragan. Vasiljković se je skrival od 30. marca, ko so avstralske oblasti sprejeli odločitev o njegovem izročitvi Hrvaški.

S hrvaškega pravosodnega ministra so še sporočili, da pričakujejo čimprenjno izročitev Vasiljkovića. Kot so poročali hrvaški mediji, so avstralskim policistom pomagali njihovi nizozemski kolegi, ki so posredovali podatke za aretacijo Kapetana Dragana.

Vasiljković je v Avstraliji živel pod imenom Daniel Snedden, ima pa tudi avstralsko državljanstvo. Avstralska policija ga je prijela januarja 2006 na podlagi mednarodne tiralice, ki jo je objavila hrvaška policija. So-

dišče v Avstraliji je najprej lani jeseni zavrnilo njegovo izročitev, potem pa je avstralsko vrhovno sodišče konec marca letos odločilo, da ga bodo izročili na Hrvaško.

Tožilstvo v Šibeniku Vasiljkovića med drugim bremeni kršitve ženevskih konvencij med letoma 1991 in 1993 na območju Knina in Benkovca. V obtožnici ga bremenijo tudi načrtovanja napada na policijsko postajo na območju Gline leta 1991, za omenjena kazniva dejanja pa je predvidena 20-letna zaporna kazen. Kapetan Dragan je priznal, da je bil poveljnik srbskih enot na Hrvaškem, zanikal pa je sodelovanje v zločinu, za katere ga bremenijo.

Vasiljković je bil rojen v Beogradu, v otroštvu pa se je z družino preselil v Avstralijo. Leta 1991 se je vrnil v Srbijo in je bil poveljnik srbskih paravojaških skupin, ki so sodelovale v vojni na Hrvaškem. (STA)

Dragan Vasiljković

ŠVEDSKA - Med predavanjem na univerzi Napadli umetnika, ki je Mohameda nariral kot psa

STOCKHOLM - Na Švedskem so v torek med predavanjem na fakulteti napadli umetnika Larsa Vilksa, ki je sprožil gnev med muslimani, ker je prekoračil srečo Mohameda upodobil kot psa. Vilks, ki je predaval o mejah umetniške svobode, ni bil poškodovan.

Med predavanjem je iz prve vrste skočil moški, z glavo butnil v predavatelja in mu pri tem zlomil očala. Vilks je nato pobegnil iz predavalnice, v kateri je nastal pravi kaos. Tiskovna predstavnica univerze v Uppsalni je po vedala, da se je napad zgodil, ko je Vilks slušateljem prikazoval provokativni film s seksualno vsebino. Pred fakulteto pa so bile že pred začetkom predavanja mirne demonstracije.

Švedski umetnik je sicer v prete-

klosti dobil že vrsto groženj, to pa je bilo prvič, da so ga fizično napadli. Mohameda v telesu psa je nariral, potem ko je danski časnik objavil karikature muslimanskega preroka, ki so sprožile ostre proteste muslimanov po svetu. (STA)

ZDRAVJE - European Heart Journal Predolg delavnik lahko povzroči težave s srcem

PARIZ - Ljudje, ki svoj delovni čas dnevno prekoračijo za tri ure ali več, so v 60 odstotkih bolj podvrženi težavam s srcem, kot tisti, ki delajo po običajnem, osemurnem delavniku. Tako je pokazala študija, katere rezultate je včeraj objavil časnik European Heart Journal.

Raziskava je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP trajala dlje časa, v njej pa je sodelovalo 6014 britanskih prostovoljev. Med njimi je bilo dve tretjini moških, ki so bili ob začetku raziskave v 90. letih prejšnjega stolnega povsem zdravi in niso imeli težav s srcem.

V 11 letih, kolikor je raziska-

va trajala, je 369 prostovoljev umrlo zaradi koronarne srčne bolezni ali pa so preživelci srčni infarkti. Ko so strokovnjaki upoštevali dejavnike, kot so kajenje, prekomerna telesna teža in povišana raven holesterola, so ugotovili, da imajo tisti, ki dnevno naredijo tri do štiri nadure, za okoli 60 odstotkov večje tveganje, da zbolejo za eno od srčnih bolezni.

Raziskava je med drugim še pokazala, da nadure največkrat delajo mlajši moški. Znanstveniki ob tem poudarjajo, da je povezava med podaljšanim delavnikom in težavami s srcem očitna, da pa je težko oceniti, zakaj pride do težav, saj so okoliščine lahko zelo različne. (STA)